

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE POROSTOV a KRISTY

TEXTOVÁ ČASŤ
ČISTOPIS

Názov ÚPD: **ÚZEMNÝ PLÁN OBCE POROSTOV**
Schvaľujúci orgán: Obecné zastupiteľstvo obce Porostov
Číslo uznesenia: 9/2008
Dátum uznesenia: 28.11.200

.....
Olga Fečíková
starostka obce Porostov

pečiatka

Názov ÚPD: **ÚZEMNÝ PLÁN OBCE KRISTY**
Schvaľujúci orgán: Obecné zastupiteľstvo obce Kristy
Číslo uznesenia: 6/2008
Dátum uznesenia: 28.11.2008

.....
Anna Janošová
starostka obce Kristy

pečiatka

Michalovce, 10/ 2008

Územný plán obce je financovaný z príspevku ERDF (ES), štátneho rozpočtu a rozpočtu obce Porostov a Kristy, v súlade so zmluvou o poskytnutí príspevku uzavretou s MVarR SR.

TÁTO DOKUMENTÁCIA JE PRODUKT PODLIEHAJÚCI ZÁKONU O OCHRANE AUTORSKÝCH PRÁV!
JEHO KOPÍROVANIE, ALEBO PRENECHANIE NA VYUŽITIE INÝM OSOBÁM JE MOŽNÉ LEN SO SÚHLASOM AUTORA.

NÁZOV ELABORÁTU:

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE POROSTOV a KRISTY

Čistopis

OBJEDNÁVATEĽ: OBEC POROSTOV, FEČÍKOVÁ Oľga, starostka obce Porostov,
štatutárny zástupca pre obstarávanie UPN obce Porostov a Kristy

ŠTATUTÁRNY ZÁSTUPCA OBCE: OBEC POROSTOV, FEČÍKOVÁ Oľga,
starostka obce Porostov,

ŠTATUTÁRNY ZÁSTUPCA OBCE: OBEC KRISTY, JANOŠOVÁ Anna,
starostka obce Kristy

SPRACOVATEĽ: ArchAteliér, MICHALOVCE

HLAVNÝ RIEŠITEĽ: Ing. arch. BOŠKOVÁ Marianna

ZODPOVEDNÍ RIEŠITELIA:

Demografia a bytový fond: Ing. arch. BOŠKOVÁ Marianna

Ochrana prírody, Prvky MUSES: Ing. ZOLOVČÍK Marián

Doprava: Ing. BOŠKO Vladimír

Zásobovanie plynom

Vodné hospodárstvo: Ing. SIEGFRID Ladislav

ANTOLÍKOVÁ Alžbeta

Ing. STADNIČÁR Michal

Zásobovanie el. energiou, spoje: Ing. FELC František

POVERENÝ OBSTARÁVATEĽ - odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPD podľa § 2
stavebného zákona: Ing. arch. DEBNÁ Vladimír, Ul. Na vyhliadke 8, Prešov.

OBSAH :

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	6
1.1.1 Dôvody a ciele obstarania územnoplánovacej dokumentácie	6
1.1.2 Zhodnotenie doterajších územnoplánovacích dokumentácií	7
1.1 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM.....	7
1.1.1 Chronológia spracovania	7
1.1.2 Súpis podkladov a zhodnotenie miery ich záväznosti.....	8
2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE	8
2.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS.....	8
2.1.1 Vymedzenie riešeného územia.....	8
2.1.2 Geografický opis riešeného územia	9
2.2 VAZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZÁVAZNÝCH ČASTÍ ÚPN VÚC KOŠICKÉHO KRAJA.....	12
2.3 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE.....	18
2.3.1 Demografia obce Porostov	19
2.3.2 Demografia obce Kristy.....	20
2.3.1 Bytový fond obec Porostov	22
2.3.1 Bytový fond obec Kristy	25
2.3.2 Ekonomická aktivita - obec Porostov	27
2.3.3 Ekonomická aktivita - obec Kristy	27
3. RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY OBCE	28
3.1.1 ZHODNOTENIE VÝZNAMU OBCÍ V ŠTRUKTÚRE OSÍDLENIA	28
OBEC POROSTOV	28
OBEC KRISTY	29
3.2 ÚZEMNÝ PRIEMET EKOLOGICKEJ STABILITY.....	30
4. URBANISTICKÁ KONCEPCIA PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA	34
OBEC POROSTOV	34
4.1.1 Vývoj a súčasný stav urbárnej štruktúry obce.....	34
4.1.2 Základná urbanistická koncepcia a kompozícia obce.....	35
OBEC KRISTY	36
4.1.3 Vývoj a súčasný stav urbárnej štruktúry obce.....	36
4.1.4 Základná urbanistická koncepcia a kompozícia obce.....	36
4.1.5 REGULÁCIA ŠTRUKTÚRY ZÁSTAVBY.....	38
4.2 ZÁSADY OCHRANY A VYUŽITIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH A PRÍRODNÝCH HODNÔT.....	39
4.2.1 Kultúrno-historický potenciál	39
4.2.2 Národné kultúrne pamiatky, objekty pamiatkového záujmu	40
OBEC POROSTOV	40
OBEC KRISTY	40
4.2.3 Archeologické hodnoty	40
OBEC POROSTOV	40
OBEC KRISTY	40
4.2.4 Prírodné hodnoty územia.....	41
5. NÁVRH RIEŠENIA OBČIANSKÉHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE.....	41
5.1 SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA A OBČIANSKE VYBAVENIE.....	41

OBEC POROSTOV	42
5.1.1 Občianska vybavenosť	42
5.1.2 Zdravotníctvo	43
5.1.3 Sociálna starostlivosť	43
5.1.4 Služby	43
5.1.5 Správa, verejná správa, inštitúcie	43
5.1.6 Ostatné zariadenia	44
5.1.7 Štruktúra a kapacita občianskej vybavenosti	44
OBEC KRISTY	45
5.1.8 Občianska vybavenosť	45
5.1.9 Zdravotníctvo	45
5.1.10 Sociálna starostlivosť	46
5.1.11 Služby	46
5.1.12 Správa, verejná správa, inštitúcie	46
5.1.13 Ostatné zariadenia	46
5.1.14 Štruktúra a kapacita občianskej vybavenosti	47
5.2 VÝROBNÉ ÚZEMIA	47
5.2.1 Priemysel, výroba	47
5.2.2 Lesné hospodárstvo	48
5.2.3 Poľnohospodárstvo	48
5.3 CESTOVNÝ RUCH, REKREÁCIA, TURISTIKA A KÚPEĽNÍCTVO	48
5.3.1 Cestovný ruch, rekreácia	48
 6. VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE	49
 7. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ	49
7.1.1 Ochranné pásma	49
7.1.2 Chránené územia	50
 8. RIEŠENIE ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI	50
8.1.1 Riešenie záujmov obrany štátu	50
8.1.2 Riešenie civilnej ochrany obyvateľstva	50
8.1.3 Riešenie ochrany pred požiarmi	50
8.1.4 Riešenie ochrany pred povodňami	51
 9. NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY	51
9.1.1 Prírodné pomery - všeobecná charakteristika	51
9.1.2 OBEC POROSTOV - Miestny ÚSES	59
9.1.3 OBEC KRISTY - Miestny ÚSES	61
9.1.4 Návrhy na zlepšenie ekologickej kvality krajiny a kvality životného prostredia	64
 10. NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA	66
10.1 DOPRAVA A DOPRAVNÉ ZARIADENIA	66
10.1.1 Širšie dopravné vzťahy	66
10.1.1 Eliminácie nadmerného hluku vyplývajúceho z riešenia dopravy	67
10.1.2 Železničná doprava	68
10.1.3 Základný dopravný systém obce – obec Porostov	68
10.1.4 Osobná hromadná doprava (autobusová doprava)	68

10.1.5	Parkoviská a odstavné plochy	69
10.1.6	Pešie a cyklistické komunikácie	69
10.1.7	Základný dopravný systém obce Kristy	70
10.1.8	Osobná hromadná doprava (autobusová doprava)	70
10.1.9	Parkoviská a odstavné plochy	71
10.1.10	Pešie a cyklistické komunikácie	71
10.1.11	Návrh eliminácie nadmerného hluku vyplývajúceho z riešenia dopravy	71
10.2	TECHNICKÉ VYBAVENIE – VODNÉ HOSPODÁRSTVO	72
10.2.1	Zásobovanie pitnou vodou	72
10.2.2	Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd	75
10.2.3	Hydromelioračné zariadenia	76
10.3	TECHNICKÁ VYBAVENOSŤ	77
10.3.1	Zásobovanie elektrickou energiou	78
10.3.2	Telekomunikačné zariadenia	81
10.3.3	Mobilní operátori	81
10.3.4	Televízne a rozhlasové vysielanie	82
10.3.5	Slovenská pošta	82
10.3.6	Miestny rozhlas	82
10.4	ZÁSOBOVANIE TEPLOM, PLYNOM	82
10.4.1	Zásobovanie plynom	82
10.4.2	Zásobovanie teplom	84
10.5	KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	86
10.5.1	Ovzdušie – ochrana čistoty ovzdušia	86
10.5.2	Vodné toky a nádrže, čistota vody, podzemné a povrchové vody	87
10.5.3	Pôda – ochrana pôdneho fondu	88
10.5.4	Biota	90
10.5.5	Návrh zásad a opatrení na nakladanie s odpadmi	91
11.	VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV	93
11.1.1	Ťažba nerastných surovín	93
11.1.2	Chránené ložiskové územie, dobývacie priestory, zosuvy pôdy	93
12.	VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU	93
13.	NÁVRH NA OBSTARANIE ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH PODKLADOV, ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE A INEJ DOKUMENTÁCIE PRE ČASŤ RIEŠENÉHO ÚZEMIA	93
14.	HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA	93

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Obstarávateľom Územného plánu obce Porostov a Kristy je obec Porostov ako štatutárny zástupca pre obstarávanie ÚPD pre obcí. Obec v roku 2006 vyhlásila verejnú súťaž na výber spracovateľa „Územného plánu obcí“. Členovia komisie na základe dohodnutých kritérií vyhodnotili poradie úspešnosti ponúk.

Spracovateľom dokumentácie ÚPN-O je ArchAteliér Ing. arch. Bošková Marianna, Kpt. Nálepku 20, Michalovce. Vypracovanie územného plánu obce je spracované na základe zmluvy o dielo č. 55-2006/08/27.

Obstarávateľská činnosť v zmysle § 2a stavebného zákona je zabezpečovaná prostredníctvom Ing. arch. Debnára Vladimíra.

Postup obstarania územného plánu bol stanovený v zmysle §19a, odst. 1 a §21, odst.2 zákona č.50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov (stavebný zákon), v zmysle ktorého sa zabezpečuje vypracovanie **Prieskumov a rozborov, Zadania a Návrhu ÚPN-O**. Podľa §21. odst.2 stavebného zákona sa upúšťa od vypracovania konceptu riešenia, nakoľko obce Porostov a Kristy sú obcami s menej ako 2000 obyvateľmi (Porostov- 222 obyvateľov, obec Kristy – 308 obyvateľov).

1.1.1 Dôvody a ciele obstarania územnoplánovacej dokumentácie

Dôvod spracovania územného plánu je získať ucelenú dokumentáciu, ktorá bude riešiť aktuálne problémy územného rozvoja obce vyplývajúce z ekonomického a technického rozvoja a požiadaviek vyplývajúcich zo Zmien a doplnkov ÚPN VÚC Košického kraja schválených KSK uznesením č. 245/2004 a vyhlásené Všeobecne záväzným nariadením č.2/2004.

V roku 2006 obce získali z fondov Európskej únie (Operačný program Základná infraštruktúra, Opatrenie 3.4: Renovácia a rozvoj obcí) finančnú dotáciu na obstaranie Územného plánu obce.

Ciele riešenia Územného plánu obce vyplývajú z účelu a zamerania využitia územnoplánovacej dokumentácie. Z výstupov dokumentácie Prieskumov a rozborov a ich prerokovania na úrovni samosprávy obce vyplýva, že je potrebné v Územnom pláne obce zamerať sa na riešenie súčasných územnotechnických a environmentálnych problémov a navrhnúť územný rozvoj obce zodpovedajúci potenciálu územia a potrebám obyvateľov obce pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja. V tomto zmysle sú hlavné ciele riešenia Územného plánu obce nasledovné:

- hlavným cieľom územno-plánovacej dokumentácie je návrh koncepcie dlhodobého urbanistického rozvoja obce a jej jednotlivých funkcií, funkčné vymedzenie a usporiadanie sídelnej a krajinnej štruktúry, určenie základných zásad organizácie územia, spôsobu jeho využitia a podmienok výstavby,
- územným plánom vytvoriť predpoklady pre zabezpečenie trvalého súladu všetkých činností na území obce s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie jej trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt,
- podrobne riešiť regulatívy a limity funkčného a priestorového usporiadania obce, územno-technické podmienky umiestňovania stavieb, zariadení verejného dopravného a technického vybavenia a základných prvkov územného systému ekologickej stability,
- prioritne riešiť súčasné územnotechnické a environmentálne problémy v území identifikované v dokumentácii Prieskumov a rozborov,
- navrhnúť komplexný územný rozvoj obce na obdobie cca 20 rokov,

- v návrhu komplexného územného rozvoja obce rešpektovať nadradenú dokumentáciu Zmeny a doplnky územného plánu veľkého územného celku Košického kraja /ÚPN – VÚC/, schválené KSK, uznesením č.245/2004 a záväznú časť vyhlásenú Všeobecne záväzným nariadením č.2/2004, tj. záväzné regulatívy, ktoré majú dopad na katastrálne územie obce,
- v návrhu koncepcie územného rozvoja obce riešiť obec ako administratívne a územne samostatný celok a v rámci širších nadlokálnych väzieb zohľadniť vzťahy a väzby na širšie záujmové územie, a to najmä na centrá osídlenia Sobrance a Michalovce,
- obsah a rozsah dokumentácie ÚPN-O obce spracovať v hĺbke a podrobnosti riešenia primerane Metodickému usmerneniu obstarania a spracovania územného plánu obce (MŽP SR, rok 2001).

1.1.2 Zhodnotenie doterajších územnoplánovacích dokumentácií

Územný plán obce

Obec Porostov a obec Kristy majú spracovanú urbanistickú štúdiu (r. 1993). Záväznú územnoplánovacia dokumentáciu obce nemajú spracovanú. Akákoľvek výstavba v obci bola doposiaľ regulovaná iba na základe územných rozhodnutí príslušného stavebného úradu.

1.1 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM

1.1.1 Chronológia spracovania

Oznámenie o začatí obstarávania ÚPN-O Porostov a Kristy bolo v zmysle § 19b ods.1 písm. a) zákona č. 50/1976 (stavebný zákon) zaslané orgánom štátnej správy, dotknutým samosprávam, inštitúciám a organizáciám a zverejnené na verejne prístupnom mieste v obci Porostov a Kristy počas 30 dní v roku 2006 od 06.11.2006 do 06.12.2006. V zmysle § 19b ods.1b zákona č. 50/1976 (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov obstarávateľka sústredila ÚPD, ÚPP a ostatné podklady, určila ich záväznosť a vyhodnotila možnosti ich využitia. Pri spracovaní zadania boli využité prieskumy a rozbor spracované v roku 2007.

Oznámenie o prerokovaní Zadania pre spracovanie ÚPN-O Porostov a Kristy spolu so zadaním bolo zaslané jednotlivo dotknutým orgánom štátnej správy, dotknutému samosprávnemu Košickému kraju a susedným obciam, právny subjektom a fyzickým osobám (42 adresátom). Návrh zadania ÚPN-O bol vystavený na verejné nahliadnutie od 19.11.2007 do 19.12.2007 na obecnom úrade (oznámené aj v obecnych rozhlasoch).

V zmysle §20 ods.5 písm. b) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, v znení neskorších predpisov (stavebný zákon) obec Porostov ako štatutárny zástupca pre obstarávanie ÚPN obce Porostov a Kristy, požiadala dňa 06.03.2008 nadriadený orgán územného plánovania - Krajský stavebný úrad v Košiciach o posúdenie zadania pre spracovanie ÚPN-O Porostov a Kristy, či obsah návrhu zadania pre spracovanie ÚPN-O a postup jeho obstarania je v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

Krajským stavebným úradom v Košiciach, dňa 18.03.2008 listom č. 2008/00580_PosZ, vydalo posúdenie, v ktorom odporučilo obciam schváliť „Zadanie pre ÚPN obce Porostov a Kristy“, v obecnom zastupiteľstve v jednotlivých obciach. Zadanie pre Návrh ÚPN Obce Porostov a Kristy bolo schválené v jednotlivých obciach.

Dokumentácia Návrhu ÚPN Obcí je vypracovaná v súlade s požiadavkami na riešenie jednotlivých funkčných systémov územného rozvoja obcí stanovených v schválenom Zadaní. Zásady riešenia stanovené v Zadaní sú akceptované. Obsah dokumentácie Návrhu ÚPN Obce Porostov a Kristy je spracovaný

v štruktúre zodpovedajúcej §12 vyhlášky č.55/2001 Z.z. o ÚPP a ÚPD.

1.1.2 Súpis podkladov a zhodnotenie miery ich záväznosti

Pri vypracovaní prieskumov a rozborov boli použité nasledovné podklady:

Mapové podklady

- mapové podklady M 1: 50 000, M 1:10 000, M 1: 2 000
- mapové podklady v digitálnej podobe (Katastrálny úrad v Sobrance)

Podklady a údaje obce:

- Údaje zo sčítania obyvateľstva, domov a bytov, rok 1991, 2001 Krajský štatistický úrad Košice, štatistické údaje obce
- Obecný vodovod Porostov
- Obecný vodovod Kristy
- Urbanistická štúdia Porostov (Ing. arch. Pozdech, Šesták)
- Urbanistická štúdia Kristy (Ing. arch. Pozdech, Šesták)

Použitá literatúra:

- Dejiny osídlenia Zemplínskej župy: Ferdinand Uličný
- Dejiny osídlenia Užskej župy: Ferdinand Uličný
- Kultúrne pamiatky Zemplínu: PhDr. Čurmová Viera
- Archeologické dedičstvo Zemplínu: kolektív autorov

Záväzné podklady:

- ÚPN VÚC Košický kraj, schválený Nariadením vlády SR č. 281/1998 Z.z. a jej záväzné regulatívy platné pre kat. územie riešených obcí – zmeny a doplnky 2004, schválené zastupiteľstvom KSK dňa 30. 8. 2004 (sprac. URBAN Košice r.1998, 2004)
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Michalovce (SAŽP, pobočka Košice, 1994)
- Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja (dopad na obce)

Ďalšie podklady:

- V riešení ÚPN-O budú využité aj ďalšie dostupné relevantné krajské, regionálne a lokálne koncepcie a dokumenty s dopadom na rozvoj územia obce, ktoré vyplynú zo spracovania Prieskumov a rozborov.
- V rámci prípravných prác boli poskytnuté podklady dotknutých orgánov štátnej správy, organizácií právnických a fyzických osôb.
- Vyhodnotenie pripomienok z verejného prerokovania „Zadania pre Územný plán obcí Porostov a Kristy.
- Schválené „Zadanie pre ÚPN obcí“

2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

2.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS

2.1.1 Vymedzenie riešeného územia

Riešené územie pre spracovanie Územného plánu obce Porostov a Kristy sa vymedzuje tak, aby v návrhu koncepcie rozvoja obce bolo možné riešiť funkčné a priestorové usporiadanie zastavaného územia obce, riešiť rozvojové plochy vo väzbe na toto územie a premietnuť výsledky prieskumov a rozborov v oblasti krajinnookologického plánu v rámci celého katastrálneho územia obce. V rámci širších vzťahov zdokumentovať väzby v južnej časti okresu Sobrance. Vo vzťahu k uvedenému sa pre spracovanie Návrhu Územného plánu obce vymedzuje riešené územie nasledovne :

- a) v rozsahu celého katastrálneho územia obce Porostov a Kristy pre návrh priestorového usporiadania a funkčného využitia územia obce (mierka 1:10 000),
- b) v rozsahu zastavaného územia obce Porostov a Kristy pre podrobné riešenie urbanistickej koncepcie a priestorového usporiadania (mierka 1 : 2 000),
- a) pre riešenie záujmového územia a širších vzťahov v rozsahu širšieho zázemia (mierka 1 : 50 000).

2.1.2 Geografický opis riešeného územia

2.1.2.1 Zemepisná poloha

Katastrálne územie obce Porostov je situované južne od okresného mesta Sobrance v Košickom kraji. Riešene územie je vymedzené katastrálnymi hranicami obce. Celé záujmové územie má rovinatý charakter a rozprestiera sa na Východoslovenskej nížine. Nadmorská výška sa pohybuje v rozmedzí od 105 m.n.m. (južná časť k.ú. - Roh) po 108 m.n.m. (severná časť k.ú. katastrálna hranica s obcou Ostrov). Katastrálne územie riešenej obce má celkovú výmeru 728,58 ha. Vzhľadom na rovinný charakter územia s malými výškovými rozdielmi je celá oblasť teplotne málo diferencovaná.

Katastrálne územie obce Kristy je situované južne od okresného mesta Sobrance v Košickom kraji. Riešene územie je vymedzené katastrálnymi hranicami obce. Celé záujmové územie má rovinatý charakter a rozprestiera sa na Východoslovenskej nížine. Nadmorská výška sa pohybuje vo veľmi malom rozmedzí od 104 m.n.m. po 106 m.n.m. Katastrálne územie riešenej obce má celkovú výmeru 789,99 ha. Vzhľadom na rovinný charakter územia s malými výškovými rozdielmi je celá oblasť teplotne málo diferencovaná.

Riešený priestor k.ú. podľa geomorfologického členenia SR / E. Mazúr, M.Lukniš /je súčasťou alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy - Panónska panva, provincia - Východopanónska panva, subprovincia Veľká Dunajská kotlina, oblasť Východoslovenská nížina, celok Východoslovenská rovina, podcelok Sobranecká tabuľ.

2.1.2.2 Geologické a geomorfologické pomery

GEOLOGIA

Širšie záujmové územie z tektonického hľadiska predstavuje štruktúru, ktorá má v celej histórii svojho vývoja poklesovú tendenciu. Poklesy však prebiehajú nerovnomerne, následkom čoho je územie sústavou zlomov rozlámané na samostatné bloky – kryhy. Pohybom týchto kryh vzniká nerovnomerný tlak v intenzite ako aj v čase a priestore. Dôsledkom toho je diferenciácia územia, na relatívne stabilnejšie kryhy a kryhy s výraznou poklesovou tendenciou. Tektonické pomery na rozdiel od zložitej tektonickej stavby prevažnej časti Východoslovenskej nížiny, je územie v okolí obce Porostov slabšie tektonicky porušené.

Na geologickej stavbe v katastri obce Porostov a Kristy sa zúčastňujú neogénne a kvartérne sedimenty. Územie patrí do registra tektonických depresí, do oblasti vnútrokarpatských nížin.

Predkvartérne podložie patrí neogénu. Ten je zastúpený prevážne pliocénymi pestrými ílmi veku – dák a roman. V záujmovom území dosahuje toto súvrstvie mocnosť cca 200 m. V jeho podloží sú zastúpené

hlavne íly, štrky a piesky. Vek tohto súvrstvia je panon. Celková mocnosť súvrstvia je na okrajoch panvy 200 až 350 m, v centrálnej časti pánve Sennianskeho súvrstvia až 600 – 700 m. Neogén v riešenom území nikde nevystupuje na povrch Jeho najvrchnejšie horizonty ležia v hĺbke 20 až 30 metrov pod terénom.

Kvartér je v južnej časti dotknutého územia zastúpený fluviálnymi a proluviálno-fluviálnymi sedimentmi. Na ostatnom území je zastúpený eolitickými sedimentmi – viate piesky a spraše. Striedajú sa tu fluviálne sedimenty polohy a vrstvy štrkov a pieskov s polohami hlín a ílovitých hlín. Vrstva štrkov je v hĺbke cca 15 – 16 metrov. Fluviálne piesky sa nachádzajú cca v hĺbke 10 – 11 metrov a 22 – 25 metrov pod terénom. Fluviálne sedimenty sú prekryté eolickými sedimentmi. Eolické sedimenty pokrývajú povrch veľkej časti záujmového územia. Sú zastúpené sprašami a jemnými pieskami s rôznorodou prímiesou / íl, hlina /. Dosahujú hrúbku 4-6 metrov.

GEOMORFOLÓGIA

Reliéf riešeného územia obce Porostov a Kristy je rovinný. Povrch širšieho záujmového územia je rovinný popretkávaný odvodňovacími kanálmi. Špecifický odtok z územia je malý, preto je v tomto území pravdepodobnosť záplav veľmi vysoká. Z ďalších geodynamických procesov v širšom záujmovom území je potrebné počítať s pomerne aktívnou antropogénnou činnosťou, prítomnosťou pochovaných mŕtvych ramien. Erózne procesy sú v širšom záujmovom území veľmi sporadické. Východoslovenská nížina potiská, do ktorej celé riešené územie spadá sa začala vyvíjať v neogéne v dôsledku tektonických poklesov. V rannom pleistocéne sa tu vyvinula výrazná tektonická depresia vyplnená usadeninami vulkanického a flyšového pôvodu. Územie je tvorené kvartérnymi mladoholocénnymi fluviálnymi sedimentami - hlinami, neogénnymi pestrými ílmi a štrkami. Jednotlivé tektonické kryhy tvoriace panvu nepoklesávali rovnomerne. Poklesnuté časti sú vyplnené až 60 m mocnými polohami kvartérnych štrkov, ílov a pieskov. Na povrchu ich prekryávajú pokrovy spraší a sprašových hlín. Poklesy vo Východoslovenskej nížine majú za následok aj vejárovitý tvar riečnej siete.

2.1.2.3 Hydrologické pomery

Územie obce Porostov sa nachádza v povodí rieky Laborec. V západnej časti ho odvodňuje Sobranecký kanál, čiastočne Ostrovský kanál zo susedného k.ú. Ostov a riešenou obcou preteká taktiež významný Záhradný kanál, ktorý sa vlieva do významnej rieky širšieho záujmového územia – Okny. V západnej časti zasahuje regionálne dôležitý kanál Veľké Revištie-Bežovce. Vzhľadom na rovinatý charakter riešeného územia je v k.ú. Porostov vytvorená sieť ďalších menších odvodňovacích kanálov. Výška hladiny podzemnej vody dosahuje 0,5 - 0,0 m pod povrchom alebo môže byť mierne nad povrchom; priemerná výška hladiny podzemnej vody v tomto území je medzi 0,89 až 1,71 m.

Územie obce Kristy sa nachádza v povodí rieky Laborec. Odvodňujú ho dva významné kanály, ktoré prechádzajú celým k.ú. Olšínsky kanál a Jenkovský kanál. V západnej časti do územia zasahuje regionálne dôležitý kanál Veľké Revištie-Bežovce. Územím prechádza aj kanál rovnakého názvu ako riešená obec Kristský kanál. Vzhľadom na rovinatý charakter riešeného územia je v k.ú. Kristy vytvorená sieť ďalších menších odvodňovacích kanálov. Výška hladiny podzemnej vody dosahuje 0,5 - 0,0 m pod povrchom alebo môže byť mierne nad povrchom; priemerná výška hladiny podzemnej vody v tomto území je medzi 0,89 až 1,71 m.

2.1.2.4 Klimatická charakteristika

Klimatické a hydrologické charakteristiky sú veľmi dôležitým prvkom pre definovanie nielen vodného potenciálu, ale aj pre stanovenie ekologickej kvality posudzovaného územia.

Klimaticky patrí riešené územie obcí do teplej oblasti, podoblasti mierne vlhkej, okrsok teplý, mierne suchý s chladnou zimou. Priemerná ročná teplota vzduchu je 8 až 9° C, s priemernými ročnými úhrnmi zrážok 593 - 700 mm. Najbohatšie mesiace na zrážky sú júl a august, najchudobnejšie sú február a marec. Maximum snehovej prikrývky priemerne 20 až 30 cm. Počet dní so snehovou pokrývkou dosahuje dĺžku 60 - 70 dní. Smer vetra v roku južný 19 %, severný 11 %, západný 5 %, severozápadný 4 %, severovýchodný 4 %, juhovýchodný 4 %, juhozápadný 3 % a východný 2 %. Na bezvetrie pripadá 48 % v roku. Ročná oblačnosť pod 60 %. Trvanie slnečného svitu za rok v priemere nad 2200 hodín.

Priemerné teploty vzduchu

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
priemer	-3,6	-1,6	3,3	9,5	15,0	18,2	20,4	19,4	15,3	9,3	4,0	-0,2	9,1

Veterné pomery v záujmovej oblasti sú ovplyvnené predovšetkým orografiou. Usporiadanie pohorí na celom východnom Slovensku spôsobuje, že na Východoslovenskej nížine je rýchlosť vetra najvyššia zvyčajne z prevládajúcich smerov t.j. severného či severozápadného, Michalovce 3,8 m.s-1. Smery vetra s južnou zložkou majú v južnej polovici územia o 2 m.s-1 nižšiu rýchlosť, v severne o 1 až 1,5 m.s-1. Priemerná rýchlosť vetra, vrátane bezvetria e na nížine pomerne nízka 2,3 až 2,8 m.s-1. Najvyššie rýchlosti sú dosahované začiatkom jari (3 až 3,3 m.s-1), najnižšie na jeseň 2,0 až 2,2 m.s-1. Z vývoja rýchlosti prúdenia vzduchu môžeme predpokladať, že v záujmovej oblasti prevládajú mierne až slabé prúdenia.

Priemerná rýchlosť vetra v (m/s) v stanici Michalovce, r.2000

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII	IX.	X.	XI.	XII.
rýchlosť	2,1	1,9	2,1	2,4	2,4	2,3	2,0	1,9	1,9	1,3	1,3	1,3

Dlhodobé trendy zrážkových bilančných zmien v oblasti Východoslovenskej nížiny boli analyzované v ôsmich zrážkomerných staniciach. Najvýraznejší ročný trendový pokles bol zaznamenaný v zrážkomernej stanici Michalovce /pokles o 185 mm/. Zrážkomerná stanica Kráľovský Chlmec zaznamenala ročný trendový pokles o 37 mm. Výsledky poukazujú na výraznú priestorovú diferenciáciu trendových poklesov. Na základe tohto je možné predpokladať, že dôvody zmien sú nielen globálneho charakteru, ale aj lokálneho antropického vplyvu.

Priemerný úhrn zrážok v mm (údaj SHMÚ)

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
priemerný úhrn	35	38	27	33	56	76	72	70	42	51	48	45	598

Priemerná relatívna vlhkosť vzduchu R v %

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
R	86	82	75	69	69	73	7	73	76	80	86	88	78

V uvedenej tabuľke sú započítané hmlý celodenné aj krátkodobé, ktoré sa vyskytujú na jar a v lete, obyčajne v raňajších hodinách.

Priemerný počet dní s hmlou v priebehu roka

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
počet dní	7,7	5,0	2,9	2,0	0,7	0,7	0,7	0,7	1,5	5,5	7,2	2,6	44,2

V porovnaní s Podunajskou nížinou je v záujmovej oblasti Východoslovenskej nížiny suchšia zima a vlhkejšie leto, hlavne vďaka búrkovým lejakom. V súvislosti s chladnejšou zimou je na tomto území v priemere skorší začiatok a neskorší koniec trvania snehovej pokrývky ako na Podunajskej nížine. Súvislá snehová pokrývka počas viac ako mesačného obdobia sa tu vyskytuje zriedka.

2.2 VAZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZÁVAZNÝCH ČASTÍ ÚPN VÚC KOŠICKÉHO KRAJA

Vo vzťahu k územnému plánu obcí je nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou ÚPN – VÚC Košického kraja. V súlade s § 27, odst.6 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov je potrebné záväznú časť tejto územnoplánovacej dokumentácie v riešení územného plánu obce rešpektovať. Pre ÚPN – VÚC Košického kraja boli v roku 2004 obstarané Košickým samosprávnym krajom Zmeny a doplnky, ktoré boli schválené uznesením č.245/2004 a zmeny a doplnky záväznej časti boli vyhlásené Všeobecne záväzným nariadením č.2/2004.

Obec Porostov

Záväzné časti ÚPN – VÚC Košického kraja a schválených Zmien a doplnkov, ktoré je potrebné zohľadniť v riešení Územného plánu obce Porostov (znenie regulatívov prevzaté z VZN Košického samosprávneho kraja) :

2.V oblasti osídlenia, usporiadania územia a sídelnej štruktúry

- 2.1. podporovať rozvoj sídelnej štruktúry vytváraním polycentrickej siete centier osídlenia, ťažísk osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
- 2.5. zabezpečovať na území Košického kraja, rozvojovými osami pozdĺž komunikačných prepojení medzinárodného a celoštátneho významu sídelné prepojenia na medzinárodnú sídelnú sieť, ako aj konzistenciu a rovnocennosť rozvojových podmienok s územím Banskobystrického a Prešovského kraja,
- 2.6. formovať sídelnú štruktúru na regionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
- 2.7. rešpektovať pri novej výstavbe objekty obrany štátu a ich ochranné a bezpečnostné pásma,
- 2.8. podporovať rozvoj sídelných centier, ktoré tvoria základné terciárne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obšlužných a sociálnych aktivít ako pre priliehajúce zázemie, tak pre príslušný regionálny celok, a to hierarchickým systémom, pozostávajúcim z nasledovných skupín centier;
 - 2.8.5. podporovať rozvoj centier štvrtej skupiny;....., Sobrance,
- 2.15. vytvárať podmienky pre budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry,
 - 2.15.1. podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa;

- východoslovenskú rozvojovú os Košice - Sečovce - Michalovce -
Sobrance - hranica s Ukrajinou,

- 2.17. vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka,
- 2.18. podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,
- 2.19. zachovávať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko-priestorové prostredie,
- 2.20. vytvárať podmienky pre dobrú dostupnosť vidieckych priestorov k sídelným centrámi, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí,
- 2.21. vytvárať podmienky pre udržanie a oživenie stagnujúceho a upadajúceho vidieckeho osídlenia v priestoroch;
2.21.3. oblasť Sobraniec.

3. V oblasti sociálnej infraštruktúry

- 3.2. vytvárať podmienky pre rozvoj bývania vo všetkých jeho formách s cieľom zvyšovať štandard bývania a dosiahnuť priemer v kraji 340 bytov na 1 000 obyvateľov,
- 3.6. vytvárať podmienky pre rovnomerné pokrytie územia zariadeniami základnej zdravotnej starostlivosti pri uprednostnení prirodzených centier,
- 3.7. vytvárať podmienky pre rozširovanie siete zariadení sociálnej pomoci a sociálnych služieb pre občanov odkázaných na sociálnu pomoc a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím,
- 3.8. podporovať činnosť existujúcich a rozvoj nových zariadení v oblasti kultúry a umenia ako neoddeliteľnú súčasť kultúrnych tradícií a služieb obyvateľstvu.

4. V oblasti rozvoja rekreácie, kúpeľníctva a turistiky

- 4.11. podporovať výstavbu nových stredísk cestovného ruchu a rekreácie len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou, resp. územnoplánovacím podkladom príslušného stupňa,
- 4.13. vytvárať podmienky pre rozvoj krátkodobej rekreácie obyvateľov miest a väčších obcí budovaním rekreačných stredísk a zamerať sa na podporu budovania vybavenosti pre prímestskú rekreáciu v zázemí sídiel,
- 4.14. vytvárať podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a medzinárodného významu prepájajúce významné turistické centrá kraja.

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekológie, ochrany prírody, ochrany kultúrnych pamiatok a ochrany pôdneho fondu

- 5.1. rešpektovať ochranu poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu ako faktor usmerňujúci urbanistický rozvoj kraja,
- 5.2. zabezpečiť funkčnosť nadregionálnych a regionálnych biocentier a biokoridorov pri ďalšom funkčnom využití a usporiadaní územia, uprednostniť realizáciu ekologických premostení regionálnych biokoridorov a biocentier pri výstavbe líniových stavieb; prispôsobiť vedenie trás dopravnej a technickej infraštruktúry tak, aby sa netrieštil komplex lesov,
- 5.3. podporovať výsadbu plošnej a líniovej zelene, prirodzený spôsob obnovy a revitalizáciu

- krajiny v nadregionálnych biocentrách a biokoridoroch,
- 5.4. rešpektovať kultúrne dedičstvo, predovšetkým chránením najcennejších objektov a súbory objektov s ich ochrannými pásmami:
 - územia miest a obcí, kde je zachytený historický stavebný fond, ako aj časti rozptýleného osídlenia,
 - 5.8. v nadväznosti na systém náhrad pri vynútenom obmedzení hospodárenia rešpektovať pri hospodárskom využití prvky regionálneho územného systému ekologickej stability a požiadavky na ich ochranu a funkčnosť; z prvkov územného systému ekologickej stability vylúčiť hospodárske využitie týchto území, prípadne povoliť len extenzívne využívanie, zohľadňujúce existenciu cenných ekosystémov,
 - 5.9. podmieniť usporiadanie územia z hľadiska aspektov ekologických, ochrany prírody, prírodných zdrojov a tvorby krajinnej štruktúry,
 - 5.10. rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia jeho prírodné danosti najmä v osobitne chránených územiach, prvkoch územného systému ekologickej stability, v územiach patriacich do súvislej európskej sústavy chránených území a ich využívanie zosúladiť s funkciou ochrany prírody a krajiny,
 - 5.11. zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území ich predpokladaný vplyv na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov,
6. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry
- 6.8. chrániť územie na trasu diaľnice D1 Budimír - Michalovce - Záhor (hraničný priechod s Ukrajinou),
7. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry
- 7.1. zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom dosiahnuť do roku 2010 úroveň celoslovenského priemeru,
 - 7.4. na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou využívať prednostne zdroje podzemných vôd,
 - 7.9. znižovať rozdiel medzi podielom odkanalizovaných obyvateľov a podielom zásobovaných obyvateľov pitnou vodou,
 - 7.10. zvyšovať úroveň v odkanalizovaní a čistení odpadových vôd miest a obcí s cieľom dosiahnuť do roku 2010 úroveň celoslovenského priemeru,
 - 7.11. prednostne realizovať rekonštrukciu alebo výstavbu kanalizácií a čistiarní odpadových vôd v sídlach
 - 7.11.1. ležiacich v ochranných pásmach zdrojov vody,
 - 7.13. vytvárať priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike a pre intenzívnejšie využívanie distribuovanej výroby elektriny v zmysle smerníc EÚ,
8. V oblasti hospodárstva
- 8.4. stabilizovať a revitalizovať poľnohospodárstvo diferencovane podľa poľnohospodárskych produkčných oblastí s prihliadnutím na chránené územia prírody a na existujúci funkčný územný systém ekologickej stability,
 - 8.12. vychádzať pri rozvoji priemyslu a stavebníctva nielen z ekonomickej a sociálnej, ale aj

územnej a environmentálnej únosnosti územia so zohľadnením špecifik jednotlivých regiónov kraja,

9. V oblasti odpadového hospodárstva

- 9.1. vytvárať územné predpoklady pre zabezpečenie zneškodňovania nebezpečných odpadov ako podmienku ďalšieho rozvoja niektorých priemyselných odvetví,
- 9.2. koordinovať a usmerňovať výstavbu nových skládok tak, aby kapacitne a spádovo zabezpečili požiadavky na ukladanie odpadov v jednotlivých regiónoch kraja podľa ich špecifickej potreby,

II. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú tieto :

1. Cestná doprava

- 1.1. diaľnica D1 Budimír - Michalovce - Záhor (hraničný priechod s Ukrajinou),

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

Obec Kristy

Záväzné časti ÚPN – VÚC Košického kraja a schválených Zmien a doplnkov, ktoré je potrebné zohľadniť v riešení Územného plánu obce Kristy (znenie regulatívov prevzaté z VZN Košického samosprávneho kraja) :

2.V oblasti osídlenia, usporiadania územia a sídelnej štruktúry

- 2.1. podporovať rozvoj sídelnej štruktúry vytváraním polycentrickej siete centier osídlenia, ťažísk osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
- 2.7. rešpektovať pri novej výstavbe objekty obrany štátu a ich ochranné a bezpečnostné pásma,
- 2.15. vytvárať podmienky pre budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry,
 - 2.15.1. podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa;
 - východoslovenskú rozvojovú os Košice - Sečovce - Michalovce - Sobrance - hranica s Ukrajinou,
- 2.17. vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka,
- 2.18. podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,
- 2.19. zachovávať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko-priestorové prostredie,
- 2.20. vytvárať podmienky pre dobrú dostupnosť vidieckych priestorov k sídelným centráм, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí,
- 2.21. vytvárať podmienky pre udržanie a oživenie stagnujúceho a upadajúceho vidieckeho osídlenia v priestoroch;

2.21.3. oblasť Sobraniec.

3. V oblasti sociálnej infraštruktúry

- 3.2. vytvárať podmienky pre rozvoj bývania vo všetkých jeho formách s cieľom zvyšovať štandard bývania a dosiahnuť priemer v kraji 340 bytov na 1 000 obyvateľov,
- 3.3. vytvárať podmienky pre výstavbu ubytovacích zariadení dôchodcov s preferovaním zariadení rodinného a penziónového typu,
- 3.6. vytvárať podmienky pre rovnomerné pokrytie územia zariadeniami základnej zdravotnej starostlivosti pri uprednostnení prirodzených centier,
- 3.7. vytvárať podmienky pre rozširovanie siete zariadení sociálnej pomoci a sociálnych služieb pre občanov odkázaných na sociálnu pomoc a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím,
- 3.8. podporovať činnosť existujúcich a rozvoj nových zariadení v oblasti kultúry a umenia ako neoddeliteľnú súčasť kultúrnych tradícií a služieb obyvateľstvu.

4. V oblasti rozvoja rekreácie, kúpeľníctva a turistiky

- 4.8. viazať lokalizáciu služieb zabezpečujúcich proces rekreácie a turizmu prednostne do sídiel s cieľom zamedziť neodôvodnené rozširovanie rekreačných útvarov vo voľnej krajine, pričom využiť aj obnovu a revitalizáciu historických mestských a vidieckych celkov a objektov kultúrnych pamiatok,
- 4.11. podporovať výstavbu nových stredísk cestovného ruchu a rekreácie len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou, resp. územnoplánovacím podkladom príslušného stupňa,
- 4.13. vytvárať podmienky pre rozvoj krátkodobej rekreácie obyvateľov miest a väčších obcí budovaním rekreačných stredísk a zamerať sa na podporu budovania vybavenosti pre prímestskú rekreáciu v zázemí sídiel,
- 4.14. vytvárať podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a medzinárodného významu prepájajúce významné turistické centrá kraja.

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekológie, ochrany prírody, ochrany kultúrnych pamiatok a ochrany pôdneho fondu

- 5.1. rešpektovať ochranu poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu ako faktor usmerňujúci urbanistický rozvoj kraja,
- 5.2. zabezpečiť funkčnosť nadregionálnych a regionálnych biocentier a biokoridorov pri ďalšom funkčnom využití a usporiadaní územia, uprednostniť realizáciu ekologických premostení regionálnych biokoridorov a biocentier pri výstavbe líniových stavieb; prispôsobiť vedenie trás dopravnej a technickej infraštruktúry tak, aby sa netrieštil komplex lesov,
- 5.3. podporovať výsadbu plošnej a líniovej zelene, prirodzený spôsob obnovy a revitalizáciu krajiny v nadregionálnych biocentrách a biokoridoroch,
- 5.4. rešpektovať kultúrne dedičstvo, predovšetkým chránením najcennejších objektov a súbory objektov s ich ochrannými pásmami:
 - územia miest a obcí, kde je zachytený historický stavebný fond, ako aj časti rozptýleného osídlenia,
- 5.7. rezervovať vo výrobných zariadeniach plochy na uplatňovanie moderných ekologických

- technológií a prechod na spaľovanie zemného plynu, v prospech eliminovania príčin poškodenia životného prostredia,
- 5.8. v nadväznosti na systém náhrad pri vynútenom obmedzení hospodárenia rešpektovať pri hospodárskom využití prvky regionálneho územného systému ekologickej stability a požiadavky na ich ochranu a funkčnosť; z prvkov územného systému ekologickej stability vylúčiť hospodárske využitie týchto území, prípadne povoliť len extenzívne využívanie, zohľadňujúce existenciu cenných ekosystémov,
- 5.9. podmieniť usporiadanie územia z hľadiska aspektov ekologických, ochrany prírody, prírodných zdrojov a tvorby krajiny štruktúry,
- 5.11. zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území ich predpokladaný vplyv na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov,
6. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry
- 6.8. chrániť územie na trasu diaľnice D1 Budimír - Michalovce - Záhor (hraničný priechod s Ukrajinou),
7. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry
- 7.1. zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom dosiahnuť do roku 2010 úroveň celoslovenského priemeru,
- 7.4. na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou využívať prednostne zdroje podzemných vôd,
- 7.10. zvyšovať úroveň v odkanalizovaní a čistení odpadových vôd miest a obcí s cieľom dosiahnuť do roku 2010 úroveň celoslovenského priemeru,
- 7.11. prednostne realizovať rekonštrukciu alebo výstavbu kanalizácií a čistiarní odpadových vôd v sídlach
- 7.11.1. ležiacich v ochranných pásmach zdrojov vody,
- 7.13. vytvárať priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike a pre intenzívnejšie využívanie distribuovanej výroby elektriny v zmysle smerníc EÚ,
8. V oblasti hospodárstva
- 8.4. stabilizovať a revitalizovať poľnohospodárstvo diferencovane podľa poľnohospodárskych produkčných oblastí s prihliadnutím na chránené územia prírody a na existujúci funkčný územný systém ekologickej stability,
- 8.5. podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach prírody a v pásmach hygienickej ochrany vodných zdrojov,
- 8.12. vychádzať pri rozvoji priemyslu a stavebníctva nielen z ekonomickej a sociálnej, ale aj územnej a environmentálnej únosnosti územia so zohľadnením špecifik jednotlivých regiónov kraja,
9. V oblasti odpadového hospodárstva
- 9.1. vytvárať územné predpoklady pre zabezpečenie zneškodňovania nebezpečných odpadov ako podmienku ďalšieho rozvoja niektorých priemyselných odvetví,
- 9.2. koordinovať a usmerňovať výstavbu nových skládok tak, aby kapacitne a spádovo zabezpečili požiadavky na ukladanie odpadov v jednotlivých regiónoch kraja podľa ich

špecifickej potreby,

II. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú tieto :

1. Cestná doprava

1.1. diaľnica D1 Budimír - Michalovce - Záhor (hraničný priechod s Ukrajinou),

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

2.3 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

Rozbor demografických charakteristík je spracovaný na základe celoštátnych sčítaní ľudí, domov a bytov (r. 1970, 1980, 1991 a 2001). Údaje z posledného sčítania v roku 2001 sú podľa Štatistického úradu SR – Krajská správa Košice.

Podľa dynamiky vývoja pohybu obyvateľstva (prírastok, úbytok) sú obce zaradené do štyroch kategórií:

Kategória obce	Priemerný ročný prírastok obyvateľstva
rýchlo rastúca	nad + 5 %
pomaly rastúca	+2 – + 5 %
stagnujúca	- 2 – +2 %
regresívna	pod -2 %

Údaje o vekovej štruktúre obyvateľstva sú hodnotené v troch základných vekových skupinách:

- predproduktívny vek 0 – 14 rokov
- produktívny vek muži 15 – 59 rokov, ženy 15 - 54 rokov
- poproduktívny vek muži 60 a viac rokov, ženy 55 a viac rokov.

Zmenšovanie podielu mladšej populácie a zvyšovanie podielu starších vekových skupín obyvateľstva (zhoršenie vekovej štruktúry obyvateľstva) môže mať za následok pokles reprodukčných schopností populácie. Pomer predproduktívnej a poproduktívnej zložky obyvateľstva, označený ako index vitality, môže okrem iného vypovedať aj o populačných možnostiach vo výhľade.

Podľa dosiahnutej hodnoty indexu vitality sa obyvateľstvo zaraďuje do 6-tich typov populácie:

Hodnota indexu vitality	Typ populácie
Nad 300	veľmi progresívna (rýchlo rastúca)
201 – 300	progresívna (rastúca)
151 – 200	stabilizovaná rastúca
121 – 150	stabilizovaná
101 – 120	stagnujúca
Menej ako 100	regresívna (ubúdajúca)

2.3.1 Demografia obce Porostov

K 31.12.2005 žilo v obci Porostov 222 obyvateľov, čo predstavuje 0,95 % z celkového počtu obyvateľov okresu Sobrance.

Celková rozloha katastrálneho územia obce je 730 ha, priemerná hustota osídlenia 32 obyvateľov na 1 km².

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1980 – 2005

Rok sčítania	1980	1991	2001	2005 ^{1/}
Počet obyvateľov	297	245	230	222
Prírastok obyvateľov	- 52	- 15	- 8	
Index rastu	82,49	93,88	96,52	
ročný prírastok	- 1,59 %	- 0,61 %	- 0,87 %	

^{1/} stav k 31.12.

Podľa dynamiky vývoja pohybu obyvateľstva v obci Porostov bol za sledované obdobie rokov 1980 až 2005 zaznamenaný sústavný pokles obyvateľstva. Tento nepriaznivý demografický vývoj sa po roku 1991 mierne spomalil. Priemerný ročný prírastok sa pohyboval v hodnotách od -1,59 % do - 0,61 %, čo zaradilo obec medzi stagnujúce sídla. Úbytky obyvateľstva sú tak v prirodzenom (zomretí) ako aj migračnom pohybe (vysťahovaní).

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v období rokov 1991 – 2004

Rok	Počet obyvateľov				Index vitality
	Spolu	Vekové skupiny			
		Predproduktívny	Produktívny	Poproduktívny	
1991 ¹⁾	245	34	123	88	38,60
%	100,00	13,88	50,20	35,92	
2001 ¹⁾	230	41	117	72	56,90
%	100,00	17,83	50,87	31,30	
2004	231	36	120	75	48,00
%	100,00	15,58	51,95	32,48	

¹⁾ údaj podľa SODB

Vývoj vekovej štruktúry (predproduktívne, produktívne, poproduktívne obyvateľstvo) za obdobie rokov 1991 až 2004 charakterizuje pokročilý proces starnutia obyvateľstva, kde počet obyvateľov vo veku 60 rokov a viac je viac ako 2-násobný v porovnaní s obyvateľstvom do 15 rokov.

Dosiahnuté hodnoty indexu vitality v rokoch 1991 až 2004 taktiež napovedajú o nepriaznivej vekovej štruktúre, kde sa populácia obce zaradila medzi regresívnu (ubúdajúcu). Priemerný vek obyvateľstva v roku 2001 bol 42,5 rokov.

Podľa údajov Štatistického úradu SR v roku 2004 v obci tvoria ženy 54,55 % z celkového počtu obyvateľov.

Podľa vzdelanostnej štruktúry základné vzdelanie má ukončených 30,00 % obyvateľov, učňovské bez maturity 26,09 %, stredné odborné s maturitou 16,96 % a vysokoškolské 3,04 % obyvateľov. Z náboženského vyznania prevláda gréckokatolícka cirkev (73,48 %) a rímskokatolícka cirkev (15,65 %).

Údaje sú uvedené zo SODB v roku 2001.

V zmysle Prognózy obyvateľstva SR do roku 2025 (Výskumné demografické centrum INFOSTAT Bratislava 2004) a doterajšieho vývoja obyvateľstva možno očakávať nasledovný demografický vývoj obce:

Návrh pre obec Porostov :

Okres Sobrance predstavuje územie so zložitou hospodárskou situáciou, bez významnejšej ekonomickej základne, z ktorého sa obyvatelia vysťahovávajú. Najväčší úbytok spôsobuje prirodzený pohyb (prevaha zomretých nad narodenými). V záujme zvrátenia negatívneho demografického vývoja je potrebné vytvoriť dostatočný počet pracovných príležitostí, prijať opatrenia pre podporu v bytovej politike a sociálnej infraštruktúre. K zmene môže dôjsť aj v dôsledku predpokladaných rozvojových aktivít v súvislosti s posilnenou východnou hranicou.

Pre navrhované obdobie do roku 2020 sa uvažuje v Porostove s nárastom počtu obyvateľov o cca 20 % (s priemerným ročným prírastkom + 1,44%) vzhľadom na jeho polohu. Katastrálnym územím prechádza dopravný koridor -diaľnica D1 - európskeho významu smerom na Ukrajinu a s tým spojené spomínané rozvojové aktivity. Blízkosť okresného mesta dáva príležitosť obci na vytváranie a prípravu lokalít bytovej výstavby vzhľadom na tendencie sťahovania z mesta na blízky vidiek.

Prognóza vývoja počtu obyvateľov do roku 2025

Rok	1869	1900	1960	1991	2001	2005	2010	2015	2020	2025
Porostov	523	512	362	245	231	222	238	254	270	286

rok 2005 spolu..... 222 obyvateľov
2006 - 2020 prírastok cca 20 %..... + 48 obyvateľov
rok 2020 spolu..... 270 obyvateľov

Na základe vyššie uvedených predpokladov výpočtu nárastu počtu obyvateľov navrhuje sa nasledovný nárast:

Stav obyvateľov v roku 2005	Predpokladaný prírastok do r.2020	Index rastu	Predpokladaný stav
222 obyv.	48 obyv.	1,7	270 obyv.

2.3.2 Demografia obce Kristy

K 31.12.2005 žilo v obci Kristy 308 obyvateľov, čo predstavuje 1,32 % z celkového počtu obyvateľov okresu Sobrance.

Celková rozloha katastrálneho územia obce je 790 ha, priemerná hustota osídlenia 39 obyvateľov na 1 km².

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1980 – 2005

Rok sčítania	1980	1991	2001	2005 ^{1/}
Počet obyvateľov	332	295	283	308
Prírastok obyvateľov	- 37	- 12	+ 25	
Index rastu	88,85	95,93	108,83	
ročný prírastok	- 1,01	- 0,41	+ 2,21	

^{1/} stav k 31.12.

Podľa dynamiky vývoja pohybu obyvateľstva v obci Kristy sa do roku 2001 zaznamenával pokles počtu obyvateľov, ktorý zaradil obec do stagnujúceho sídla. V rokoch 2001 – 2005 nastal priaznivý demografický vývoj s priemerným ročným prírastkom + 2,21 %, čím sa obec preradila do kategórie pomaly rastúceho sídla.

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v období rokov 1991 – 2004

Rok	Počet obyvateľov				Index vitality
	Spolu	Vekové skupiny			
		Predproduktívny	Produktívny	Poproduktívny	
1991 ¹⁾	295	60	149	86	69,77
%	100,00	20,34	50,51	29,15	
2001 ¹⁾	283	56	156	71	78,87
%	100,00	19,79	55,12	25,09	
2004	307	66	172	69	95,65
%	100,00	21,50	56,03	22,48	

¹⁾ údaj podľa SODB

Podľa vývoja vekovej štruktúry (predproduktívne, produktívne, poproduktívne obyvateľstvo) za obdobie rokov 1991 až 2001 dochádza v obci Kristy k zlepšeniu vekovej štruktúry. Predproduktívna zložka zostala v roku 2001 nezmenená, ale poklesla poproduktívna populácia (starnutie obyvateľstva). Rok 2004 signalizuje ešte priaznivejší stav, kedy predproduktívna a poproduktívna populácia dosahuje porovnateľné hodnoty.

Napriek zvyšovaniu indexu vitality v rokoch 1991 až 2004, populácia zostáva zaradená medzi typ regresívnej (ubúdajúcej). Priemerný vek obyvateľstva v roku 2001 bol 38,3 roky.

Podľa údajov Štatistického úradu SR v roku 2004 v obci tvoria ženy 50,16 % z celkového počtu obyvateľov.

Podľa vzdelanostnej štruktúry základné vzdelanie má ukončených 33,22 % obyvateľov, učňovské bez maturity 10,95 %, stredné odborné s maturitou 10,25 % a vysokoškolské 0,35 % obyvateľstva. Z náboženského vyznania prevláda rímskokatolícka cirkev (35,30 %), reformovaná kresťanská cirkev (35,00 %) a gréckokatolícka cirkev (22,30 %). Údaje sú uvedené zo SODB 2001.

V zmysle Prognózy obyvateľstva SR do roku 2025 (Výskumné demografické centrum INFOSTAT Bratislava 2004) a doterajšieho vývoja obyvateľstva možno očakávať nasledovný demografický vývoj obce:

Návrh pre obec Kristy:

Napriek klesajúcej prognóze demografického vývoja za okres Sobrance do roku 2025 sa v obci Kristy pre navrhované obdobie do roku 2020 uvažuje s nárastom obyvateľov o cca 20 %, čo je priemerný ročný prírastok +1,34 %. Katastrálnym územím obce je navrhovaný medzinárodný dopravný koridor diaľnice D1 smerom na Ukrajinu, ktorý vo významnej miere môže ovplyvniť rozvojové aktivity v samotnom okresnom meste ako aj blízkom okolí a s tým súvisiace nové pracovné príležitosti.

Prognóza vývoja počtu obyvateľov do roku 2025

Rok	2001	2005	2010	2015	2020	2025
-----	------	------	------	------	------	------

Kristy	307	308	329	349	370	390
---------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

rok 2005 spolu..... 308 obyvateľov

2006 - 2020 prírastok cca 20 %..... + 62 obyvateľov

rok 2020 spolu..... 370 obyvateľov

Na základe vyššie uvedených predpokladov výpočtu nárastu počtu obyvateľov navrhuje sa nasledovný nárast:

Stav obyvateľov v roku 2005	Predpokladaný prírastok do r.2020	Index rastu	Predpokladaný stav
308 obyv.	62 obyv.	1,7	370 obyv.

PRE POROVNANIE UVÁDZAME PROGNÓZU DEMOGRAFICKÉHO VÝVOJA ZA OKRES SOBRANCE A ZA KOŠICKÝ KRAJ:

Okres Sobrance:

2006 - 2010 úbytok - 222 obyvateľov

2010 - 2015 úbytok - 204 obyvateľov

2015 - 2020 úbytok - 155 obyvateľov

2005 - 2020 úbytok spolu (- 2,49 %)..... - 581 obyvateľov

Košický kraj (NUTS 2):

2005 - 2010 prírastok..... + 9 993 obyvateľov

2010 - 2015 prírastok..... + 8 375 obyvateľov

2015 - 2020 prírastok..... + 4 836 obyvateľov

2005 - 2020 prírastok spolu (+3,00%)..... + 23 204 obyvateľov

Prognóza vývoja počtu obyvateľov do roku 2025 v obciach

Rok	2001	2005	2010	2015	2020	2025	Prírastok za obdobie 2005-2025
Porostov	231	222	238	254	270	286	20 %
Kristy	307	308	329	349	370	390	20 %

2.3.1 Bytový fond obec Porostov

Ku dňu Sčítania obyvateľov domov a bytov v roku 2001 bolo v obci spolu 88 bytov, z toho:

- trvale obývaných 65 bytov
- z toho v rodinných domoch 64 bytov a 1 byt v inej budove
- v obci je 23 neobývaných bytov v rodinných domoch

Vývoj počtu trvale obývaných bytov v rokoch 1970 – 2001

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001
--------------	------	------	------	------

Počet trvale obývaných bytov	88	83	68	65
Prírastok bytov	- 5	- 15	- 3	
Počet bytov/1 000 obyv.	252,87	279,46	277,55	282,61
Okres Sobrance	226,9	253,9	286,9	282,3
Košický kraj	247,6	273,6	297,9	296,8
SR			370,0	353,5

Z rozboru základných charakteristík bytového fondu možno konštatovať, že obec Porostov počas celého sledovaného obdobia vykazuje úbytok bytového fondu, pričom najväčší prepád bol zaznamenaný v dekade 1980 – 1991. Ukazovateľ počtu bytov /1 000 obyvateľov sa pohyboval nad hranicou okresného a krajského priemeru v rokoch 1970 a 1980. Po tomto období došlo k zhoršeniu bytovej politiky, kedy sa počet bytov na 1 000 obyvateľov dostal pod okresný, krajský a celoslovenský priemer.

Vývoj obložnosti v rokoch 1970 - 2001

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001
Obložnosť (obyv./ byt)	3,95	3,58	3,60	3,54
Okres Sobrance	4,41	3,94	3,49	3,54
Košický kraj	4,04	3,65	3,36	3,37
SR				2,83

Vývoj obložnosti sa pohybuje v tých istých tendenciách ako ukazovateľ počtu bytov na 1 000 obyvateľov. Priemerný vek rodinných domov je 42 rokov, postavené sú prevažne z materiálov kameň a tehla. Priemerný počet obytných miestností na jeden byt je 4,38. Počet osôb na jeden byt v roku 2001 bol 3,54 osôb.

Trvale obývané byty podľa obdobia výstavby

Obec	1899 a nezistené	1900-1919	1920-1945	1946-1970	1971-1980	1981-1990	1991-2001	spolu
Porostov	1	1	7	45	3	4	4	65
%	1,54	1,54	10,77	69,23	4,61	6,15	6,15	100

Z uvedeného prehľadu o dobe výstavby možno konštatovať, že v rokoch 1946 – 1970 bol najväčší nárast bytovej výstavby až 45 rodinných domov (69,23 %).

- Vo všeobecnosti po roku 1991 dochádza k útlmu bytovej výstavby, kde prírastky pozostávali len z dokončovania bytov. Napriek tomu v obci Porostov nebol zaznamenaný útlm, po roku 1996 boli postavené 3 rodinné domy. Zaznamenané úbytky sú skôr z prestárleho bytového fondu, kde rodinné domy nie sú vhodné na bývanie..

Návrh pre obec Porostov

V obci sú navrhované nové plochy pre výstavbu bytov:

Bytová zástavba - na voľných prielukách a potenciálnych plochách v rámci zastavaného územia i mimo zastavané územie obce:

V obci sa navrhujú pre výstavbu rodinných domov tieto disponibilné lokality v zastavanom i mimo

zastavaného územia do r. 2020:

Lokalita	Počet navrhovaných plôch pre rodinné domy		
	V zast. území	Mimo zast. územia	Spolu
Lokalita – „Konopianky“ - juh	3	25	28
Lokalita – „Brišče“ - západ	0	3	3
Lokalita – Prieluky / Rozptyl	9	0	9
Navrhovaný počet spolu	12	31	40
Rezervná plocha	96	0	96
z toho sociálne bývanie:	0	0	0

Stav obyvateľov v roku 2005	Predpokladaný stav 2020 (medziročný prírastok obyvateľov 20 %)
222 obyv.	48 obyv.

Navrhovaný prírastok RD je 40 % z disponibilných lokalít t.j. 16 RD

Navrhovaný počet bytových jednotiek (RD) a obyvateľov

Byty			Obyvatelia	
Stav bytov v roku 2005	Navrhovaný prírastok	Navrhovaný stav	Obložnosť	Počet obyvateľov podľa dispomobilných plôch
65	16	81	3.0	342

Rekapitulácia

Dôsledné využitie existujúcich prieluk na novú výstavbu je však podmienené obmedzeným trhom jednotlivých parciel vlastními pôdy.

Intenzifikácia zastavaného územia má predpoklady vytvoriť spolu 40 nových bytových jednotiek – rodinných domov.

Nároky nového demografického vývoja pri obložnosti bytovej jednotky – rodinného domu /3,0 predstavujú navrhovanú potrebu bytových jednotiek.

Záver

Po zhodnotení trhovej situácie, vlastníckych vzťahov v obci Porostov, v oblasti nehnuteľností nie je možné predpokladať dosažiteľnú ponuku stavebných pozemkov v prielukách. Zastavanosť pozemkov v obci je využiteľná na 90%.

Staré domy navrhujeme na rekonštrukciu, prípadne na asanáciu a výstavbu nových objektov. Tento fond nie je dostatočný pre možný rozvoj obce. V obci je nevyhnutné vytvoriť podmienky trhu so stavebnými pozemkami, čo znamená vytvorenie väčšej ponuky stavebných pozemkov, ako je predpokladaná potreba vyvedená z demografického rastu obyvateľov, vzhľadom na potenciálny rozvoj obce v oblasti turistiky a cestovného ruchu.

Ekonomické rozvojové predpoklady

Obec sa nachádza v dostupnej vzdialenosti k mestu Sobrance ako miestu pracovných príležitostí.

Ekonomický stav obce je založený na dochádzke za prácou, domáce pracovné príležitosti zabezpečuje poľnohospodárstvo a drobné výrobné prevádzky.

2.3.1 Bytový fond obec Kristy

Ku dňu Sčítania obyvateľov domov a bytov v roku 2001 bolo v obci spolu 85 bytov, z toho:

- trvale obývaných 76 bytov
- z toho v rodinných domoch 72 bytov
- v bytových domoch 4 byty
- v obci je 9 neobývaných bytov v rodinných domoch, z toho 6 nespôsobilé na bývanie

Vývoj počtu trvale obývaných bytov v rokoch 1970 – 2001

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001
Počet trvale obývaných bytov	82	85	82	76
Prírastok bytov	+ 3	- 3	- 6	
Počet bytov/1 000 obyv.	211,9	256,0	278,0	268,6
Okres Sobrance	226,9	253,9	286,9	282,3
Košický kraj	247,6	273,6	297,9	296,8
SR			370,0	353,5

Z rozboru základných charakteristík bytového fondu obce Kristy možno konštatovať, že počas sledovaného obdobia od roku 1980 obec vykazuje úbytok bytového fondu. Ukazovateľ počtu bytov na 1 000 obyvateľov sa pohyboval pod hranicou okresného aj krajského priemeru.

Vývoj obložnosti v rokoch 1970 - 2001

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001
Obložnosť (obyv./ byt)	4,72	3,91	3,60	3,72
Okres Sobrance	4,41	3,94	3,49	3,54
Košický kraj	4,04	3,65	3,36	3,37
SR				2,83

V oblasti rozvoja bytovej výstavby obec stagnuje. Od roku 1991 neboli zaznamenané žiadne novopostavené rodinné domy. Počet obyvateľov na jeden byt sa po roku 1970 výrazne znížil, no sledované hodnoty boli stále nad okresným, krajským aj celoslovenským priemerom. V bytovom dome tento ukazovateľ v roku 2001 dosiahol hodnotu 5,75 osôb na jeden byt.

Priemerný vek rodinných domov je 44 rokov, postavené sú prevažne z materiálov kameň a tehla, bytové domy majú 26 rokov.

Priemerný počet obytných miestností na jeden byt je 3,86 v rodinných domoch a 3 obytné miestnosti v bytových domoch.

Trvale obývané byty podľa obdobia výstavby

Obec	1899 a nezistené	1900- 1919	1920- 1945	1946- 1970	1971-1980	1981- 1990	1991- 2001	spolu
Kristy	-	1	5	57	12	1	-	76

%	0	1,32	6,58	75,00	15,80	1,32	-	100
---	---	------	------	-------	-------	------	---	-----

Z uvedeného prehľadu o dobe výstavby možno konštatovať, že v rokoch 1946 – 1970 bol najväčší nárast bytovej výstavby až 57 rodinných domov (75,00%), v rokoch 1971 – 1980 to bol druhý najväčší stavebný rozmach (15,80%), po ktorom dochádza k celkovému útlmu výstavby.

Návrh pre obec Kristy

V obci sú navrhované nové plochy pre výstavbu bytov:

Bytová zástavba - na voľných prielukách a potenciálnych plochách v rámci zastavaného územia i mimo zastavané územie obce:

V obci sa navrhujú pre výstavbu rodinných domov tieto disponibilné lokality v zastavanom i mimo zastavaného územia do r. 2020:

Lokalita	Počet navrhovaných plôch pre rodinné domy		
	V zast. území	Mimo zast. územia	Spolu
Lokalita – „Pod stepníkom“ - juh	0	6	6
Lokalita – „Konopianky“ - sever	14	0	14
Lokalita – Prieluky / Rozptyl	47	0	47
Navrhovaný počet spolu	61	6	67
Rezervná plocha	5	11	16
z toho sociálne bývanie:	0	0	0

Stav obyvateľov v roku 2005	Predpokladaný stav 2020 (medziročný prírastok obyvateľov 20 %)
308 obyv.	62 obyv.

Navrhovaný prírastok RD je 31 % z disponibilných lokalít t.j. 21 RD

Navrhovaný počet bytových jednotiek (RD) a obyvateľov

Byty			Obyvatelia	
Stav bytov v roku 2005	Navrhovaný prírastok	Navrhovaný stav	Obložnosť	Počet obyvateľov podľa disponibilných plôch
76	21	97	3.0	509

Rekapitulácia

Dôsledné využitie existujúcich prieluk na novú výstavbu je však podmienené obmedzeným trhom jednotlivých parciel vlastními pôdy.

Intenzifikácia zastavaného územia má predpoklady vytvoriť spolu 67 nových bytových jednotiek – rodinných domov.

Nároky nového demografického vývoja pri obložnosti bytovej jednotky – rodinného domu /3,0 predstavujú navrhovanú potrebu bytových jednotiek.

Záver

Po zhodnotení trhovej situácie, vlastníckych vzťahov v obci Kristy, v oblasti nehnuteľností nie je možné predpokladať dosažiteľnú ponuku stavebných pozemkov v prielukách. Zastavanosť pozemkov v obci je využiteľná na 75%.

Staré domy navrhujeme na rekonštrukciu, prípadne na asanáciu a výstavbu nových objektov. Tento fond nie je dostatočný pre možný rozvoj obce. V obci je nevyhnutné vytvoriť podmienky trhu so stavebnými pozemkami, čo znamená vytvorenie väčšej ponuky stavebných pozemkov, ako je predpokladaná potreba vyvodená z demografického rastu obyvateľov, vzhľadom na potenciálny rozvoj obce v oblasti turistiky a cestovného ruchu.

Ekonomické rozvojové predpoklady

Obec sa nachádza v dostupnej vzdialenosti k mestu Sobrance. Ekonomický stav obce je založený na dochádzke za prácou, domáce pracovné príležitosti zabezpečuje poľnohospodárstvo a drobné výrobné prevádzky.

2.3.2 Ekonomická aktivita - obec Porostov

Podľa SODB 2001 z celkového počtu 230 obyvateľov obce tvorilo 82 ekonomicky aktívnych osôb, čo predstavuje 35,65 % (okres Sobrance 50,20 %). Z toho ženy tvorili 40,24 %. Nezamestnaných ekonomicky aktívnych bolo 18 osôb, pracujúcich 58 obyvateľov obce.

Z hospodárskych odvetví najviac osôb pracovalo v priemyselnej výrobe (17) veľkoobchode a maloobchode (16) a vo verejnej správe (9). Za prácou mimo obce odchádzalo 53 osôb.

Ekonomická aktivita a zamestnanosť v roku 2001 (SODB 2001)

Obec	Počet obyvateľov celkom	Počet ekonomicky aktívnych osôb		Počet zamestnaných	
		celkom	% z celkového počtu obyvateľov	celkom	% z ekonomicky aktívnych obyvateľov
Porostov	230	82	35,65	58	70,73

Podľa „Prognózy obyvateľstva SR do roku 2025“ počet obyvateľov v okrese bude naďalej rásť, ale jeho tempo sa postupne spomalí. K zmenám dôjde aj v rozložení vekových skupín, kedy začne klesať predproduktívna a narastať produktívna zložka obyvateľstva.

Vývoj zamestnanosti v obci Porostov nemožno predpokladať, bude závisieť od ponuky pracovných príležitostí v samotnej obci a v jej zázemí a môže byť ovplyvnený ponukou pracovných príležitostí v dostupných mestách (Sobrance a Michalovce) ako aj výraznejšími investičnými aktivitami v rámci okresu. V riešení územného plánu je potrebné rozvoj obce Porostov orientovať tak, aby bol maximálne využitý rozvojový potenciál obce pre zvýšenie ponuky pracovných príležitostí v obci.

2.3.3 Ekonomická aktivita - obec Kristy

Podľa SODB 2001 z celkového počtu 283 obyvateľov obce tvorilo 181 ekonomicky aktívnych osôb, čo predstavuje 63,95 % (okres Sobrance 50,20%). Z toho ženy tvorili 46,96 %. Nezamestnaných ekonomicky aktívnych bolo 65 osôb, pracujúcich 56 obyvateľov obce.

Z hospodárskych odvetví najviac osôb pracovalo v poľnohospodárstve (41), priemyselnej výrobe (32) a veľkoobchode (20). Za prácou mimo obce odchádzalo 94 osôb.

Ekonomická aktivita a zamestnanosť v roku 2001 (SODB 2001)

Obec	Počet obyvateľov celkom	Počet ekonomicky aktívnych osôb		Počet zamestnaných	
		celkom	% z celkového počtu obyvateľov	celkom	% z ekonomicky aktívnych obyvateľov
Kristy	283	181	63,95	56	30,94

3. RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY OBCE

3.1.1 ZHODNOTENIE VÝZNAMU OBCÍ V ŠTRUKTÚRE OSÍDLLENIA

OBEC POROSTOV

Katastrálne územie obce Porostov je situované južne od okresného mesta Sobrance v Košickom kraji. Riešene územie je vymedzené katastrálnymi hranicami obce. Celé záujmové územie má rovinný charakter a rozprestiera sa na Východoslovenskej nížine. Nadmorská výška sa pohybuje v rozmedzí od 105 m.n.m. (južná časť k.ú. - Roh) po 108 m.n.m. (severná časť k.ú. katastrálna hranica s obcou Ostrov). Katastrálne územie riešenej obce má celkovú výmeru 728,58 ha.

Z hľadiska štruktúry osídlenia patrí do veľkostnej skupiny obcí do 1000 obyv. v Košickom kraji. Celé záujmové územie obce sa nachádza v urbanizačnom priestore mesta Sobrance, v Zemplínskom regióne.

Susedí s katastrálnymi hranicami obcí: v severozápadnej a v severnej strany s obcou Ostrov, z východnej strany s obcou Sejkov, z južnej a z juhovýchodnej strany s obcou Kristy, z južnej strany s obcou Svätuš, zo západnej strany s obcou Blatná Polianka.

Dopravné a pracovné väzby sú prevažne na mesto Sobrance, ktoré je vzdialené cca 7 km a na mesto Michalovce, ktoré sú vzdialené 30 km.

Obec Kristy je na nadradený dopravný systém cestnej siete pripojená cestou III. triedy III/050 224 Veľké Revišťa - Kristy. Cesta tr. III/050 232 Sobrance – Porostov – Kristy – Jenkovce.

Zastavané územia má prevažne obytnú funkciu, ulicovú zástavbu. Prevláda zástavba povojnová (rok výstavby cca 50-70 roky). Nachádza sa tu zástavba domov, ktoré boli postavené pred II. sv. vojnou. Stavby postavené v predvojnovom a povojnovom období sú prevažne po čiastočnej alebo úplnej rekonštrukcii. Medzi architektonické hodnotne stavby z tohto obdobia môžeme považovať dom č. 20, 85, 92, 96.

Občianske vybavenie v rámci sociálnej infraštruktúry (školsťvo, zdravotníctvo, kultúra, osveťta, šport a sociálna starostlivosť) je v obci zastúpené nasledujúcimi zariadeniami:

- kultúra, klubové priestory - objekt kultúrneho domu je po komplexnej rekonštrukcii, kde sa nachádzajú - klub mladých, klub dôchodcov, internetový klub,

- šport - futbalové ihrisko v severnej časti obce - v areáli ihriska sú vybudované šatne (v súčasnosti sa v areáli nachádzajú provízorne objekty pre tento účel).
- zo školského zariadenia sa v súčasnosti v obci nenachádza materská škola. V obci sa nachádza objekt základnej školy, ktorý je v súčasnosti nevyužívaný. Potreby obce sú pokryté zariadeniami MŠ a ZŠ (1.-9.) v meste Sobrance.
- zariadenia zdravotníctva nie sú v obci zastúpené.
- sociálne služby sú poskytované obcou v rámci opatrovateľskej služby (2 opatrovateľky).
- obchodné služby (2 predajňa potravín a zmiešaného tovaru – súkromné predajne),
- verejné služby - v obci je úradovňa obecného úradu,
- iné zariadenia občianskej vybavenosti – objekt pošty, farský úrad gréckokatolíckej cirkvi
- v severnej časti obce je obecný cintorín. Kapacita cintorína postačuje aj pre výhľadový rozvoj obce.
- z cirkevných zariadení je na území obce gréckokatolícky chrám „Povýšenia svätého kríža“ a farský úrad.
- poľnohospodárske zariadenie sa nachádza v západnej časti zast. územia obce – PD Agroqinta s.r.o. Ostrov
- výrobný areál – drevovýroba (Ján Gorej, Porostov)

OBEC KRISTY

Katastrálne územie obce Kristy je situované južne od okresného mesta Sobrance v Košickom kraji. Riešene územie je vymedzené katastrálnymi hranicami obce. Celé záujmové územie má rovinatý charakter a rozprestiera sa na Východoslovenskej nížine. Nadmorská výška sa pohybuje vo veľmi malom rozmedzí rozmedzí od 104 m.n.m. po 106 m.n.m. Katastrálne územie riešenej obce má celkovú výmeru 789,99 ha.

Z hľadiska štruktúry osídlenia patrí do veľkostnej skupiny obcí do 1000 obyv. v Košickom kraji. Celé záujmové územie obce sa nachádza v urbanizačnom priestore medzi mestom Sobrance, Veľké Kapušany a mestom Michalovce, v Zemplínskom regióne.

Susedí s katastrálnymi hranicami obcí: zo severnej strany s obcou Porostov, z východnej strany s obcou Sejkov, z juhovýchodnej strany s obcou Jenkovce, z južnej strany a juhozápadnej strany s obcou Tašúľa, zo západnej strany s obcou Svätuš.

Dopravné a pracovné väzby sú prevažne na mesto Sobrance, ktoré je vzdialené cca 10 km a na mesto Michalovce, ktoré sú vzdialené 32 km.

Obec Kristy je na nadradený dopravný systém cestnej siete pripojená cestou III. triedy III/050 224 Veľké Revišťa - Kristy. Cesta tr. III/050 232 Sobrance – Porostov – Kristy – Jenkovce.

Zastavané územia má prevažne obytnú funkciu, ulicovú zástavbu. Prevláda zástavba povojnová (rok výstavby cca 50-70 roky). Nachádza sa tu zástavba domov, ktoré boli postavené pred II. sv. vojnou. Stavby postavené v predvojnovom a povojnovom období sú prevažne po čiastočnej alebo úplnej rekonštrukcii. Medzi architektonické hodnotne stavby z tohto obdobia môžeme považovať dom č. 25, 60.

Občianske vybavenie v rámci sociálnej infraštruktúry (školsťvo, zdravotníctvo, kultúra, osveťa, šport a sociálna starostlivosť) je v obci zastúpené nasledujúcimi zariadeniami:

- kultúra, klubové priestory
- športové plochy – nie sú v obci vytvorené.

- zo školského zariadenia sa v súčasnosti v obci nenachádza ani materská a ani základná škola. Potreby obce sú pokryté zariadeniami MŠ v obci Krčava a ZŠ (1.-9.) v obci Krčava.
- zariadenia zdravotníctva nie sú v obci zastúpené (mesto Sobrance),
- sociálne služby sú poskytované v rámci opatrovateľskej služby poskytovanej obcou – (4 opatrovateľky) .
- obchodné služby (1 predajňa potravín a zmiešaného tovaru),
- verejné služby - v obci je úradovňa obecného úradu
- iné zariadenia občianskej vybavenosti – hasičský zbrojnica v južnej časti obce a dom smútku v areáli cintorína v západnej časti obce,
- v západnej časti obce je verejný cintorín. Kapacita cintorína postačuje aj pre výhľadový rozvoj obce.
- z cirkevných zariadení je na území obce kostol reformovanej kresťanskej cirkvi, farský úrad je v obci Jenkovce.
- výrobné služby sa v obci nachádzajú v západnej časti obce, kde je lokalizovaný areál bývalého štátneho majetku – v súčasnosti areál PD Agroqinta s.r.o.

3.2 ÚZEMNÝ PRIEMET EKOLOGICKEJ STABILITY

Pri hodnotení katastrálneho územia obce Porostov a Kristy vo vzťahu k ekologickej stabilite tohto územia sa vychádzalo z nasledovných faktorov:

Faktory podporujúce ekologickú stabilitu

Tieto faktory sa opierajú o hodnotenie súčasnej krajinej štruktúry z hľadiska intenzity premien a narušenia prírodných a prírode blízkych krajinných prvkov. Sú to prvky, ktoré najviac spĺňajú funkciu ekostabilizačných prvkov, napr. lesný porast, vodné plochy, mokrade, jazerá, ďalej sú to lúky a úzkopásové polia s krovínami, tvoria zároveň vhodné podmienky pre rôznorodosť foriem života, sú jedným z podkladov pre zabezpečenie veľmi dobrej ekologickej kvality územia. Vyčleňuje sa nasledovných 5 stupňov:

I. stupeň – prirodzená a prírode blízka vegetácia s vysokou biologickou diverzitou, alebo plochy s veľkým predpokladom pre zachovanie biologicky významných, vzácnych alebo ohrozených druhov rastlín a živočíchov alebo ich spoločenstiev,

II. stupeň – poloprirodzená a prírode blízka vegetácia s veľkou diverzitou druhovou a štruktúrnou, plochy umožňujúce zachovanie významných druhov genofondu a biodiverzity s predpokladmi prirodzenej sukcesie,

III. stupeň – antropicky podmienená vegetácia s prírodnými prvkami a trvalé poľnohospodárske kultúry s vysokou biodiverzitou,

IV. stupeň – antropicky podmienená vegetácia synantrópného charakteru a veľkoplošné poľnohospodárske monokultúry s malou biodiverzitou,

V. stupeň – plochy s devastovanou vegetáciou alebo bez vegetácie, technické diela a urbanizované plochy.

Faktory znižujúce ekologickú stabilitu

V riešenom území sme zistili nasledovné negatívne javy a stresové faktory:

- konštrukcia elektrických stĺpov s vodorovným usporiadaním vodičov nebezpečná svojou konštrukciou
- cestná doprava - líniová bariéra
- zastavané územia

Verejná cestná dopravná sieť prechádzajúca územím je nadradeného významu a slúži všetkým obyvateľom. Účelové komunikácie (poľné a lesné cesty) so súvisiacimi stavbami slúžia na sprístupnenie

pozemkov a patria medzi spoločné zariadenia. Železničná trať a vodná doprava sa v riešenom území ani v blízkom okolí nenachádza. Cestná doprava tu tvorí jedinú prepravnú možnosť.

Územím prechádzajú nasledovné cestné komunikácie:

- cesta III/050 232 so smerom Sobrance – Porostov – Kristy,
- cesta tr. III/050 224 v smere Veľké Revišťa - Kristy.
- navrhovaná výstavba diaľnice a diaľničného privádzača,
- navrhovaná výstavba veterných elektrární.

Faktory znižujúce ekologickú stabilitu predstavujú syntetickú vlastnosť územia charakterizovanú rôznym počtom negatívnych dopadov – stresových faktorov, ktorých účinok sa zväčšuje ich kumuláciou a veľkosťou areálu pôsobenia. Sú to vlastne všetky zastavané plochy s najväčšou koncentráciou ohrozujúcich socioekonomických javov, kde sa prelínajú obytné, dopravné, priemyselné a energetické zóny. Stresovú záťaž riešeného územia sme hodnotili v päťstupňovej škále a opiera sa o hodnotenie účinku negatívnych faktorov podľa ich druhu a predpokladaného synergického účinku na krajinu:

I. stupeň – územie s veľmi malou antropickou záťažou, stresové faktory sa tu vyskytujú v obmedzenej miere, najčastejšie iba ako bodové alebo líniové faktory lokálneho významu,

II. stupeň – územie s malou antropickou záťažou, územie zaťažené prevažne iba jedným bodovým, líniovým alebo plošným prvkom s malým rozsahom bez kumulácie viacerých stresových faktorov,

III. stupeň – územie so strednou antropickou záťažou, územie zaťažené 2 alebo 3 líniovými, príp. rozsiahlejšími plošnými stresovými faktormi alebo je tu kumulácia líniových, plošných a bodových prvkov,

IV. stupeň – územie s veľkou antropickou záťažou, kumulácia viacerých stresových faktorov s väčším plošným rozsahom,

V. stupeň – územie s veľmi veľkou antropickou záťažou, kumulácia viacerých stresových faktorov s veľmi veľkým plošným rozsahom s prevahou priemyselných plôch.

Pasport plôch z hľadiska ekologickej stability krajiny

Plochy ekologicke nestabilné:

- orná pôda s nízkym plošným zastúpením osobitne významných častí prírody (do 15%),
- územia postihnuté eróziou,
- územia pod vplyvom svahových pohybov,
- územia degradačne postihnuté antropogénnou činnosťou (lomy, skládky, výsypky, zastavané územia, záhradkárske a chatové lokality)

Plochy ekologicke stredne stabilné:

- trvalé trávne porasty s nízkym plošným zastúpením osobitne významných častí prírody a krajiny,
- plošné výsadby nepôvodných druhov vrátane poľnohospodárskych kultúr.

Plochy ekologicke stabilné

- lesy
- mokradné spoločenstvá,
- brehové porasty

Súčasná krajinná štruktúra riešeného územia je výrazne antropogénne pozmenená. Boli zlikvidované pre dané prostredie typické ekosystémy, ktoré plnili regulačnú funkciu obehu vody v prírodných ekosystémoch s priaznivým dopadom na retenčnú kapacitu a tvorbu vhodných genofondových podmienok. Konečná klasifikácia riešeného územia je súčtom hodnôt faktorov posudzujúcich ekologickú stabilitu z pozitívneho hľadiska (podporujúco - ochranné faktory) a faktorov znižujúcich ekologickú stabilitu, ktoré

zmenšujú výslednú ekologickú hodnotu.

Výsledkom je 5 stupňov ekologickej stability:

- I.stupeň - veľmi vysoká ekologická stabilita
- II.stupeň - vysoká ekologická stabilita
- III. stupeň - stredne vysoká ekologická stabilita
- IV.stupeň - malá ekologická stabilita
- V.stupeň - veľmi malá ekologická stabilita

3.2.1.1.1 Obec Porostov

Na riešenom území prevažuje IV. stupeň, ktorý je miestami kombinovaný s III. stupňom. Územie je charakteristické nížinným terénom s poľnohospodársky obrábanymi pôdami, trvalými trávnyimi porastami a pasienkami. Priestor si vyžaduje mimoriadnu starostlivosť pri udržiavaní existujúcich a zvyšovaní počtu nových ekostabilizačných prvkov, najmä doplnenie nelesnej vegetácie v rámci prepojenia miestnych biokoridorov. V riešenom území sa nachádzajú aj územia s II. stupňom s vysokou ekologickou stabilitou, reprezentovanou predovšetkým prvkami miestneho MÚSES-u.

Klasifikácia územia a jeho ekologické hodnoty predstavujú diferenciáciu územia podľa vybraných kritérií, vyjadrujúcich kvantitatívnu mieru ekologickej stability resp. narušenia ekologických väzieb v riešenom území. Pre praktickú využiteľnosť je stanovená základná jednotka územného celku – katastrálne územie, v ktorom je hodnotený stupeň ekologickej stability (SES) podľa miery ekologickej kvality vegetácie a jej zastúpení v katastrálnom území.

Výpočet stupňa ekologickej stability (SES) bol získaný váhovým koeficientom podľa vzťahu:

$$SES = \frac{P_{op}.ES_{op} + P_{ZA}.ES_{ZA} + P_{TT}.ES_{TT} + P_{LE}.ES_{LE} + P_{VO}.ES_{VO} + P_{ZP}.ES_{ZP} + P_{OSP}.ES_{OSP}}{CP_{KÚ}}$$

- kde P_{OP} - plocha ornej pôdy v katastrálnom území = 416,89 ha
- ES_{OP} - ekologický stupeň ornej pôdy (priemerná hodnota je 0,77)
- PV_{op} - plocha viníc = 0,00 ha
- ES_{vi} - ekologický stupeň viníc (0,1)
- P_{ZA} - plocha záhrad = 8,35 ha
- ES_{ZA} - ekologický stupeň záhrad (3,0)
- P_{OS} - plocha ovocných sádov = 0,00 ha
- ES_{OS} - ekologický stupeň ovocných sádov (2,0)
- P_{TT} - plocha trvalých trávnatých porastov = 250,31 ha
- ES_{TT} - ekologický stupeň trvalých trávnatých porastov (4,0)
- P_{LE} - plocha lesov = 0,00 ha
- ES_{LE} - ekologická stabilita lesných porastov (5,0)
- P_{VO} - plocha vodných plôch = 19,11 ha
- ES_{VO} - ekologický stupeň vodných plôch (4,0)
- P_{ZP} - plocha zastavaného územia = 17,82 ha
- ES_{ZP} - ekologický stupeň zastavaného územia (1,0)
- P_{OSP} - ostatná plocha = 14,30 ha
- ES_{OSP} - ekologický stupeň ostatných plôch (0,50)
- $CP_{KÚ}$ - celková plocha katastrálneho územia = 728,58 ha

SES - stupeň ekologickej stability

SES = 1,99

Na základe tejto klasifikácie sme získali priemernú hodnotu stupňa ekologickej stability za celé katastrálne územie obce Porostov. Táto hodnota vyjadruje kvalitatívnu mieru ekologickej stability. Hodnota stupňa ekologickej stability 1,99 nám vyjadruje, že riešené územie patrí do krajiny s nízkym stupňom ekologickej stability, čo znamená z celkového pohľadu, že v riešenom území prevažujú plochy málo stabilné.

Pre porovnanie – priemerná hodnota SES v okrese Michalovce dosahuje 2,51. Katastrálne územie obce Senné 3,01 a k.ú. Blatná Polianka – 2,31.

Stupeň ekologickej stability obce Porostov – plochy málo stabilné. Percento zornenia v riešenom území: 61,81. SES vyjadruje sprostredkované stupeň prirodzenosti územia na základe kvality (hodnota krajinoekologickej významnosti) a kvantity (plošná výmera) jednotlivých prvkov súčasnej krajinej štruktúry v konkrétnom katastrálnom území.

3.2.1.1.2 Obec Kristy

Na riešenom území prevažuje IV. stupeň, ktorý je miestami kombinovaný s III. stupňom. Územie je charakteristické nížinným terénom s poľnohospodársky obrábanymi pôdami, trvalými trávnyimi porastami a pasienkami. Priestor si vyžaduje mimoriadnu starostlivosť pri udržiavaní existujúcich a zvyšovaní počtu nových ekostabilizačných prvkov, najmä doplnenie nelesnej vegetácie v rámci prepojenia miestnych biokoridorov. V riešenom území sa nachádzajú aj územia s II. stupňom s vysokou ekologickou stabilitou, reprezentovanou predovšetkým prvkami miestneho MÚSES-u.

Klasifikácia územia a jeho ekologické hodnoty predstavujú diferenciáciu územia podľa vybraných kritérií, vyjadrujúcich kvantitatívnu mieru ekologickej stability resp. narušenia ekologických väzieb v riešenom území. Pre praktickú využiteľnosť je stanovená základná jednotka územného celku – katastrálne územie, v ktorom je hodnotený stupeň ekologickej stability (SES) podľa miery ekologickej kvality vegetácie a jej zastúpení v katastrálnom území.

Výpočet stupňa ekologickej stability (SES) bol získaný váhovým koeficientom podľa vzťahu:

$$SES = \frac{P_{OP} \cdot ES_{OP} + P_{ZA} \cdot ES_{ZA} + P_{TT} \cdot ES_{TT} + P_{LE} \cdot ES_{LE} + P_{VO} \cdot ES_{VO} + P_{ZP} \cdot ES_{ZP} + P_{OSP} \cdot ES_{OSP}}{CP_{KÚ}}$$

kde P_{OP} - plocha ornej pôdy v katastrálnom území = 503,86 ha
 ES_{OP} - ekologický stupeň ornej pôdy (priemerná hodnota je 0,77)
 PV_{op} - plocha viníc = 0,00 ha
 ES_{vi} - ekologický stupeň viníc (0,1)
 P_{ZA} - plocha záhrad = 9,92 ha
 ES_{ZA} - ekologický stupeň záhrad (3,0)
 P_{OS} - plocha ovocných sádov = 0,00 ha
 ES_{OS} - ekologický stupeň ovocných sádov (2,0)
 P_{TT} - plocha trvalých trávnatých porastov = 187,32 ha
 ES_{TT} - ekologický stupeň trvalých trávnatých porastov (4,0)
 P_{LE} - plocha lesov = 0,00 ha
 ES_{LE} - ekologická stabilita lesných porastov (5,0)
 P_{VO} - plocha vodných plôch = 44,16 ha
 ES_{VO} - ekologický stupeň vodných plôch (4,0)
 P_{ZP} - plocha zastavaného územia = 27,17 ha

ES_{ZP} - ekologický stupeň zastavaného územia (1,0)
P_{OSP} - ostatná plocha = 17,57 ha
ES_{OSP} - ekologický stupeň ostatných plôch (0,50)
CP_{KÚ} - celková plocha katastrálneho územia = 789,99 ha

SES - stupeň ekologickej stability

SES = 1,75

Na základe tejto klasifikácie sme získali priemernú hodnotu stupňa ekologickej stability za celé katastrálne územie obce Kristy. Táto hodnota vyjadruje kvalitatívnu mieru ekologickej stability. Hodnota stupňa ekologickej stability 1,75 nám vyjadruje, že riešené územie patrí do krajiny s nízkym stupňom ekologickej stability, čo znamená z celkového pohľadu, že v riešenom území prevažujú plochy málo stabilné.

Pre porovnanie – priemerná hodnota SES v okrese Michalovce dosahuje 2,51. Katastrálne územie obce Porostov 1,99 a k.ú. Blatná Polianka – 2,31.

Stupeň ekologickej stability obce Kristy – plochy málo stabilné. Percento zornenia v riešenom území: 71,87. SES vyjadruje sprostredkované stupeň prirodzenosti územia na základe kvality (hodnota krajinnokoekologickej významnosti) a kvantity (plošná výmera) jednotlivých prvkov súčasnej krajinej štruktúry v konkrétnom katastrálnom území.

4. URBANISTICKÁ KONCEPCIA PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

Väzby obcí Porostov a Kristy na najbližšie mestá sú podporené komunikačnými prepojeniami: po cestách tr. III/050 232 Sobrance – Kristy - Jenkovce.

V súlade so záväznými výstupmi Koncepcie územného rozvoja Slovenska a ÚPN – VÚC Košického kraja je potrebné podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia a prostredníctvom územnoplánovacích nástrojov vytvárať podmienky pre zlepšovanie životných podmienok obyvateľov vidieckeho osídlenia, pričom zachovať špecifický charakter prírodného, krajinného a architektonického prostredia. V týchto intenciách je navrhovaný ďalší rozvoj obcí Porostov a Kristy.

Obce majú typické znaky vidieckeho sídla v krajine, ktoré možno charakterizovať ako lúčnu s vysokým podielom zamokrených a mezofilných lúk. Riešené obce majú vidiecky charakter, čo znamená, že staršie stavby sú riešené formou hospodárskych usadlostí - s kôľňou, drevárňou, záhradou. Pri novšej zástavbe sú objekty bez hospodárskych priestorov.

Zástavba obce Porostov a Kristy sú rozvinuté pozdĺž cesty III/ 050 232. Časť obec Kristy je rozvinutá pozdĺž cesty tr. III/ 050 224 (Veľké Revištia – Kristy). Ostané časť obcí sú rozvinuté okolo miestnych komunikácií, ktoré sa pripájajú v strede obce na cestu tr. III/050 232.

Pre priestorovú štruktúru zástavby obcí je charakteristická jednopodlažná, miestami dvojpodlažná zástavba.

OBEC POROSTOV

4.1.1 Vývoj a súčasný stav urbárnej štruktúry obce

Prvá písomná zmienka o obci sa spomína v roku 1412. Patrila šľachticom z Michaloviec, Tibavy a ich

príbuzným, pričom bol majetkovou súčasťou hradného panstva Tibava. V roku 1427 mala 31 port. V 18 stor. sa útekmi poddaných vyľudňovala. V roku 1715 mala 9 domácností. V roku 1828 mala obec 45 domov a 436 obyvateľov. V 19 stor. vlastnili tunajšie majetky Tomcsányiovci. V rokoch 1870 až 1880 tu bolo silné vysťahovalectvo. Obyvatelia boli roľníci, ovocinári a pracovali v lesoch. Za I. ČSR sa zaoberali poľnohospodárstvom a tkáčstvom. V roku 1939 až 1944 bola obec pripojená k Maďarsku. JRD tu bolo založené v roku 1958, štátny majetok v roku 1963.

V listine z 15. Stor. a zač. 16. Storočia sa vyskytuje pod iným maďarským názvom zloženým z písmena Porozlo (Dráb) + haza, ojedinele aj v stotožňujúcom spojení oboch názvov. V 16. Stor. prevažuje názov Porozlo, z ktorého vznikol slovenský názov Porostov. Názvy obce podľa jednotlivých rokov: 1412- Porozthoza, 1437- Porozloha a n. Jakabhaza, 1808- Porostow, 1920- Porostovo, 1929- Porostov.

4.1.2 Základná urbanistická koncepcia a kompozícia obce

Z hľadiska štruktúry osídlenia patrí do veľkostnej skupiny obcí do 500 obyv. v Košickom kraji. Celé záujmové územie obce sa nachádza v urbanizačnom priestore mesta Sobrance, v Zemplínskom regióne.

Riešený priestor k.ú. Porostov podľa geomorfologického členenia SR / E. Mazúr, M. Lukniš / je súčasťou alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy - Panónska panva, provincia - Východopanónska panva, subprovincia Veľká Dunajská kotlina, oblasť Východoslovenská nížina, celok Východoslovenská rovina, podcelok Sobranecká tabuľa.

V obci nie je vytvorené centrum. Čiastočná parková úprava s drobnou architektúrou je pred objektom pošty.

4.1.2.1 Dominanty obce

Priestorovou a výškovou dominantou obce Porostov je gréckokatolíckeho chrámu zasvätený „Povýšenia svätého kríža“ v severnej časti obce.

K novodobým stavbám môžeme zaradiť, obecný úrad s kultúrnym domom, objekt pošty a farský úrad.

4.1.2.2 Obytná zástavba

Zastavané územia má prevažne obytnú funkciu. Prevláda zástavba povojnová (rok výstavby cca 50-70 roky). Nachádza sa tu zástavba domov, ktoré boli postavené pred II. sv. vojnou. Stavby postavené v predvojnovom a povojnovom období sú prevažne po čiastočnej alebo úplnej rekonštrukcii.

V zadnej časti dvorov sa nachádzajú prístavky a stavby, ktoré súvisia s drobnochovateľstvom a s poľnohospodárskou činnosťou majiteľa. Väčšina domov je v dobrom stavebno - technickom stave. Domy majú prevažne manzardové a sedlové strechy.

Návrh

Z hľadiska urbanistickej kompozície je navrhované obec rozvíjať v súlade s jej terajšou kompozičnou štruktúrou formou ulicovej zástavby s orientovaním ulíc severo-južným smerom.

V sídle výrazne prevláda 1–2 podlažná zástavba rodinných domov.

Bytová zástavba - na voľných prielukách a potenciálnych plochách v rámci zastavaného územia i mimo zastavané územie obce:

Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci sú v územnom pláne navrhované rozvojové plochy vhodné pre bytovú výstavbu v týchto častiach obce:

- Lokalita „Konopianky“ – južná časť obce

- Lokalita „Brišče“ – severná časť
- Východná časť – rezervná plocha pre bytovú zástavbu
- Prieluky
- obložnosť bytov, ktorý by sa mal blížiti k 3,0 ob./1 byt. Jednotku
- neobývané domy navrhujeme podľa kvality nosnej konštrukcie na asanačnú prestavbu a na rekonštrukciu s navrátením do bytového fondu, resp. na podnikanie.

4.1.2.3 Občianske vybavenie

Základná občianska vybavenosť nie je sústredená. Sú to objekty: obecný úrad s kultúrnym domom, obchodné služby (2 predajne potravín a zmiešaného tovaru, 1 pohostinstvo), objekt pošty, hasičská zbrojnica, gréckokatolícky chrám a gréckokatolícky farský úrad.

Prevažná časť týchto stavieb je v dobrom technickom stave, resp. buď novostavby alebo stavby po rekonštrukciách.

Zastúpenie občianskej vybavenosti je postačujúce. Stavebno-technický stav je čiastočne nevyhovujúci. V severnej časti zast. územia je umiestnený športový areál a obecný cintorín. Za obecným úradom je viacúčelové ihrisko.

Návrh

V návrhu územného plánu obce je navrhované :

- v súvislosti s rozvojom bytovej výstavby a s potrebou zvýšenia kvality sociálneho prostredia, navrhujeme dobudovať adekvátnu kapacitu občianskeho vybavenia a verejných a komerčných služieb,
- za objektom obecného úradu riešiť športové plochy (tenisové a viacúčelové ihriská),
- navrhnuť parkovú úpravu v centre obce – oddychovú zónu
- navrhnuť objekt pre sociálne zariadenie a tribúnu – futbalové ihrisko

OBEK KRISTY

4.1.3 Vývoj a súčasný stav urbánnej štruktúry obce

Dedina jestvovala okolo roku 1333 pod názvom Kríž, pravdepodobne už aj okolo roku 1288. V písomnostiach zo 14. Storočia sa vyskytuje striedavo pod názvami Kerezth, Kerezthur, v písomnostiach z 15. – 16. Storočia pravidelne pod názvom Kerezth, v zmysle Kríž, čo bol tradičný slovenský názov tejto dediny. Je zrejmé, že slovenský aj maďarský názov v zmysle Svätý Kríž vyjadrili to, že v dedine bol kostol zasvätený Svätému krížu. Táto motivácia vzniku názvu prezrádza, že kostol bol významným činiteľom pri začiatku tamojšieho sídliska.

Dedina Kríž patrila od konca 14. Až v 17. Storočí postupne zemanom z Kapovne, Lastomíra, Drahňova, Bajerova, Stretavy a miestnym zemanom.

Po sídliskovom úpadku v prvej pol. 16. Stor. sa dedina rozrástla. Koncom 16. Storočia bol Kríž stredne veľkou dedinou.

4.1.4 Základná urbanistická koncepcia a kompozícia obce

Z hľadiska štruktúry osídlenia patrí do druhej veľkostnej skupiny obcí (obce do 500 obyv.) v Košickom kraji. Celé záujmové územie obce sa nachádza v urbanizačnom priestore mesta Sobrance v Zemplínskom regióne.

Riešený priestor k.ú. Kristy podľa geomorfologického členenia SR / E. Mazúr, M.Lukniš /je súčasťou alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy - Panónska panva, provincia - Východopanónska panva, subprovincia Veľká Dunajská kotlina, oblasť Východoslovenská nížina, celok Východoslovenská rovina, podcelok Sobranecká tabuľa.

V obci nie je vytvorené centrum.

4.1.4.1 Dominanty obce

Priestorovou a výškovou dominantou obce Kristy je kostol reformovanej kresťanskej cirkvi. K novodobým dominantám patrí obecny úrad s kultúrnym domom a novostavba domu smútku.

4.1.4.2 Obytná zástavba

Zastavané územia má prevažne obytnú funkciu. Prevláda zástavba povojnová (rok výstavby cca 50-70 roky). Nachádza sa tu zástavba domov, ktoré boli postavené pred II. sv. vojnou. Stavby postavené v predvojnovom a povojnovom období sú prevažne po čiastočnej alebo úplnej rekonštrukcii. Medzi architektonické hodnotne stavby z tohto obdobia môžeme považovať dom č. 25, 87, 60.

V zadnej časti dvorov sa nachádzajú prístavky a stavby, ktoré súvisia s drobnochovateľstvom a s poľnohospodárskou činnosťou majiteľa. Väčšina domov je v dobrom stavebno - technickom stave. Domy majú prevažne manzardové a sedlové strechy. Zástavba poväčšine pozostáva z domov, ktoré boli postavené po roku 1945.

Návrh

Z hľadiska urbanistickej kompozície je navrhované obec rozvíjať v súlade s jej terajšou kompozičnou štruktúrou formou ulicovej zástavby s orientovaním ulíc severo-južným smerom s východo-západným prepojením.

V sídle výrazne prevláda 1–2 podlažná zástavba rodinných domov.

Bytová zástavba - na voľných prielukách a potenciálnych plochách v rámci zastavaného územia i mimo zastavané územie obce:

Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci je v územnom pláne navrhované:

rozvojové plochy vhodné pre bytovú výstavbu v týchto častiach obce:

- Lokalita „Pod stepníkom“ - juh
- Lokalita „Konopianky“ - sever
- Prieluky

4.1.4.3 Občianske vybavenie

Základná občianska vybavenosť je sústredená v centre obce. Občianske vybavenie v rámci sociálnej infraštruktúry (školsťvo, zdravotníctvo, kultúra, osveta, šport a sociálna starostlivosť) je v obci zastúpené nasledujúcimi zaradeniami:

- kultúra, klubové priestory
- športové plochy – nie sú v obci vytvorené.
- zo školského zariadenia sa v súčasnosti v obci nenachádza ani materská a ani základná škola. Potreby obce sú pokryté zariadeniami MŠ v obci Krčava a ZŠ (1.-9.) v obci Krčava.
- zariadenia zdravotníctva nie sú v obci zastúpené (mesto Sobrance),
- sociálne služby sú poskytované v rámci opatrovateľskej služby poskytovanej obcou – (4

opatrovateľky).

- obchodné služby (1 predajňa potravín a zmiešaného tovaru),
- verejné služby - v obci je úradovňa obecného úradu
- iné zariadenia občianskej vybavenosti – hasičský zbrojnica v južnej časti obce a dom smútku v areáli cintorína v západnej časti obce,
- v západnej časti obce je verejný cintorín. Kapacita cintorína postačuje aj pre výhľadový rozvoj obce.
- z cirkevných zariadení je na území obce kostol reformovanej kresťanskej cirkvi, farský úrad je v obci Jenkovce.
- výrobné služby sa v obci nachádzajú v západnej časti obce, kde je lokalizovaný areál bývalého štátneho majetku – v súčasnosti areál Agroqinta s.r.o.,.

Návrh

Územný rozvoj obce vychádza z uvedených atribútov. Riešenie rešpektuje nížinný ráz krajiny, priestorovú štruktúru a funkčné plochy existujúceho osídlenia.

V návrhu územného plánu obce navrhujeme:

- navrhnuť modernizáciu kultúrneho domu a vytvoriť priestorové podmienky pre viacúčelové využitie priestorov pre klubovú činnosť : klub mladých, klub dôchodcov, internetový klub
- v súvislosti s rozvojom bytovej výstavby a s potrebou zvýšenia kvality sociálneho prostredia, navrhnuť dobudovanie adekvátnych kapacít občianskeho vybavenia a verejných a komerčných služieb,
- navrhnuť športovo oddychovú zónu v obci Kristy – pri hasičskej zbrojnici a parku gréckokatolíckej cirkvi
- navrhnuť v západnej časti obce (smer Svätuš) – areál pre deti predškolského veku a oddychovú zónu,

4.1.5 REGULÁCIA ŠTRUKTÚRY ZÁSTAVBY

Lokality navrhované v súčasne zastavanom a mimo zastavané územie obcí do r. 2020

maximálna podlažnosť	1 nadzem. podlažia a obytné podkrovia,
veľkosť pozemkov	1000 – 1500 m ²
šírka stavebného priestoru	18 m, 9 (16) m od osi prístupovej komunikácie
šírka uličného priestoru	10 - 12 m
doporučené využitie	polyfunkčné rodinné domy, bývanie, služby, komerčná vybavenosť
doplnková funkcia	drobné doplnkové objekty
nedoporučené funkcie a činnosti	v predzáhradkách výsadba hospodárskej zelene

Stavby pre chov drobného zvieratstva umiestňovať na pozemkoch rodinných domov, pokiaľ je prevádzka takých stavieb hygienicky nezávadná, alebo spĺňajú nasledovné požiadavky:

- objekty s hygienicky závadnou prevádzkou v obytnej zástavbe (stajne, nádrže na tuhé a tekuté exkrementy) situovať v nasledovnej vzdialenosti od objektov rodinných domov:

VDJ = 500 kg živej hmotnosti zvierat	do 1 VDJ (m)	2 VDJ (m)
Aa	15	20
Ab	10	15
Ba	10	15
Bb	5	10
Ca	25	30
Cb	20	25
A - ak objekt určený na bývanie má okno, alebo dvere orientované na objekty chovu		

B - ak objekt určený na bývanie nemá okno, alebo dvere orientované na objekty chovu
C - hnojisko
a - medzi objektom chovu a objektom na bývanie je voľné priestranstvo
b - medzi objektom chovu a objektom na bývanie nie je voľné priestranstvo |
|---|

Prestavba a dostavba jestvujúcej urbanistickej štruktúry je definovaná sústavou regulatívov, uvedených vo výkrese komplexného urbanistického návrhu.

Regulácia štruktúry zástavby

V obci je navrhnutá otvorená zástavba - prerušovaná štruktúra zástavby (samostatne stojace domy, dvojdomy).

V územnom pláne je územie rozčlenené na lokality, v ktorých platí nasledovná funkčná regulácia zástavby s uvedením prípustného, obmedzeného a zakázaného využitia územia:

Funkčné územie rodinných domov (ÚRD)

Funkčné využitie: bývanie v rodinných domoch a vilách.

Prípustné sú:

- Rodinné domy, vily a bytové domy s maximálnym počtom 6 b.j.
- Pre obsluhu územia slúžiace športové zariadenia.
- Garáže pre osobné automobily na pozemkoch rodinných domov .

Výnimočne prípustné sú:

- Rodinné domy s drobnochovom hospodárskych zvierat.
- Obchody, služby a malé nerušivé remeselnícke prevádzky slúžiace potrebám miestneho obyvateľstva.
- Malé stravovacie zariadenia.
- Zariadenia pre výchovné, cirkevné, kultúrne, sociálne, zdravotné a športové účely.

Podmienky prevádzkovania uvedených činností:

- Odstavné plochy musia byť riešené na pozemku prevádzkovateľa služieb,
- Uvedené služby nesmú mať negatívny vplyv na životné prostredie (hluk, vibrácie, zápach, odpadové vody znečistené ropnými látkami a pod.,

Nepripustné sú:

- Výsadba hospodárskej zelene v predzáhradkách
- Skladové zariadenia, zariadenia na spracovanie a výkup poľnohospodárskej produkcie
- Servisy, garáže mechanizmov
- Hygienicky závadná výroba

4.2 ZÁSADY OCHRANY A VYUŽITIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH A PRÍRODNÝCH HODNÔT

4.2.1 Kultúrno-historický potenciál

Legislatívnu ochranu pamiatok s podmienkami ochrany kultúrnych pamiatok a pamiatkových území v súlade s medzinárodnými zmluvami v oblasti európskeho a svetového kultúrneho dedičstva upravuje zákon č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu. Pamiatkový fond tvorí súbor hnutelných a

nehnutelných vecí vyhlásených podľa uvedeného zákona za národné kultúrne pamiatky, pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny. Národné kultúrne pamiatky sú v § 2, ods. 3 zákona č. 49/2002 Z.z. uvedené ako kultúrne pamiatky .

Skúmané územie je súčasťou Košického kraja, kde sa stretávajú a prelínajú kultúrne vplyvy viacerých historických regiónov – Zemplína, Abova, Spiša, Uža a vytvárajú bohatý a mimoriadne rozmanitý kultúrno-historický potenciál tohto územia. Východná časť Košického kraja tvorí severnú časť historického časť „Užskej župy“. Kultúra „Užskej župy v kontexte východoslovenskej oblasti je charakterizovaná prvkami nižinej kultúry. Dôležitú úlohu v jej formovaní zohrali vplyvy Sedmohradska na juhu a pôsobenie gréckokatolíckej a pravoslávnej cirkvi na severe a východe územia.

4.2.2 Národné kultúrne pamiatky, objekty pamiatkového záujmu

V platnom Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR sú zapísané najvýznamnejšie zachované objekty, ktoré sa vzhľadom na svoju kultúrnu, umelecko-historickú a architektonickú hodnotu stali neoddeliteľnou súčasťou historického urbanisticko-architektonického prostredia obcí. Ide hlavne o objekty zo starších období dejín:

OBEC POROSTOV

Národná kultúrna pamiatka

V katastrálnom území obce je nie sú evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej len „ÚZPF“) nehnuteľné národné kultúrne pamiatky (ďalej „NK“).

Objekty pamiatkového záujmu

- nenavrhujeme žiadne objekty pamiatkového záujmu

OBEC KRISTY

Národná kultúrna pamiatka

V katastrálnom území obce je nie sú evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej len „ÚZPF“) nehnuteľné národné kultúrne pamiatky (ďalej „NK“).

Objekty pamiatkového záujmu

- nenavrhujeme žiadne objekty pamiatkového záujmu

4.2.3 Archeologické hodnoty

OBEC POROSTOV

V katastrálnom území obce sú v Centrálnej evidencii archeologických nálezísk evidované tieto archeologické náleziská:

- Poloha **Hrun** – sídliskové nálezy z neskorého stredoveku

OBEC KRISTY

V katastrálnom území obce sú v Centrálnej evidencii archeologických nálezísk evidované tieto archeologické náleziská:

- Poloha **Klín** – sídliskové nálezy z neskorého stredoveku.

Obec Kristy patrí do skupiny zemplínskych lokalít, v ktorých sa doposiaľ nezistili významné archeologické pamiatky. K. Andel, vychádzajúc z vlastných zistení, lokalizácia v Kristoch, v parku, mohylový nález z okruhu neskoroeolitickej kultúry východoslovenských mohýl.

Návrh

Čo sa týka možných archeologických nálezov v katastrálnom území obce, je pravdepodobné, že výkopovými prácami pri stavebnej činnosti môže dôjsť k ich zachyteniu, teda k stretu s chráneným záujmom podľa § 40 pamiatkového zákona o nálezoch.

Ochranu pamiatok na území obcí zabezpečovať v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 49/2001 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.

Popri bežných postupoch pamiatkovej starostlivosti a ochrany pamiatok treba pri príprave realizácie investičných zámerov najmä na území pamiatkovej ochranného pásma a v lokalitách, kde je pravdepodobný výskyt cennejších reliktov z predchádzajúcich období, zabezpečiť v dostatočnom rozsahu pamiatkový a archeologický výskum.

K zámeru akejkoľvek formy úpravy (nová výstavba, dostavba, nadstavba, adaptácia, rekonštrukcia, zemné práce a pod.) nehnuteľnosti situovaných na území pamiatkového ochranného a archeologických lokalít si investor vyžiada rozhodnutie príslušného orgánu na ochranu pamiatkového fondu, ktorý rozhodne o prípustnosti prác a prípadnej nutnosti vykonania pamiatkového výskumu. Súhlasné stanovisko resp. rozhodnutie príslušného orgánu na ochranu pamiatkového fondu, v ktorom budú presne stanovené podmienky realizácie záchranného/pamiatkového archeologického výskumu, je potrebné zabezpečiť v súvislosti s územným a stavebným konaním. Tým sa zamedzí opakovaniu situácií, keď pri stavebných prácach z neznalosti alebo z nedôslednosti boli vážne poškodené alebo celkom zničené významné archeologické artefakty a zvyšky po historickej zástavbe.

4.2.4 Prírodné hodnoty územia

Osobitne chránené časti prírody a krajiny

Obce Porostov

- nadregionálny biokoridor – Čierna Voda
- regionálny biokoridor Záchytný kanál Okny a kanál Veľké Revišťa - Bežovce

Obec Kristy

- regionálny biokoridor Záchytný kanál Okny a kanál Veľké Revišťa - Bežovce
- regionálne biocentrum – Močiar pri Kristoch

5. NÁVRH RIEŠENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE

5.1 SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA A OBČIANSKE VYBAVENIE

Zariadenia občianskeho vybavenia sú v skúmanom území členené do troch kategórií:

- sociálna infraštruktúra – školstvo a výchova, zdravotníctvo a sociálna starostlivosť

- komerčná infraštruktúra – maloobchodná sieť, ubytovanie a stravovanie, služby nevýrobné, služby výrobné
- ostatná infraštruktúra – administratíva, verejná správa, kultúra a osвета, telovýchova a šport, a iné.

Prieskumy a rozboru zariadení občianskeho vybavenia sú vypracované na základe údajov poskytnutých pracovníkmi obecného úradu a priamym prieskumom v teréne. Jednotlivé kategórie občianskej vybavenosti zastúpené v obci, ich kapacity a kvalita, zodpovedajú významu obce v štruktúre osídlenia, počtu obyvateľov v jeho sídelných štruktúrach, polohe vo vzťahu k ostatným sídelným štruktúram, možnosti finančného zabezpečenia potrieb zariadení občianskej vybavenosti v minulosti a iniciatíve obyvateľov po roku 1989.

Zastúpenie kategórií občianskej vybavenosti v skúmanom území dokumentuje nasledujúci prehľad.

OBEC POROSTOV

5.1.1 Občianska vybavenosť

5.1.1.1 Školstvo a výchova

V riešenom území sa nenachádza zariadenie predškolskej výchovy a základného školstva. Potreby obce sú pokryté zariadeniami MŠ a ZŠ (1.-9.) v meste Sobrance.

5.1.1.2 Kultúra a osвета

Kultúrny dom – je súčasťou objektu obecného úradu. Spoločenská sála je s kapacitou 100 stoličiek, celková zastavaná plocha budovy je 270 m². Objekt je vo vlastníctve obce.

Objekt je v súčasnosti po komplexnej prestavbe. Bola zmodernizované zázemia kultúrneho domu – kuchyňa, šatne, sociálne zariadenie a pod.

V nadstavbe boli vytvorené priestory pre internetovú klubovňu a klubové priestory. Podlahová plocha je 100 m² s kapacitou 20 stoličiek.

5.1.1.3 Cirkevné zastúpenie

Chrám - Gréckokatolícky chrám „Povýšenia svätého kríža“.

Gréckokatolícky farský úrad sa nachádza priamo v obci Porostov.

Návrh

Objekt gréckokatolíckej cirkvi je v dobrom stavebno technickom stave. Novostavba.

5.1.1.4 Cintorín

Obecný cintorín je situovaný v severnej časti obce. Súčasná plocha 1,000 ha. Kapacita cintorína postačuje k výhľadovému obdobiu.

5.1.1.5 Šport

Športové zariadenia

Telovýchovné zariadenia v riešenom území sú zastúpené športovým areálom - futbalovým ihriskom s plochou 1,0 ha, ktoré sa nachádza v severnej časti obce. Súčasťou areálu sú šatne pre hráčov.

Rozostavené viacúčelové ihrisko je pri obecnom úrade. Pri objekte pošty je plocha pre deti predškolského veku.

Telocvičňa sa v obci nenachádza.

Návrh

V územnom pláne sú jestvujúce športové plochy navrhované na úpravu a ihrisko pri obecnom úrade na dokončenie. Nové plochy nie sú navrhované.

5.1.2 Zdravotníctvo

Zdravotnícke zariadenie sa v riešenom území nenachádza. Zdravotná starostlivosť je poskytovaná v meste Sobrance.

5.1.3 Sociálna starostlivosť

Opatrovateľská služba v rodinách sa v súčasnosti zabezpečuje prostredníctvom obce, ktorá poskytuje pomoc občanom.

5.1.4 Služby

5.1.4.1 Maloobchodné zariadenie

V obci sú dve maloobchodné zariadenie s celkovou podlažnou plochou 20 m². Obchodné zariadenia sú samostatne stojace objekty, v súkromnom vlastníctve, ktoré sa nachádzajú v strede obce. V oboch objektoch sa poskytujú služby vo forme predaja so sortimentom: - potraviny, zmiešaný tovar (drobný tovar). Súčasťou je aj pohostinstvo s kapacitou cca 10 stoličiek. Počet zamestnancov je v každom zariadení jeden.

Návrh

Maloobchodné zariadenia základného potravinárskeho sortimentu navrhujeme aj naďalej riešiť formou rozptýlených objektov po celej obci. Jestvujúce zariadenia si vyžadujú modernizáciu a terénne a sadové úpravy okolia.

Nevýrobné služby (holičstvo, kaderníctvo, stravovacie zariadenia) a hygienicky nezávadné výrobné služby (krajčírstvo, oprava obuvi a spotrebného tovaru a elektroniky) navrhujeme situovať do objektov rodinných domov s polyfunkčným využitím, resp. účelovo rekonštruovaných na tieto aktivity.

Výrobné služby a výkup druhotných surovín navrhujeme situovať do výrobných zón.

5.1.4.2 Ubytovanie a stravovanie

V obci sa nenachádzajú takého zariadenia ani sa nenavrhujú.

5.1.5 Správa, verejná správa, inštitúcie

Samospráva

Obecný úrad, sa nachádza v účelovom objekte. Zastavaná plocha areálu 1100 m². Plocha pre obecný úrad je 78 m². Objekt je postavený v roku 1981 a je napojený na prívod vody, plynu, elektriny. Odkanalizovanie je do vlastnej žumpy. Počet zamestnancov jeden.

Návrh

Objekt obecného úradu je po komplexnej rekonštrukcii. Realizovala sa prestavba vnútorných priestorov

a nadstavba klubových priestorov.

5.1.6 Ostatné zariadenia

V obci sa nenachádza dom smútku.

Objekt hasičskej zbrojnice sa v obci nachádza za obecným úradom. Zastavaná plocha objektu je 50 m².

Objekt pošty sa nachádza v centre obce. Zastavaná plocha objektu je 80 m².

Návrh

Objekt hasičskej zbrojnice a pošty si vyžaduje komplexnú rekonštrukciu.

Na obecnom cintoríne navrhujeme dom smútku so zastavanou plochou cca 150 m². Kapacita domu smútku je 50 stoličiek.

5.1.7 Štruktúra a kapacita občianskej vybavenosti

Nasledovnou štruktúrou a kapacitou občianskej vybavenosti:

Občianske zariadenie	súčasná kapacita	navrhovaná kapacita	poznámka
obecný úrad	- 150 m ² podl. pl.	-	- objekt kapacitne a stavebnotechnicky nevyhovuje
Pošta	- 50 m ² podl. pl.		- objekt kapacitne vyhovuje - o výhľadovom období si vyžaduje komplexnú rekonštrukciu
kultúrny dom	- 100 stoličiek - 150 m ² podl. pl.	-	- objekt kapacitne a stavebnotechnicky nevyhovuje
gréckokatolícky chrám	- 990 m ² podl. pl.		- objekt vyhovuje
Farský úrad gréckokatolíckej cirkvi	- 200 m ² podl. pl.		- objekt vyhovuje
dom smútku	-	50 stoličiek - 150 m ² podl. pl	- navrhovaný
hasičská zbrojnica	- 50 m ² podl. pl		- objekt kapacitne vyhovuje, potrebná rekonštrukcia
futbalové ihrisko	- 1,0 ha m ²		- futbalové ihrisko postačuje k výhľadovému obdobiu,
Maloobchodné zariadenie	súčasná kapacita	navrhovaná kapacita	poznámka
ostatné obchodné a iné služby	- 100m ² podl. pl	-	- komerčná vybavenosť má v obci dostatočné plochy, nové plochy je možné zriadiť v rodinných domoch

Výroba a výrobné zariadenie	súčasná kapacita	navrhovaná kapacita	poznámka
poľnohospodárske družstvo	- 5,57 ha / pl. areálu		- plocha kapacitne
Drevovýroba	- 5,57 ha / pl. areálu		- plocha kapacitne

OBEC KRISTY

5.1.8 Občianska vybavenosť

5.1.8.1 Školstvo a výchova

V riešenom území sa nenachádza zariadenie predškolskej výchovy a základného školstva. Potreby obce sú pokryté zariadeniami MŠ a ZŠ (1.-9.) v meste Sobrance.

5.1.8.2 Kultúra a osвета

Kultúrny dom – je súčasťou objektu obecného úradu. Spoločenská sála je s kapacitou 100 stoličiek, celková zastavaná plocha budovy je 280 m². Objekt je vo vlastníctve obce. Objekt je po čiastočnej rekonštrukcii.

5.1.8.3 Cirkevné zastúpenie

Kostol reformovanej kresťanskej cirkvi. Kostol bol postavený v roku 1903. Plocha areálu 1600 m².

Farský úrad reformovanej cirkvi sa nachádza v obci Jenkovciach.

Návrh

Objekt pravoslávnej cirkvi si vyžaduje rekonštrukciu.

5.1.8.4 Cintorín

Obecný cintorín je situovaný v západnej časti obce. Súčasná plocha 0,90 ha. Kapacita cintorína postačuje k výhľadovému obdobiu.

5.1.8.5 Šport

Športové zariadenia

Telovýchovné zariadenia v riešenom území sú zastúpené provizórnym ihriskom v južnej časti obce.

Telocvičňa sa v obci nenachádza.

Návrh

V územnom pláne navrhujeme nové plochy pre športovo-rekreačné účely v južnej časti pri hasičskej zbrojnici o rozlohe 1,0 ha a pri bytovom dome o rozlohe 1,8ha. Navrhujeme plochy ihrísk pre deti predškolského veku, tenisové a viacúčelové ihriská, oddychovú zónu a parkovú zeleň a parkovacie plochy.

5.1.9 Zdravotníctvo

Zdravotnícke zariadenie sa v riešenom území nenachádza. Zdravotná starostlivosť je poskytovaná v meste Sobrance.

5.1.10 Sociálna starostlivosť

Opatrovateľská služba v rodinách sa v súčasnosti zabezpečuje prostredníctvom obce, ktorá poskytuje pomoc občanom.

5.1.11 Služby

5.1.11.1 Maloobchodné zariadenie

V obci sa nachádza jedno maloobchodné zariadenie s celkovou podlažnou plochou 50 m². Obchodné zariadenie je v súkromnom vlastníctve, ktoré sa nachádza v strede obce. Poskytujú služby vo forme predaja so sortimentom: - potraviny, zmiešaný tovar (drobný tovar). Počet zamestnancov je v zariadení jeden.

Návrh

Maloobchodné zariadenia základného potravinárskeho sortimentu navrhujeme aj naďalej riešiť formou rozptýlených objektov po celej obci. Jestvujúce zariadenia si vyžadujú modernizáciu a terénne a sadové úpravy okolia.

Nevýrobné služby (holičstvo, kaderníctvo, stravovacie zariadenia) a hygienicky nezávadné výrobné služby (krajčírstvo, oprava obuvi a spotrebného tovaru a elektroniky) navrhujeme situovať do objektov rodinných domov s polyfunkčným využitím, resp. účelovo rekonštruovaných na tieto aktivity.

Výrobné služby a výkup druhotných surovín navrhujeme situovať do výrobných zón.

5.1.11.2 Ubytovanie a stravovanie

V obci sa nenachádzajú takého zariadenia ani sa vo výhľadovom období nenavrhujú.

5.1.12 Správa, verejná správa, inštitúcie

Samospráva

Obecný úrad, sa nachádza v účelovom objekte. Zastavaná plocha areálu 1800 m². Plocha pre obecný úrad je 100 m². Objekt je postavený v roku 1980 a je napojený na prívod vody, plynu, elektriny. Odkanalizovanie je do vlastnej žumpy. Počet zamestnancov je jeden.

Návrh

Objekt obecného úradu si vyžaduje čiastočnú rekonštrukciu .

5.1.13 Ostatné zariadenia

V obci sa nachádza dom smútku na obecnom cintoríne. Plocha pozemku je 800 m². Kapacita domu smútku je 50 stoličiek. Objekt je postavený cca v roku 2005.

Objekt hasičskej zbrojnice sa v obci nachádza v južnej časti obce. Zastavaná plocha objektu je 50 m².

Návrh

Objekt hasičskej si vyžaduje komplexnú rekonštrukciu.

5.1.14 Štruktúra a kapacita občianskej vybavenosti

Nasledovnou štruktúrou a kapacitou občianskej vybavenosti:

Občianske zariadenie	súčasná kapacita	navrhovaná kapacita	poznámka
obecný úrad	- 100 m ² podl. pl.	- 100 m ² podl.pl.	- objekt kapacitne vyhovuje - o výhľadovom období si vyžaduje čiastočnú rekonštrukciu
kultúrny dom	- 100 stoličiek	- 100 stoličiek	- objekt kapacitne vyhovuje - o výhľadovom období si vyžaduje čiastočnú rekonštrukciu
Kostol reformovanej kresťanskej cirkvi	- 800 m ² podl. pl.		- objekt vyhovuje
dom smútku	- 50 stoličiek - 150 m ² podl. pl		- objekt vyhovuje, novostavba
hasičská zbrojnica	- 50 m ² podl. pl		- objekt kapacitne vyhovuje, potrebná rekonštrukcia
Rekreačno-športová plocha		- 1,0 ha - 1,7 ha	- nové plochy pre rekreačné a športové využívanie
Maloobchodné zariadenie	súčasná kapacita	navrhovaná kapacita	poznámka
ostatné obchodné a iné služby	- 100 m ² podl. pl	-	- komerčná vybavenosť má v obci dostatočné plochy, nové plochy je možné zriadiť v rodinných domoch
Výroba a výrobné zariadenie	súčasná kapacita	navrhovaná kapacita	poznámka
poľnohospodárske družstvo	- 9,7 ha / pl. areálu		- plochy kapacitne vyhovujú

5.2 VÝROBNÉ ÚZEMIA**5.2.1 Priemysel, výroba**

Výrobné zariadenia sa na území obce Porostov nachádzajú v západnej časti k.ú. - areál drevovýroby (Ján Gorej, Porostov – spracovávanie dreva). V obci Kristy sa nenachádzajú zariadenia výroby.

Návrh - výhľad

V západnej časti kat. území obce Kristy navrhujeme vo výhľade plochu pre päť veterných elektrární s celkovou zastavanou plochou (plocha veže a prístupovej komunikácii) 5x2000m² = 10 000m².

Celková výška stožiaru s vrtulou 150 m, priemer rotora 100 m, os rotora je vo výške 100 m.

Výhľadovo sú navrhované VE v k.ú. obce Kristy sú z týchto dôvodov:

- vietor, ako jeden z mála zdrojov, je obnoviteľným a skoro neobmedzeným zdrojom obnoviteľnej energie. Veterné elektrárne sú jedným z obnoviteľných zdrojov energie.
- prevádzka veterných elektrární prebieha bez emisií škodlivých látok,

Napriek rozsiahlemu územiu parku nie je väčšina jeho územia dotknutá stavebnými úpravami a poľnohospodárske využitie pôdy nie je nijako obmedzené. Prístup k veterným elektrárnám sa uvažuje po jestvujúcich poľných komunikáciách.

5.2.2 Lesné hospodárstvo

V kat. území obcí sa nenachádzajú lesné pozemky.

5.2.3 Poľnohospodárstvo

Hospodársky potenciál obce je determinovaný predovšetkým poľnohospodárskou výrobou. V katastrálnom území Porostov a Kristy hospodári „Poľnohospodárske družstvo Dona s.r.o Veľké Revišťa a Agroqinta s.r.o. Ostrov. V poľnohospodárskej výrobe prevláda rastlinná výroba. Živočíšna výroba je sústredená mimo kat. územie riešených obcí.

Rok	Orná pôda (ha)	Ovoc. sady (ha)	Záhrady (ha)	Trvalé trávne porasty (ha)	Spolu poľn. pôdy (ha)	Lesná pôda (ha)	Vodná plocha (ha)	Zast. plocha (ha)	Ost. plocha (ha)	Celkom (ha)
Porostov	416,89	0,00	8,35	250,31	675,55	0	19,11	17,82	14,30	728,58
Kristy	503,86	0,00	9,92	187,32	701,10	0	44,16	27,17	17,57	790,30

Návrh

Navrhuje rozvoj, resp. stabilizáciu existujúcich hospodárskych subjektov, malých remeselných prevádzok na území obce.

5.3 CESTOVNÝ RUCH, REKREÁCIA, TURISTIKA A KÚPEĽNÍCTVO

5.3.1 Cestovný ruch, rekreácia

Vidiecky cestovný ruch možno charakterizovať ako využívanie voľného času na vidieku rôznymi činnosťami.

V severnej časti obce Porostov je vybudované futbalové ihrisko a pri obecnom úrade viacúčelové ihrisko.

V južnej časti obce Kristy je provizórne ihrisko.

V turistike sú široké možnosti realizácie vo všetkých vekových kategóriách v okolí Vodnej nádrže Vyšná Rybnica, Sninského kameňa, resp. Morského oka, Zemplínskej Šíravy a Vihorlatu.

Turizmus, rekreáciu a s nimi spojené športové aktivity možno hodnotiť z dvoch aspektov. Na jednej strane zabezpečujú regeneráciu pracovných síl a uspokojujú požiadavky a potreby obyvateľov, na druhej strane mnohé rekreačné aktivity vo vzťahu ku krajine a jej zložkám pôsobia ako stresové faktory. Medzi negatívne vplyvy vyplývajúce z rozvoja turizmu, rekreácie a športu zaraďujeme napr.:

- záber prirodzených ekosystémov na výstavbu rekreačných objektov a areálov

- znečistenie vody, ovzdušia a pôdy, produkcia odpadov
- poškodzovanie vegetácie v dôsledku zošľapovania, trhania, ničenia, ruderalizácia okolia
- rušenie živočíšstva v dôsledku hluku, osvit a pod., nepovolený odchyt a lov živočíchov.

Kúpeľné, alebo iné významné priestory sa v kat. území obce nenachádzajú.

Návrh

Všeobecne potenciál vidieckej turistiky v území predstavujú 3 druhy predpokladaných aktivít:

- viazaný na prevažne prírodné prostredie, pobyt v prírode, turistika, poznávací turizmus (klíma, morfológia terénu, podiel vodných plôch a pod.),
- viazaný na prevažne umelo vytvorené prostredie (objekty stavebnej činnosti, kultúrohistorické pamiatky, objekty a zariadenia poskytujúce služby a pod.),
- potenciál viazaný na organizáciu života a spoločenskú komunikáciu (hudobné a folklórne slávnosti, výstavy, športové podujatia, konferencie a pod.).

V riešenom území jednotlivých obciach navrhujeme dobudovanie a zvýšenie štandardu športových plôch a to rozšíriť ponuku pre rôzne formy športových aktivít. Súčasťou navrhovaných plôch je aj viacúčelové ihrisko a športové plochy pre mládež preškolského a školského veku.

Významný podiel v dopravnej obsluhu územia bude mať pešia, turistická a cyklistická komunikácia:

- Cyklotrasa Senianske rybníky – vedie zo Senného okolo Senianských rybníkov do obce Blatná Polianka, Blatné Remety, Iňačovce a späť do obce Senné po účelovej komunikácii. Podľa projektu „Ochrana chránených vtáčích území Senné a Medzibodrožie na Slovensku“ sa uvažuje na tejto trase so zriadením mostných lávok cez odvodňovacie kanály a s vyhliadkovými vežami pre pozorovanie resp. monitorovanie územia.
- Na túto cyklistickú komunikáciu je uvažované pripojiť cyklotrasu z obec Blatná Polianka, Svätuš, Kristy, Porostov, Sobrance, Sobranecké kúpele smer obec Hlivišťa, alebo smer Tibava.

6. VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Zastavané územie obce v zmysle zákona č. 237/2000Z.z. je vymedzené hranicami zastavaného územia v zmysle MV SR č. 152/1996 Z.z., ktoré sú rozšírené o nové lokality bývania, športových plôch a rekreácie, občianskej vybavenosti, znázornené v grafickej časti (výkr.č. 03 Po, Kr).

Súčasne zastavané územie obce je vymedzené hranicou, ktorá je zdokumentovaná v grafickej časti územného plánu vo výkrese č. 03/Po, 03 / Kr Komplexný urbanistický návrh, na mapových podkladoch v mierke 1:2000.

7. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

7.1.1 Ochranné pásma

V riešenom území sa nachádzajú tieto ochranné pásma ktoré je potrebné pri ďalšom územnom rozvoji obcí rešpektovať:

- Pásmo hygienickej ochrany 50 m od oplotenia cintorína v zmysle § 33 odst. 4. zákona 470/2005.
- Navrhovaná diaľnica D1, po oboch stranách diaľnice 100 m kolmo od osi príľahlej vozovky diaľnice.

- Cesta III. triedy, od osi krajnej vozovky 20 m na každú stranu v úseku mimo zastavané územie obce.
- Ochranné pásmo elektrických vedení pri napätí:
 - pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m (vzdušné VN elektrické vedenia 22 kV, na každú stranu od krajného vodiča),
 - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m (vzdušné VN elektrické vedenia 22 kV, na každú stranu od krajného vodiča),
 - pre zavesené káblové vedenie 1 m,
 - pre transformačné stanice 10 m od transformovne VN/NN.
 - veterné elektrárne 100 m od stredu VE
 - 10 m plynovod STL na každú stranu od osi plynovodu v úseku mimo zastavané územie obce.
- Ochranné pásmo od vodných tokov – 5 m od brehovej čiary, územnú rezervu údržby min. 10m
- 2,5m pásmo ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácie od vonkajšieho pôdorysného kraja potrubia na obidve strany,
- 1,5m pásmo ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácie do priemeru 500 mm od vonkajšieho pôdorysného kraja potrubia na obidve strany,
- 0,5 – 1,0m telekomunikačná sieť a diaľkový kábel - od osi na každú stranu,

7.1.2 Chránené územia

Osobitne chránené časti prírody a krajiny

Obce Porostov

- nadregionálny biokoridor – Čierna Voda
- regionálny biokoridor Záchytný kanál Okny a kanál Veľké Revišťa - Bežovce

Obec Kristy

- regionálny biokoridor Záchytný kanál Okny a kanál Veľké Revišťa - Bežovce
- regionálne biocentrum – Močiar pri Kristoch

8. RIEŠENIE ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

8.1.1 Riešenie záujmov obrany štátu

Pre záujmy obrany štátu nie sú limitované plochy pre rozvojové zámery rozvoja sídelnej štruktúry a priestorov v skúmanom území.

8.1.2 Riešenie civilnej ochrany obyvateľstva

Podľa Vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii sa pri územnom pláne obcí doložka civilnej ochrany nespracováva. Doložka je súčasťou územného plánu zóny.

8.1.3 Riešenie ochrany pred požiarmi

Obce nemajú jednotky hasičského zboru. Najbližšia stanica hasičského zboru je v meste Sobrance. Obec majú hasičskú zbrojnicu. Súčasný priestor vyhovujú, v územnom pláne sú akceptované bez zmien. Nároky na nové plochy a zariadenia neboli odborom hasičskej ochrany Okresného úradu v Sobranciach požadované.

Navrhovaná sieť zberných a obslužných komunikácií v zastavanom území obcí umožní optimálny prístup požiarnej techniky do všetkých jej častí a k jednotlivým objektom.

V územiach obcí je riešené zásobovanie vodou z jestvujúcej a navrhovanej vodovodnej siete.

Podľa **STN 920400**, tabuľka 2, položka 2 (Nevýrobné stavby s plochou 120-1000m², výrobné stavby jednopodlažné do plochy 500m²) je potreba požiarnej vody 12,0 l/s. Podľa článku 3.2. citovanej normy, zdroje vody na hasenie požiaru musia byť schopné trvalo zabezpečovať potrebu vody na hasenie požiarov najmenej počas 30 minút, t.j. celková zásoba požiarnej vody je 12,0 l/s . 30 minút = 21 600 l = 21,6 m³.

8.1.4 Riešenie ochrany pred povodňami

Opatrenia v oblasti prevencie a minimalizácie povodňových rizík.

V rámci protipovodňových úprav sa na toku Okna a Čierna voda, na Olšinskom a Sobraneckom kanáli, v kat. území obcí navrhuje odstránenie náletovej vzrastlej a kríkovej zelene.

V Koncepte ÚPN-O sa zdôrazňuje potreba ochrany územia proti veľkým vodám, čo si vyžaduje zo strany správcu tokov venovať zvýšenú pozornosť zachovaniu plnej projektovanej kapacity prietokových profilov v upravených (regulovaných) úsekoch tokov, pravidelnú údržbu upravených úsekov korýt predovšetkým pri zastavanom území obce (odstraňovanie nánosov splavenín z korýt, prirodzene sa vyskytujúcich drevín, kosenie trávnych porastov, údržba priečných objektov atď.).

Návrh

V rámci protipovodňových úprav sa na Sobraneckom kanáli navrhuje opatrenia (Štúdia možností riešenia protipovodňových opatrení v povodí Sobraneckého kanálu – spracovateľ SVP š.p. Banská Štiavnica – OZ Košice)..

V štúdii sa navrhuje potreba transformácie povodňových vln v povodiach prítokov Záchytného kanála a to najmä v povodí Sobraneckého kanála, v povodí Okny a v povodí Žiarovnice. Úprava odtokových pomerov je v uvedenej štúdii riešená okrem zlepšenia smerových, spádových a prietokových pomerov korýt tokov aj hradením bystrín, výstavbou poldrou a preložkami tokov. Zo spomínaných opatrení sa riešených území týka opatrenie preložky tokov – preložka z toku Okny do Úbrežského potoka.

Navrhované protipovodňové opatrenia vyplývajú z jestvujúcich podkladov a nie je vylúčená ďalšia korekcia na základe podrobnejších analýz a prognóz (cit. zo Štúdia možností riešenia protipovodňových opatrení v povodí Sobraneckého potoka – spracovateľ SVP š.p. Banská Štiavnica – OZ Košice).

9. NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY

9.1.1 Prírodné pomery - všeobecná charakteristika

Riešený priestor k.ú. Porostov a Kristy podľa geomorfologického členenia SR / E. Mazúr, M.Lukniš /je súčasťou alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy - Panónska panva, provincia - Východopanónska panva, subprovincia Veľká Dunajská kotlina, oblasť Východoslovenská nížina, celok Východoslovenská rovina, podcelok Sobranecká tabuľa.

Katastrálne územie obce Porostov a Kristy je situované južne od okresného mesta Sobrance v Košickom kraji. Nadmorská výška obce Porostov sa pohybuje v rozmedzí od 105 m.n.m. (južná časť k.ú. - Roh) po 108 m.n.m. (severná časť k.ú. katastrálna hranica s obcou Ostrov). Katastrálne územie riešenej

obce má celkovú výmeru 728,58 ha. Nadmorská výška obce Kristy sa pohybuje vo veľmi malom rozmedzí rozmedzí od 104 m.n.m. po 106 m.n.m. Katastrálne územie riešenej obce má celkovú výmeru 789,99 ha.

BIOTICKÉ FAKTORY RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Riešené územie obce Porostov spadá podľa fytogeografického členenia Slovenska /Futák, 1980/ do oblasti stredoeurópskej a východoeurópskej teplomilnej, čiže panónskej flóry (Pannonicum) do podoblasti vlastnej panónskej flóry, okresu Potiská nížina. Potiská nížina má veľmi teplé podnebie. Územie je charakteristické spoločenstvami kultúrnej stepi, kde podstatnú časť biotopov tvoria lúky a pasienky, menej orná pôda, nevelké potoky a melioračné kanály s brehovou zeleňou, medzné zelené pásy, remízky a vetrolamy s pomerne chudobným zastúpením druhov fauny a flóry.

Geobotanické členenie vychádza z Geobotanickej mapy Slovenska /Michalko a kol.,1987/. Geobotanická /vegetačná/ mapa SR je mapou vegetačno-rekonštrukčnou. Je výsledkom využitia znalosti o vegetácii v prírodných podmienkach územia a dlhodobého postupného výskumu v prírode. Súčasná potenciálna prirodzená vegetácia /predpokladaná vegetácia/ je vegetácia, ktorá by sa za daných klimatických, pôdných a hydrologických pomerov vyvinula na určitom biotope, keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal.

Do pôvodnej skladby vegetačného krytu riešeného územia v značnej miere zasiahol človek, ktorý systematickým rúbaním a kľčovaním lesných porastov, ale aj intenzívnym odvodňovaním časť územia premenil na ornú pôdu, lúky a pasienky. Do prirodzenej skladby takmer všetkých rastlinných spoločenstiev v riešenom území v posledných desaťročiach zasiahli vodohospodárske úpravy, intenzifikácia poľnohospodárstva, a ďalšie antropogénne faktory. Vodná a močiarná vegetácia je jedným z najvýznamnejších fenoménov.

Z vodných rastlín sa tu vyskytuje iskerník mnoholistý (*Ranunculus polyphyllus*), salvínia plávajúca (*Salvinia natans*), okrasa okolíkatá (*Butomus umbellatus*), potočník širokolistý (*Sium latifolium*), pálka širokolistá (*Typha latifolia*), pálka úzkolistá (*Typha angustifolia*), ježohlav jednoduchý (*Sparganium simplex*), červenavec plávajúci (*Potamogeton natans*), ranichelka močiarna (*Zanichellia palustris*), perutník močiarny (*Hottonia palustris*), puškvorec obyčajný (*Acorus calamus*) a.i. V plytkých vodách, mokradiach, prípadne na vlhkých lúkach sa vyskytuje napr. papradník močiarny (*Thelypteris palustris*), kalužník portulakový (*Peplis portula*), ludwigia močiarna (*Ludwigia palustris*), čertkusok prehnutý (*Succisella inflexa*), halucha banátska (*Oenanthe banatica*), bahnička malokvetá (*Eleocharis guingueflora*) a.i.

Dominantný druh vysokej drevinnej zelene v riešenom území je najmä *Salix alba* - vrba biela, *Salix cinerea* - vrba popolavá, vtrúsene *Salix caprea* - vrba rakyta, *Populus tremula* - topoľ osikový, *Fraxinus excelsior* - jaseň štíhly, *Alnus glutinosa* - jelša lepkavá. V podraсте - *Frangula alnus* - krušina jelšová, *Euonymus europaea* - bršlen európsky, *Cornus sanguinea* - svib krvavý, *Viburnum opulus* - kalina ob., *Sambucus nigra* - baza čierna a i.

Zoogeografické začlenenie územia a charakteristika fauny

Územie Východoslovenskej nížiny patrí do provincie Vnútrokarpatskej znížiny, oblasti panónskej, obvodu juhoslovenského, okrsku potiského. Riešené územie je z hľadiska fauny málo významné. Ide o intenzívne využívanú poľnohospodársku krajinu, v ktorej sú živočíšne spoločenstvá pomerne chudobné a značne narušené antropogénnou činnosťou.

Druhová ochrana je zabezpečovaná v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, vyhlášky MŽP SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ako aj v zmysle iných právnych noriem SR a EU dotýkajúcich

sa ochrany prírodných zložiek a ratifikovaných medzinárodných dohovorov (CITES, Bonn, Bern, Ramsar....).

Pôvodné spoločenstvá fauny sa so zmenou prírodných podmienok prispôbili, odsťahovali alebo vyhynuli. Dnes v krajine dominujú spoločenstvá ornej pôdy, krovín, močarísk, spoločenstvá lúk a ľudských sídiel. Prevládajú živočíšne spoločenstvá polí a lúk. K týmto zoocenózam možno priradiť z hľadiska vertebratologického aj zoocenózy neobrábaných plôch ako sú smetiská, rozrobené zemné práce násypov, ciest, stavieb a pod. Charakteristickým znakom tohto biotopu je otvorenosť, každoročné i lokálne striedanie kultúr, ročné zmeny v kultúrach súvisiace s ich vývojom, určitá druhová stereotypnosť a časté hlboké zásahy človeka do biocenóz. Väčšina druhovo suchozemských stavovcov, ktoré sú súčasťou tejto zóocenózy, pôvodne obývala stepi. Preto aj adaptačný vývinový proces prebiehal pri nich z hľadiska požiadaviek, ktoré na ne kladlo toto nekruté otvorené prostredie. Jeho výsledkom je predovšetkým dokonalé farebné spĺvanie s prostredím, ktoré zabezpečuje stepným živočíchom ochranu pred predátormi.

Živočíšne spoločenstvá bezstavovcov polí (kultúrnej stepi) v porovnaní s lesnými a lúčnymi spoločenstvami sú pomerne chudobné na druhy dôsledkom agrotechnických zásahov, ktoré rušivo pôsobia na štruktúru živočíšnych spoločenstiev. Významnú zložku edafónu tvorí množstvo rozličného hmyzu. Z motýľov má veľké zastúpenie mlynárik kapustový (*Pieris brassicae*), babôčka prhlavová (*Aglais urticae*), vidlochvost ovocný (*Iphiclides podalirius*), žltáčky (*Colias* sp.) a modráčiky (*Polyommatus* sp.).

Veľmi významnou skutočnosťou z hľadiska fauny je to, že prakticky celý kataster tvorí súčasť veľkej Potiskej nížiny, ktorá svojim charakterom predstavuje jeden z najvýznamnejších koridorov pre ťah vtáctva cez východné Slovensko. Je tu významná nielen mozaika vhodných oddychových lokalít na ťahu, ale hlavne lokalít pre zahniezdenie pestrej palety vtáčích druhov. Kultúrnu step reprezentujú predovšetkým druhy malej poľnej, poľovnej i nepoľovnej zveri ako je napr. zajac poľný (*Lepus europaeus*), jarabica poľná (*Perdix perdix*), bažant obyčajný (*Phasianus colchicus*), liška obyčajná (*Vulpes vulpes*). Živočíšne spoločenstvá polí sú antropicky silne redukované. Agrotechnickými prácami bola značná časť zoocenóz ochudobnená a obmedzená len na niekoľko druhov.

Charakteristické druhy pre polia, lúky a pasienky záujmového územia sú :

- **obojživelníky:** ropucha obyčajná (*Bufo bufo*), hrabavka škvrnitá (*Pelobates fuscus*), skokan zelený (*Rana esculenta*),
- **plazy:** jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*), užovka obyčajná (*Natrix natrix*),
- **vtáky:** škovránok poľný (*Alauda arvensis*), kačica divá (*Anas platyrhynchos*), kačica chrapačka (*Anas querquedula*), myšiarka ušatá (*Asio otus*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*), stehlík obyčajný (*Carduelis carduelis*), bocian biely (*Ciconia ciconia*), kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*), glezg obyčajný (*Coccothraustes coccothraustes*), kukučka obyčajná (*Cuculus canorus*), ďateľ veľký (*Dendrocopos major*), pinka obyčajná (*Fringilla coelebs*), včelárík zlatý (*Merops apiaster*), vrabec poľný (*Passer montanus*), bažant obyčajný (*Phasianus colchicus*), straka obyčajná (*Pica pica*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), jarabica poľná (*Perdix perdix*),
- **cicavce:** zajac poľný (*Lepus europeus*), hraboš poľný (*Microtus agrestis*), netopier vodný (*Myotis daubentonii*), piskor obyčajný (*Sorex araneus*), sviňa divá (*Sus scrofa*), liška obyčajná (*Vulpes vulpes*), krt obyčajný (*Talpa europea*).

Základný zoologický prieskum sa opiera o poznatky získané z riešeného územia v predošlom období. Výsledky poznania boli aktualizované priebežnými, súčasnými terénnymi pozorovaniami.

Determinácia a identifikácia druhov bola prevádzaná vizuálne, sluchovou analýzou hlasových prejavov jednotlivých druhov a identifikáciou druhotných znakov výskytu.

Živočíšne spoločenstvá v riešenom území môžeme rozdeliť do 5 typov biotopov:

1. Biotopy krajinej zelene a kriačin– sú veľmi pozitívne pre toto územie s veľkým významom pre poľnohospodársku krajinu. Vyznačujú sa veľkou druhovou diverzitou, vyváženosťou druhov a skupín. Dominantné skupiny sú : spevavce, dravce, sovy, holuby, d'atle. Zabezpečujú stabilitu biocenóz.
2. Biotopy vlhkých lúk, pasienkov a zarastených močarísk – sú pozitívne s významom pre poľnohospodársku krajinu. Druhová diverzita je znížená, menšia vyváženosť druhov a skupín. Dominantné rady sú: bahniaky a bociany.
3. Biotopy vodných plôch s otvorenou hladinou – z hľadiska biotopov veľký význam.
Jedince rôznych druhov vodných vtákov napr. potápka červenokrká, volavka biela, chavkoš nočný, bučiak trsový, bučačík močiarny, chriaštel' vodný, brehár čiernochvostý, kalužiak červenonohý, rybár čierny, fúzatka trsová, slávik modrák, kaňa močiarna.
4. Biotopy intenzívne využívaných lúk, pasienkov a polí - vid'. druhové zloženie uvedené vyššie.
5. Biotopy ľudských sídel a prídomových záhrad –synantrópne druhy.

Pasport významných časti prírody a krajiny riešeného územia

Osobitne chránené časti prírody a krajiny

Veľkoplošné chránené územia:

- nie sú vyhlásené

Maloplošné chránené územia:

- nie sú vyhlásené

Chránené stromy :

- nie sú vyhlásené

Časti prírody pripravované na ochranu:

- nie sú pripravované

Územia NATURA 2000

Navrhované chránené vtácie územia (CHVÚ)

- nezasahuje riešené územie

Navrhované územia európskeho významu (ÚEV)

- nezasahuje riešené územie

Územia medzinárodného významu

- nezasahuje riešené územie

Genofondovo významné lokality a ekologicky významné segmenty krajiny

Tvoria sieť genofondovo významných ekostabilizačných plôch v k.ú. obce Porostov a Kristy, ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofodu rastlín a živočíchov na riešenom území. Za miestne ekostabilizačné plochy boli vybrané tie územia v ktorých sa nachádzajú najzachovalejšie sukcesné štádiá, alebo tie plochy, ktoré majú vhodné podmienky pre ich vznik a ďalší prirodzený vývoj. K ďalším kritériám pre výber ekologicky významných segmentov krajiny je stupeň zachovalosti, prirodzenosti a reprezentatívosti bioty a v neposlednom rade aj územná rozloha.

Riešené územie patrí v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov k územiu s 1. stupňom ochrany t.j. k územiu, ktorému sa neposkytuje osobitná ochrana. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, pre udržanie a zvýšenie kvantitatívnej miery ekologickej stability a zabezpečenie rozmanitosti podmienok a foriem života v krajine, ako aj pre zachovanie, vytvorenie a udržanie optimálnej štruktúry v krajine a minimalizovanie negatívnych stretov medzi prvkami prírodného

prostredia a antropogénnou činnosťou boli vymedzené genofondovo významné lokality, ktoré v danom priestore predstavujú významné ekostabilizačné plochy:

Obec Porostov - Lúky a močiare medzi Sobraneckým potokom a Oknou

- Čiastočne vplývajú a zasahujú riešené územie (okolie Sobraneckého potoka). Pomerne rozsiahly komplex lúk a malých močiarov so vzrastlou zeleňou – krovínami, skupinami stromov a solitérmi. Zastúpené sú rastlinné spoločenstvá so psiarkou lúčnou, psinčekom poplázovým, rôznymi druhmi ostríc. Okrem toho, že územie predstavuje zvyšky pôvodných lúk v tejto časti Východoslovenskej nížiny, je významným biotopom pre zástupcov rôznych živočíšnych skupín a je potravou i hniezdnou bázou pre mnohé druhy vtákov viazaných na plochy rybníkov Senné.

Obec Kristy - Močiar pri Kristoch

- Močiarna vegetácia je reprezentovaná vysokosteblovými trst'ovými a ostricovými porastami, na ktorých sa uplatňujú i kroviny vrúb a lúčne porasty so psinčekom poplázovým a psiarkou lúčnou. Nocovisko kani sívých. Chránené a ohrozené druhy živočíchov: kaňa sivá (*Circus cyaneus*), kuvik obyčajný (*Athene noctua*), plamienka driemavá (*Tyto alba*).

Agrocenózy v katastrálnom území obcí sú tvorené otvorenou poľnohospodárskou krajinou s výskytom solitérov a skupinovým zastúpením krovitej a stromovej vegetácie. Typické územie Východoslovenskej nížiny je popretkávané melioračnými kanálmi.

Hodnotenie biotickej kvality vegetácie

Pri hodnotení biotickej kvality vegetácie sme vychádzali z druhového zloženia a štruktúrnych vlastností porastov vegetácie. Bioticky najvyššiu kvalitu dosahujú pravidelne zaplavované územia. Lúky s prirodzenou, rozptýlenou aj skupinovou stromovou a krovinnou zeleňou tvorenou druhmi vrúb sú významným biotopom vtáctva. Zaujímavé sú aj brehové porasty odvodňovacích kanálov zložené s pôvodných druhov drevín, nakoľko sú tu vybudované umelé odvodňovacie kanály. Nižšiu úroveň majú lokality existujúcich miestnych biocentier. Bioticky najnižšie hodnotenie pripisujeme aglomeráciám a agrokultúram – tvoria väčšinu predmetného územia.

Hodnotenie biologickej kvality krajiny z pohľadu potrieb živočíšstva

K najhodnotnejším biotopom územia z hľadiska kvalitatívnej a kvantitatívnej druhovej skladby patria biotopy málo sa líšiace od biotopov pôvodnej krajiny. V k.ú. Porostov sú nimi ekosystémy s vodným resp. močiarnym prostredím. Existujúce biotopy mimolesnej vegetácie tu tvoria prechodné formy s dočasným faunistickým poslaním. Majú význam ako pufrovacie zóny. Využívané sú k oddychu, lovu a reprodukcii vymedzeného typu živočíšnych druhov. Ich hodnotový význam ako ekosystému je podriadený poslaniu, funkcii a antropickému vplyvu.

ÚZEMNÝ PRIEMET ZAŤAŽENIA PRÍRODY A KRAJINY

Pasport vybraných bariérových prvkov

V riešenom území sme zistili nasledovné negatívne javy a stresové faktory:

Primárne stresové faktory

- cestná doprava
- umelo vybudované odvodňovacie kanály

- zastavané územie a obytné areály
- konštrukcia elektrických stĺpov VN
- Sekundárne stresové faktory
- čiastočná veterná erózia

Súčasná krajinná štruktúra

Súčasná krajinná štruktúra, predstavuje celoplošné definovanie územia s aktualizovaným stavom reálnej štruktúry krajiny. Krajinársky možno riešené katastrálne územie charakterizovať ako oračino-lúčne s vysokým podielom ornej pôdy a zamokrených a mezofilných lúk. Poľnohospodárska pôda je v prevažnej časti katastra odvodnená do odvodňovacích kanálov, ktoré tvoria po zarastení krovínami vhodné koridory pre ornitofaunu. Riešená obec má vidiecky charakter, čo znamená, že staršie stavby sú riešené formou hospodárskych usadlostí - s kôľňou, drevárňou, záhradou. Pri novšej zástavbe sú objekty bez hospodárskych priestorov.

A. Poľnohospodárska krajina - agroekosystémy:

- trvalé trávne porasty
- orná pôda
- nelesná drevinná vegetácia /NDV/
- vodné toky

ORNÁ PÔDA

V riešenom území sa nachádza orná pôda veľkabloková so segetálnou vegetáciou, ktorá je počas dlhého obdobia bez vegetačného krytu. Z toho vyplýva aj náchylnosť na eróziu, najmä veternú. V predmetnom území Porostov zaberá 416,89 ha. V predmetnom území Kristy zaberá 503,86 ha. Je intenzívne zmenený a obhospodarovávaný prvok s neustálym prísunom energie a vysokým stupňom starostlivosti zo strany človeka. V prevažnej časti katastra je orná pôda odvodnená do odvodňovacích kanálov, ktoré tvoria po zarastení krovínami vhodné koridory pre ornitofaunu.

TRVALÉ TRÁVNE PORASTY

V riešených katastrálnych územiach majú TTP dominantné postavenie. V obci Porostov zaberajú 250,31 ha a v obci Kristy zaberajú 187,32 ha. V dôsledku rozsiahlych melioračných a regulačných zásahov došlo v niektorých častiach katastrálneho územia k ubúdaniu prirodzených trávnatých porastov resp. sa rozšírili plochy kultúrnych siatych lúk a trvalých trávnych porastov so zmenenou floristickou skladbou. Tieto v extenzívnom spôsobe hospodárenia majú tendenciu navracáť sa do pôvodného štádiá – zarastať burinami. V kombinácii s krajinnou zeleňou zastávajú stabilizačnú funkciu, ktorá sa mení so stupňom intenzity využitia územia.

NELESNÁ STROMOVÁ A KROVINNÁ VEGETÁCIA

V k.ú. sa vyskytuje vzrastlá, stromová zeleň plošná alebo bodová vytvárajúca ostrovčekovitú mozaiku vegetácie na nížine. Jej existenciu mimo intravilánu dopĺňa a často i nahrádza líniová stromová zeleň tzv. vetrolamov tvorených topoľmi. Krovinné formácie sa nachádzajú v otvorenej kultúrnej krajine, na poľných medziach, pozdĺž poľných ciest na opustených neobrábaných miestach, na hraniciach lúk a pasienkov. Porasty tvoria prevažne trnité a širokolisté druhy kríkov (trnka, hloh, ruža, ostružina), po okrajoch sa pripájajú početné ďalšie teplomilné kry. Od ostatných typov krovinnej vegetácie sa odlišujú hlavne floristickým zložením – rastú na suchých a teplých stanovištiach. Celkove rozloha ostatných plôch a nelesnej

drevinovej vegetácie v riešenom území obce Porostov je 14,30 ha a v obci Kristy je 17,57 ha.

VODY

Územie sa nachádza v povodí rieky Laborec. Odvodňujú ho dva významné kanály, ktoré prechádzajú celým k.ú. Olšínsky kanál a Jenkovský kanál. V západnej časti zasahuje regionálne dôležitý kanál Veľké Revišťa-Bežovce. Územím prechádza aj kanál rovnakého názvu ako riešená obec Kristy kanál. Vzhľadom na rovinatý charakter riešeného územia je v k.ú. Porostov vytvorená sieť ďalších menších odvodňovacích kanálov.

Mnohé biotopy sú bez výskytu makrofytnéj vegetácie a ako krajinné – štruktúrne prvky sa neplnohodnotne uplatňujú v území. Nížinné spoločenstvá krovitých formácií vŕb lemujú pobrežia kanálov. Bylinné poschodie je floristicky a faunisticky bohaté. Celková rozloha vodných plôch a vodstva v k.ú. obce Porostov je 19,11 ha a v obci Kristy je 44,16 ha.

LESY

V katastrálnom území obcí sa lesné spoločenstvá nevyskytujú.

Na základe terénneho prieskumu možno konštatovať, že prírodné biogeocenózy sú na celom riešenom území značne pozmenené hospodárskou činnosťou človeka, najmä sceľovaním poľnohospodárskych pozemkov, splánovaním pôvodných medzí a melioráciami.

Z pôvodných súvislých nížinných drevinných porastov a krovinných formácií zasahujúcich pôvodne celé riešené územie, zachovali sa dnes len torzá drevinnej vegetácie, ako aj rozptýlená i skupinová stromová a krovinná zeleň.

B. Sídlná krajina:

- sídelný útvar
- výrobné areály
- transportné línie a vedenia

Obytné plochy

Obytné plochy a plochy občianskeho vybavenia sú koncentrované v zastavanom území obce.

Sídlná vegetácia

Tvorená je predovšetkým vegetáciou úžitkových záhrad (obec Porostov – 8,35 ha, obec Kristy - 9,92 ha) a okrasných plôch pri rodinných domoch a drevinovou vegetáciou na verejných priestranstvách, v okolí kostola a cintorína. Vegetácia v zastavaných územiach má tradičný charakter, je kultúrneho charakteru, značné plochy však zaberá aj synantropná vegetácia. Ovocné sady sa v katastri nenachádzajú.

Prvky bez vegetácie

Prírodné plochy bez vegetácie sa v území vyskytujú len veľmi obmedzene a majú tendenciu zarastať vegetáciou. Bez vegetácie sú asfaltové, sčasti aj nespevnené a spevnené poľné komunikácie, spevnené plochy v obci, časti dvorov pri rodinných domoch a pod.

Na základe terénneho prieskumu možno konštatovať, že prírodné biogeocenózy sú na celom riešenom území značne pozmenené hospodárskou činnosťou človeka, najmä nadmerným odlesnením územia,

vybudovaním odvodňovacích kanálov, sceľovaním poľnohospodárskych pozemkov, splanírovaním pôvodných medzí a celoplošnými melioráciami.

Z pôvodných súvislých nížinných drevinných porastov a krovinných formácií zasahujúcich pôvodne celé riešené územie, zachovali sa dnes len torzá aj to dnes už druhovo výrazne pozmenených lokalít. Vo voľnej krajine došlo k výraznému úbytku drevinnej vegetácie, ako aj rozptýlenej i skupinovej stromovej a krovinnej zelene. Na základe hodnotenia typu súčasnej krajinskej štruktúry riešené územie patrí do krajiny nížin.

Najväčšiu časť k.ú. obce Porostov zaberá orná pôda (416,89) a trvalé trávne porasty, ktoré predstavujú 250,31 ha. V k.ú. obce Kristy zaberá orná pôda (503,86) a trvalé trávne porasty, ktoré predstavujú 187,32 ha. Na základe hodnotenia typu reliéfu hospodárskeho využitia, riešené územie patrí do oblasti nížin s vhodnosťou na poľnohospodárske využitie.

Zastavané a antropogénnou činnosťou pozmenené plochy:

- Hospodársky dvor PD
- Intravilán obce
- Dopravná sieť – cestné komunikácie

Prehľadná súčasná krajinná štruktúra riešeného územia

Kategória SKS	Porostov	Kristy
	V ha	V ha
orná pôda	416,89	503,86
vinice	0,00	0,00
záhrady	8,35	9,92
ovocné sady	0,00	0,00
trvalé trávne porasty	250,31	187,32
lesná pôda	0,00	0,00
vodné plochy a toky	19,11	44,16
zastavané plochy a areály	17,82	27,17
ostatné plochy a nelesná drevinná vegetácia	14,30	17,57
Spolu	728,58	790,00

Typy aktuálnej vegetácie s stupeň ich ekologickej stability (Lów a kol. 1995) v riešenom území

Typ formácie aktuálnej vegetácie	Klasifikácia	Spresňujúca charakteristika
pole	orná pôda	intenzívne využívané a každoročne orané poľnohospodárske pozemky
lúky a pasienky	prirodzené	extenzívne, s prirodzene rastúcimi druhmi, s chránenými či významnými rastlinami, často charakteru neobrábaných plôch
	polokultúrne	s významným podielom prirodzene rastúcich druhov
	kultúrne	intenzívne lúky a pasienky, trávniky
záhrady	maloplošné	drobná držba so sprievodnou vegetáciou
mokrade	zachovalé	stabilizované mokrade všetkých typov
vodné plochy		
	prirodzené	s prírodou blízkoú úpravou brehov a dna, s vyvinutými vodnými a pobrežnými spoločenstvami
	upravené	s opevnením brehov alebo trvale narušovanými brehovými spoločenstvami

	umelé I	s nepriepustným opevnením brehov aj dna a s narušenými spoločenstvami
líniové spoločenstvá	prírodné	s pôvodnými druhmi bez burinných a ruderálnych druhov
	prírode blízke	s malým podielom burinných a ruderálnych druhov
zastavané plochy	-	zastavané plochy a komunikácie s asfaltovým a betónovým povrchom

9.1.2 OBEC POROSTOV - Miestny ÚSES

Územný systém ekologickej stability je zákonom NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definovaný, ako taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky, ktoré môžu mať nadregionálny, regionálny alebo miestny význam.

Regionálny ÚSES tvorí sieť ekologicky významných segmentov krajiny, ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prírodného genofondu rastlín a živočíchov regiónu.

Regionálny ÚSES dotvárajú biokoridory spájajúce medzi sebou biocentrá spôsobom umožňujúcim migráciu organizmov, aj keď jeho časť nemusí poskytovať trvalé existenčné podmienky. Pod pojem migrácia zahrňujeme nielen pohyb živočíšnych jedincov, pohyb rastlinných orgánov schopných vyrásť do novej rastliny, ale aj výmenu genetických informácií v rámci populácií a pod. Týmto všetkým sa biokoridor stáva dynamickým prvkom, ktorý zo siete izolovaných biocentier vytvára vzájomne sa ovplyvňujúci územný systém.

Z prvkov R - ÚSES-u sa do riešeného územia premietli:

- nadregionálny biokoridor Čierna voda
- regionálny biokoridor Záchytný kanál Okny a kanál Veľké Revišťa – Bežovce.

9.1.2.1 Nadregionálne biocentrá

V riešenom území sa nenachádzajú.

9.1.2.2 Nadregionálne biokoridory

Čierna voda

Zahrňuje nadregionálne biocentrum Senianske rybníky s jeho jadrom. Predstavuje široký krajinný priestor spájajúci Latoricu s Vihorlatom, tvoria ho zvyšky lužných lesov a zvyšky v minulosti pravidelne zaplavovaných lúk. Významná ťahová cesta sťahovavého vtáctva.

9.1.2.3 Regionálne biocentrá

V riešenom území sa nenachádzajú.

9.1.2.4 Regionálne biokoridory

Záchytný kanál Okny a kanál Veľké Revišťa – Bežovce

Predstavuje široké koryto kanála so zatrávnenými hrádzami a pomiestne vysadenými brehovými porastami. Záchytný kanál Okny je prepojený na rieku Uh. Brehové porasty v tomto území by sa mali

dopĺňať domácimi druhmi drevín a hrádze udržiavať kosením.

9.1.2.5 Interakčné prvky N a R – ÚSES

V riešenom území sa nenachádzajú.

9.1.2.6 Miestne biocentra

Existujúce miestne biocentra okrem základnej pôdoochranej funkcie majú aj významnú biologickú funkciu, sú nezastupiteľným biotopom pre zver a vtáctvo, súčasne spolu s naväzujúcimi biokoridormi vytvárajú estetický pôsobivý prírodný prostredie. Z pohľadu krajinárskeho aj napriek skutočnosti, že sa jedná už v podstate o umelé ľudským zásahom vytvorené prvky, majú lokality v danom priestore svoje opodstatnenie. Miestne biocentra znásobujú krajinársku hodnotu priestoru, zároveň prinášajú možnosti existencie ďalších na tento biotop viazaných živočíšnych druhov, ako aj optimalizujú podmienky existencie pôvodných druhov. Vo väzbe na vegetačný kryt a rozmanitosť rastlinných spoločenstiev vzrastá biodiverzita, potenciál a krajinárska hodnota územia. V riešenom území bolo vytýpované nasledovné miestne biocentrum:

Dlhý

Je situované vo východnej časti od intravilánu obce Porostov. Predstavuje územie tvorené zhlukom nelesnej drevinnej vegetácie s porastom náletových druhov drevín a krovín. Je výborným biotopom pre zver a vtáctvo. Dominantným druhom vysokej drevinnej zelene v miestnom biocentre je najmä *Salix alba* - vrba biela, *Salix cinerea* - vrba popľavá, vtrúsene *Salix caprea* - vrba rakyta, *Alnus glutinosa* – jelša lepkavá. V podraсте - *Frangula alnus* - krušina jelšová, *Euonymus europaea* – bršlen európsky, *Cornus sanguinea* – svib krvavý, *Viburnum opulus* - kalina ob., *Sambucus nigra* – baza čierna a i.

Sejčov

Lokalita nelesnej drevinnej vegetácie situovaná na hone rovnakého názvu. Nachádza sa v západnej časti k.ú. v blízkosti Sobraneckého kanála. Je výborným biotopom pre vodné a pri vode žijúce vtáctvo. Územie je čiastočne podmáčané, v okolí s malými vodnými plochami a príľahlým malým komplexom mokrých a mezofilných lúk. Dominantným druhom vysokej drevinnej zelene v miestnom biocentre je najmä rod *Salix*.

9.1.2.7 Miestne biokoridory

Celé riešene územie má pomerne dobre vytvorenú sieť miestnych biokoridorov, ktoré sú vyznačené v mapovom podklade. Vo väčšine sa jedná o odvodňovacie kanály s brehovými porastami – tvoria ich pôvodné druhy drevín, ktoré vznikli ako nálety. V odlesnenej krajine riešeného územia majú slúžiť ako čiastočná náhrada za, v dávnej minulosti odstránenú vysokú drevinnú vegetáciu. Z dôvodu upevnenia a skvalitnenia drevinovej skladby v jednotlivých miestnych biokoridoroch je potrebné uskutočniť dosadbu stanovištné vhodnými drevinami a tak vytvoriť vytvoriť stabilné migračné trasy.

Zoo - zložka miestnych biocentier a biokoridorov v záujmovom území je pomerne slabá. Popri sporadický zahniezdenej kačice divej tu občas hniezdi potápka chochlatá a chochlačka vrkočatá, podmáčané vrbové porasty skrývajú hniezdiská chavkoša nočného, volavky popľavej, beluše malej a porasty vodnej vegetácie sú domovom chriašťaľov vodných.

Tiché ostricové lúky sú významným nocoviskom kaní sivých a myšiarok močiarnych. Kroviny v suchších častiach lúk hojne obýva strakoš obyčajný, penica jarabá.

N Á V R H - doplnenie prvkov miestneho ÚSES Porostov

9.1.2.8 Miestne biocentrá

Roh

- navrhovaná lokalita je situovaná v západnej časti riešeného územia na hone s rovnakým názvom. Predstavuje územie priamo zahŕňajúce Záhradný kanál a najbližšie okolie. Sporadický výskyt náletových druhov drevín a krovín, prevažne vrúb. Je biotopom pre vodné a pri vode žijúce vtáctvo. Lokalita je podmáčaná s priliehlym malým komplexom mokrých a mezofilných lúk. Dominantným druhom drevinnej zelene v miestnom biocentre je najmä *Salix alba* - vrba biela. Celé územie je potrebné doplniť výsadbou pôvodných druhov drevín: *Salix cinerea* - vrba popolavá, vtrúsene *Salix caprea* - vrba rakyta, *Populus tremula* - topoľ osikový, *Fraxinus excelsior* - jaseň štihly, *Alnus glutinosa* - jelša lepkavá. V podraсте - *Frangula alnus* - krušina jelšová, *Euonymus europaea* - bršlen európsky, *Cornus sanguinea* - svib krvavý, *Viburnum opulus* - kalina ob., *Sambucus nigra* - baza čierna a i.

9.1.2.9 Miestne biokoridory

- v predmetnom k.ú. Porostov sú navrhované miestne biokoridory zakreslené v mapovom podklade. Jedná o odvodňovacie kanály, kde je potrebné vysadiť resp. dosadiť pôvodné druhy drevín (jelše, topoľ biely, vrby) a tak vytvoriť stabilné migračné trasy.

9.1.3 OBEC KRISTY - Miestny ÚSES

Územný systém ekologickej stability je zákonom NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definovaný, ako taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky, ktoré môžu mať nadregionálny, regionálny alebo miestny význam.

Regionálny ÚSES tvorí sieť ekologicky významných segmentov krajiny, ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofondu rastlín a živočíchov regiónu.

Regionálny ÚSES dotvárajú biokoridory spájajúce medzi sebou biocentrá spôsobom umožňujúcim migráciu organizmov, aj keď jeho časť nemusí poskytovať trvalé existenčné podmienky. Pod pojem migrácia zahrňujeme nielen pohyb živočíšnych jedincov, pohyb rastlinných orgánov schopných vyrásť do novej rastliny, ale aj výmenu genetických informácií v rámci populácií a pod. Týmto všetkým sa biokoridor stáva dynamickým prvkom, ktorý zo siete izolovaných biocentier vytvára vzájomne sa ovplyvňujúci územný systém.

Z prvkov R - ÚSES-u sa do riešeného územia premietli:

- regionálny biokoridor Záchytný kanál Okny a kanál Veľké Revišťa – Bežovce
- regionálne biocentrum Močiar pri Kristoch

9.1.3.1 Nadregionálne biocentrá

V riešenom území sa nenachádzajú.

9.1.3.2 Nadregionálne biokoridory

V riešenom území sa nenachádzajú.

9.1.3.3 Regionálne biocentrá

Močiar pri Kristoch

Močiar + príslušné mokré a mezofilné lúky so skupinami krovín s výskytom vzácných vtákov (nocovisko) a rastlinných spoločenstiev mokrých lúk a močiarov. Močiarna vegetácia je reprezentovaná vysokosteblovými trstovými a ostricovými porastami, na ktorých sa uplatňujú i kroviny vrb a lúčne porasty so psinčekom poplázovým a psiarkou lúčnou. Nocovisko kani sivých. Chránené a ohrozené druhy živočíchov: kaňa sivá (*Circus cyaneus*), kuvik obyčajný (*Athene noctua*), plamienka driemavá (*Tyto alba*)

9.1.3.4 Regionálne biokoridory

Záchytný kanál Okny a kanál Veľké Revišťa – Bežovce

Predstavuje široké koryto kanála so zatrávnenými hrádzami a pomiestne vysadenými brehovými porastami. Záchytný kanál Okny je prepojený na rieku Uh. Brehové porasty v tomto území by sa mali dopĺňať domácimi druhmi drevín a hrádze udržiavať kosením.

9.1.3.5 Interakčné prvky N a R – ÚSES

V riešenom území sa nenachádzajú.

Miestne biocentrá

Existujúce miestne biocentra okrem základnej pôdoochranej funkcie majú aj významnú biologickú funkciu, sú nezastupiteľným biotopom pre zver a vtáctvo, súčasne spolu s naväzujúcimi biokoridormi vytvárajú estetický pôsobivý prírodný prostredie. Z pohľadu krajinárskeho aj napriek skutočnosti, že sa jedná už v podstate o umelé ľudským zásahom vytvorené prvky, majú lokality v danom priestore svoje opodstatnenie. Miestne biocentra znásobujú krajinársku hodnotu priestoru, zároveň prinášajú možnosti existencie ďalších na tento biotop viazaných živočíšnych druhov, ako aj optimalizujú podmienky existencie pôvodných druhov. Vo väzbe na vegetačný kryt a rozmanitosť rastlinných spoločenstiev vzrastá biodiverzita, potenciál a krajinárska hodnota územia. V riešenom území bolo vytypované nasledovné miestne biocentrum:

Pod Rúbaniskom

Lokalita sa nachádza na hone s rovnakým názvom v juhovýchodnej časti k.ú. Predstavuje územie priamo zahŕňajúce Olšinský kanál a najbližšie okolie, s porastom náletových druhov drevín a krovín, prevažne vrb. Je výborným biotopom pre vodné a pri vode žijúce vtáctvo. Nachádza sa v západnej časti riešeného územia. Lokalita je podmáčaná, v okolí s malými vodnými plochami a príslušným malým komplexom mokrých a mezofilných lúk. Dominantným druhom vysokej drevinnej zelene v miestnom biocentre je najmä rod *Salix*.

Parcelačka

Je situované v západnej časti riešeného k.ú. Predstavuje územie tvorené zhlukom nelesnej drevinnej vegetácie s porastom náletových druhov drevín a krovín. Drevinová skladba miestneho biocentra je zložená z pôvodných druhov drevín a krovín. Lokality sú v intenzívne poľnohospodársky využívanom prostredí významným refúgiom pre drobnú poľovnú zver a vtáctvo. Dominantným druhom vysokej drevinnej zelene v miestnom biocentre je najmä *Salix alba* - vrba biela, *Salix cinerea* - vrba popolavá, vtrúsene *Salix caprea*

- vrba rakyta, *Populus tremula* - topol osikový, *Fraxinus excelsior* – jaseň štíhly, *Alnus glutinosa* – jelša lepkavá. V podraсте - *Frangula alnus* -krušina jelšová, *Euonymus europaea* – bršlen európsky, *Cornus sanguinea* – svib krvavý, *Viburnum opulus* - kalina ob., *Sambucus nigra* – baza čierna a i.

Miestne biokoridory

Zoo - zložka miestnych biocentier a biokoridorov v záujmovom území je veľmi bohatá. Popri desiatkach párov kačice divej tu hojne hniezdia aj potápka chochlatá a chochlačka vrkočatá, vtáacie ostrovy obývajú kolónie kormorána veľkého a čajky bielohlavej, podmačaná vrbové porasty skrývajú hniezdiská chavkoša nočného, volavky popolavej, beluše malej a porasty vodnej vegetácie sú domovom chriašťaľov vodných. Tiché ostricové lúky sú významným nocoviskom kaní sivých a myšiark močiarnych, z iných prírodných vzácností sa tu vyskytuje chránená rastlina korunkovka strakatá. Kroviny v suchších častiach lúk hojne obýva strakoš obyčajný, penica jarabá.

Celé riešene územie má pomerne dobre vytvorenú sieť miestnych biokoridorov, ktoré sú vyznačené v mapovom podklade. Vo väčšine sa jedná o odvodňovacie kanály s brehovými porastami – tvoria ich pôvodné druhy drevín, ktoré vznikli ako nálety. V odlesnenej krajine riešeného územia majú slúžiť ako čiastočná náhrada za, v dávnej minulosti odstránenú vysokú drevinnú vegetáciu. Z dôvodu upevnenia a skvalitnenia drevinovej skladby v jednotlivých miestnych biokoridoroch je potrebné uskutočniť dosadbu stanovištne vhodnými drevinami a tak vytvoriť stabilné migračné trasy.

N Á V R H - doplnenie prvkov miestneho ÚSES Kristy

9.1.3.6 Miestne biocentrá

Močiar pri Kristoch

V súčasnosti územie ktoré je v priamom dotyku s Olšinským kanálom predstavuje podmačaná lúky s močiarnou vegetáciou reprezentovanou vysokosteblovými trstovými a ostricovými porastami, na ktorých sa pomiestne uplatňujú náletové kroviny vrb. Okolitým lúčnym porastom dominuje psinček poplázový a psiarka lúčna. Nocovisko kani sivých. Chránené a ohrozené druhy živočíchov: kaňa sivá (*Circus cyaneus*), kuvik obyčajný (*Athene noctua*), plamienka driemavá (*Tyto alba*). Rozšírením tejto lokality o územie v súčasnosti poľnohospodársky nevyužívané vznikne priestor vysokej krajinárskej hodnoty. Pri výsadbe použiť pôvodné druhy drevín.

Na chodníku

Územie sa nachádza v najjužnejšej časti riešeného k.ú. Vzhľadom na skutočnosť, že v tejto časti je územie intenzívne poľnohospodársky využívané, za účelom zvýšenia SES a zvýšenia biodiverzity daného územia, je potrebné výsadbou pôvodných druhov drevín územie premeniť na malé miestne biocentrum. Takéto územie bude plniť jedinečnú úkrytovú a oddychovú lokalitu pre zoo zložku.

9.1.3.7 Miestne biokoridory

V k.ú. Kristy je veľmi malé množstvo existujúcich miestnych biokoridorov, to dokazuje aj nízky koeficient ekologickej stability 1,75. Vzhľadom na túto skutočnosť navrhujeme vysadiť sieť miestnych biokoridorov, v mapovej prílohe vyznačené ciklamenovou prerušovanou značkou.

Doplnenie, revitalizáciu a výsadbu nových biokoridorov podľa mapovej prílohy je potrebné uskutočniť pri odvodňovacích kanáloch a poľných cestách. Stanovištne najvhodnejšími drevinami na výsadbu sú: jelša,

vŕba, pôvodné druhy topoľa s prímiesami bazy a černice. Nové miestne biokoridory sú navrhnuté tak, aby prirodzene prepájali jednotlivé už existujúce a novonavrhované miestne biocentrá. Takto vzniknuté súvislé pásy stromovej a krovinej zelene budú plniť okrem iného aj veľmi dôležitú pôdoochrannú funkciu. Budú významným biotopom najmä vtáctva a súčasne budú vytvárať charakteristický prírodný prvok výrazne sa esteticky uplatňujúci, najmä vo vzťahu k obci.

Druhovú skladbu: dub letný (*Quercus robur*), dub zimný (*Quercus petraea*), javor poľný (*Acer campestre*), javor mliečny (*Acer platanoides*), brest hrabolitý (*Ulmus minor*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*). Z krovín je možné použiť druhy slivka trnková (*Prunus spinosa*), zob vtáči (*Ligustrum vulgare*), bršlen európsky (*Euonymus europaea*), kalina siripútková (*Viburnum lantana*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*), drieň obyčajný (*Cornus mas*).

9.1.4 Návrhy na zlepšenie ekologickej kvality krajiny a kvality životného prostredia

9.1.4.1 Ochrana prírody a krajiny

Navrhované opatrenia spracovaného sú podkladom pre optimalizáciu činnosti v území, skvalitnenie ekologickej stability krajiny a minimalizáciu negatívnych javov v území, územné zabezpečenie zachovania a rozvoja druhovej rozmanitosti rastlín a živočíchov v ich prirodzenom prostredí, vytvorenie optimálneho priestorového základu ekologickej stability plôch a línii, zachovanie unikátnych krajinných prírodných prvkov, udržanie a zvýšenie prirodzenej produkčnej schopnosti krajiny a ochranu prírodných zdrojov s celkovým dopadom na zvýšenie stupňa ekologickej stability. Súčasnej hodnoty ekolog. stupňa SES – 1,99 na min. SES 2,50 (Porostov). Súčasnej hodnoty ekolog. stupňa SES – 1,75 na min. SES 2,25 (Kristy)

9.1.4.2 Ostatné ekologické a krajinotvorné opatrenia

Ekologické opatrenia a opatrenia na ochranu životného prostredia majú integrovaný charakter, sú spravidla viacúčelové – okrem základnej biologickej a ekologickej funkcie spĺňajú napr. pôdoochrannú, hygienickú, estetickú, prípadne hydroekologickú funkciu. Preto aj viaceré opatrenia navrhované v predchádzajúcich kapitolách je možno zaradiť medzi ekologické opatrenia – najmä protierózne opatrenia, ale aj návrh funkčného využívania územia

Návrh ÚPN-O akceptuje limity a obmedzenia vyplývajúce z ochrany prírody. Citlivo sa rieši ďalší rozvoj obce s minimálnym zásahom do prírodného prostredia. Sú navrhované zásady vyplývajúce zo spracovaného krajinnoekologického plánu obce, podľa ktorých je potrebné postupovať pri návrhu rozvoja obcí Porostov a Kristy s ohľadom na zachovanie existujúcich environmentálne pozitívnych prvkov krajiny a zlepšenie stavu environmentálne negatívne pôsobiacich prvkov:

V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody, prírodných zdrojov a tvorby krajinej štruktúry:

- zabezpečovať optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity,
- rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia význam a hodnoty prírodných daností územia a najmä v osobitne chránených územiach, prvkoch územného systému ekologickej stability, NECONET a biotopoch osobitne chránených a ohrozených druhov bioty využívanie územia zosúladiť s funkciou ochrany prírody a krajiny,

- zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území ich predpokladané vplyvy na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov,
- identifikovať stresové faktory v území a zabezpečovať ich elimináciu,
- rešpektovať ochranu najkvalitnejších poľnohospodárskych pôd a zabezpečovať ochranu pôdných zdrojov vhodným a racionálnym využívaním poľnohospodárskej krajiny.

V riešení ÚPN-O sú navrhované nasledovné požiadavky na ochranu prírody a tvorbu krajiny vrátane zabezpečenia ekologickej stability územia:

- Rešpektovať všetky vyhlásené a navrhované chránené územia prírody, ako aj iné biologicky a esteticky významné územia a bioticky významné územia vymedzené v dokumente krajinnoekologického plánu. Tieto považovať za potenciálne plochy na budúcu legislatívnu ochranu, nakoľko mnohé z nich tvoria aj v súčasnosti významnú súčasť ÚSES (súčasť biocentier a biokoridorov) alebo sú významnými genofondovými plochami.
- Takisto je nutné rešpektovať prvky miestneho územného systému ekologickej stability definované v ÚPN-O. Napriek tomu, že ich hodnota je nižšia ako v prípade prvkov s nadregionálnym a regionálnym významom, je potrebné rešpektovať odporúčania pre konkrétne lokality a realizovať revitalizačné zásahy smerujúce k dobudovaniu kostry ekologickej stability územia. Nepripustiť devastácie zásahy spôsobené zástavbou a ekologicky neúnosným využívaním.
- V lokalitách s výskytom významných druhov fauny a flóry a v biocentrách a biokoridoroch regulovať intenzitu ich využitia s cieľom rešpektovať únosnú mieru vyrušovania bioty.
- Všetky regionálne a miestne biocentrá a biokoridory obhospodarovat' v súlade s podmienkami trvalo udržateľného rozvoja tak, aby bola zachovaná a postupne zvyšovaná ekologická stabilita územia a aby sa zachovali a vytvárali podmienky pre zvyšovanie biologickej diverzity.
- Trvalé trávne porasty (TTP) obhospodarovat' ekologicky únosným spôsobom, vylúčiť podľa možností terénne úpravy kosných lúk a pasienkov, narušenie pôdneho krytu, vylúčiť rekultivácie lúk s použitím osív cudzieho pôvodu, nenarušovať vodný režim územia (nerealizovať meliorácie na plochách TTP), obmedziť aplikáciu agrochemikálií. TTP, pasienky, lúky predstavujú hodnotné plochy aj z pohľadu biodiverzity. Na nestabilných podložiach, ale aj v prípade ich nevyužívania kosením je vhodné ich premenenie na plochy NDV. Nutná je ochrana pred kontaminovaním inváznymi rastlinami.
- Elektrické vedenia inštalovať s prvkami chrániacimi vtáky pred usmrtením.
- Zamedziť rozširovaniu invázných druhov rastlín (napr. zlatobyľ obrovská a pohánkovec japonský) a pravidelne odstraňovať tieto rastliny mechanicky a chemicky. Invázne rastliny predstavujú nebezpečenstvo pre rozmanitosť rastlínstva, ale v niektorých prípadoch sú nebezpečné pre človeka, vyčerpávajú pôdu a pôsobia neesteticky.
- Na základe vopred spracovanej dokumentácie výsadby verejnej zelene rozšíriť zeleň v intraviláne obce plošne a druhovo.
- Obnoviť izolačnú zeleň pri HD a v okolí hydinárskej farmy, použiť pritom dreviny stanovištne vhodné jaseň, jelša, vrbu, topoľ, dub.

- Vylúčiť znečisťovanie najmä k obci priľahlého územia domovými a stavebnými odpadmi.
- Zákaz porušovať hydrologický režim.
- Vylúčiť zhoršovanie kvality povrchových a podzemných vôd.
- Zamedziť výrubu rozptýlenej zelene a stromov.
- Zabezpečiť ochranu ornitofauny - hniezdisk vtáctva
- Pri údržbe melioračných kanálov, ktoré v súčasnosti plnia funkciu miestnych biokoridorov, postupovať tak, aby nedochádzalo k výrubu brehových porastov. Výrub náletových drevín umožniť iba v ich prietochnom profile.
- Doplniť prvky miestneho ÚSES o novonavrhované miestne biocentra a miestne biokoridory, pritom použiť stanovištné a druhovo vhodnú drevinnú vegetáciu.

10. NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

10.1 DOPRAVA A DOPRAVNÉ ZARIADENIA

10.1.1 Širšie dopravné vzťahy

10.1.1.1 Cestná doprava

Obec Porostov je na nadradenú dopravnú sieť napojená cestou III. triedy 050 232 Sobrance – Kristy – Jenkovce. Obec Kristy je na nadradenú cestnú sieť napojená cestou III. triedy 050 232 Sobrance – Kristy – Jenkovce a cestou tr. III/ 050 224 V. Revišťa – B. Polianka - Kristy.

Cesta tr. III/552 032 je napojená v meste Sobrance na nadradenú cestu I/50 Košice – Michalovce – Sobrance – št. hr. Ukrajina. Ide o cestu I/50 so smerom Košice – Michalovce – št. hr. SR/UA, ktorá je hlavnou európskou cestou E50 v trase Košice-Michalovce-štátna hranica SR/UA a je zaradená do siete transeurópskych magistrál „TEM“ úsek TEM4.

V riešenom území je plánovaná trasa diaľnice D1. Pre úsek diaľnice D1 Pozdišovce – št. hranica SR/UA a úsek trasy diaľničného privádzača je vyhlásená stavebná uzávera. Koridor diaľnice D1 je vedený severozápadným okrajom obce Porostov a juhozápadnou časťou kat. územia obce Kristy.

Na území obce plní funkciu obecnej zbernej komunikácie MZ (8,0)/50. Na túto komunikáciu sa pripájajú obslužné komunikácie funkčnej skupiny C3 kategórie MOK 7,0/40.

Parkovacie plochy nie sú vybudované. Pred obecným úradom, poštou a malobchodnými zariadeniami je rozšírená komunikácia pre odstavenie automobilov. Pri cirkevných objektoch sa využíva pre odstavenie áut rozptýlna plocha pred samotnými objektmi.

V zastavanom území sú čiastočne vybudované pešie komunikácie.

Verejná autobusová doprava je zabezpečovaná SAD Sobrance. Priamo v obci sú zriadené tri autobusové zastávky.

Sčítací úsek cesty	rok	skutočné vozidlá / 24 hod				% nákl. aut
		nákl. auta	osobné auta	motocykle	vozidlá spolu	
III/050 032, smer Sobrance – Kristy – Jenkovce úsek č. 03310	2005	98	749	16	863	0,1135
III/050 224, smer Veľké Revišťa - Blatné Remety – Svätuš - Kristy, úsek č. 04820	2005	87	322	10	419	0,20

10.1.1 Eliminácie nadmerného hluku vyplývajúceho z riešenia dopravy

Podkladom pre výpočet hlukovej záťaže boli údaje z dopravného sčítania cestnej dopravy Slov. Správy ciest z roku 2005.

VÝPOČET VZDIALENOSTI IZOFONY NA DOPRAVNOM ÚSEKU č. MI - III/050 232						
od účinkov cestnej dopravy podľa metod. pokynov min. dopravy						
sčítací úsek 03310						
hladina hluku	$L_A =$	50,0	55,0	60,0	65,0	dB(A)
intenzita dopravy	$M =$	863	863	863	863	voz./24h
podiel voz. > 5t	$N =$	11,35	11,35	11,35	11,35	%
maximálna návrhová rýchlosť	$v_{max} =$	50	50	50	50	km/h
sklon nivelety	$s =$	2	2	2	2	%
Faktor povrchu vozovky	$F3 =$	1	1	1	1	živičný
výpočtová rýchlosť	$v =$	45	45	45	45	km/h
priemer. hodinová intenzita	$n =$	51,24	51,24	51,24	51,24	voz./h
Faktor sklonu	$F2 =$	1,15	1,15	1,15	1,15	
Faktor rýchlosti	$F1 =$	1,33	1,33	1,33	1,33	
$F1 \cdot F2 \cdot F3 \cdot n$	$X =$	78,20	78,20	78,20	78,20	
Základná ekvivalentná hladina hluku	$L_{aeq} =$	50,1	55,1	60,1	65,1	dB(A)
Vzdialenosť izofony	$d =$	102	36	11	3	m
VÝPOČET VZDIALENOSTI IZOFONY NA DOPRAVNOM ÚSEKU č. MI - III/050224						
od účinkov cestnej dopravy podľa metod. pokynov min. dopravy						
sčítací úsek 04820						
hladina hluku	$L_A =$	50,0	55,0	60,0	65,0	dB(A)
intenzita dopravy	$M =$	419	419	419	419	voz./24h
podiel voz. > 5t	$N =$	20,8	20,8	20,8	20,8	%
maximálna návrhová rýchlosť	$v_{max} =$	50	50	50	50	km/h
sklon nivelety	$s =$	2	2	2	2	%
Faktor povrchu vozovky	$F3 =$	1	1	1	1	živičný
výpočtová rýchlosť	$v =$	45	45	45	45	km/h
priemer. hodinová intenzita	$n =$	24,88	24,88	24,88	24,88	voz./h
Faktor sklonu	$F2 =$	1,15	1,15	1,15	1,15	

Faktor rýchlosti	F1 =	1,94	1,94	1,94	1,94	
$F1 \cdot F2 \cdot F3 \cdot n$	X =	55,18	55,18	55,18	55,18	
Vzdialenosť izofony	d =	78	27	8	2	m

10.1.2 Železničná doprava

Riešeným územím neprechádza železničná trať.

10.1.3 Základný dopravný systém obce – obec Porostov

Obec Porostov je na nadradenú dopravnú sieť napojená cestou III. triedy 050 232 Sobrance – Kristy – Jenkovce. Cesta tr. III/050 232 je napojená v meste Sobrance na nadradenú cestu I/50 Košice – Michalovce – Sobrance – št. hr. Ukrajina. Ide o cestu I/50 so smerom Košice – Michalovce – št. hr. SR/UA, ktorá je hlavnou európskou cestou E50 v trase Košice-Michalovce-štátna hranica SR/UA a je zaradená do siete transeurópskych magistrál „TEM“ úsek TEM4.

Na území obce plní funkciu obecnej zbernej komunikácie MZ 8,0/50. Na túto komunikáciu sa pripájajú obslužné komunikácie funkčnej skupiny C3 kategórie MOK 7,0/30. Prevažná časť ciest v zastavanom území obce Porostov, ktoré preberajú funkciu obslužných komunikácií, má nevyhovujúce šírkové pomery.

Celková dĺžka miestnych komunikácií je 0,600 km.

Parkovacie plochy nie sú vybudované. Pred obecným úradom, poštou a malobchodnými zariadeniami je rozšírená komunikácia pre odstavenie automobilov. Pri cirkevných objektoch sa využíva pre odstavenie áut rozptýlna plocha pred samotnými objektmi.

V zastavanom území sú čiastočne vybudované pešie komunikácie.

Verejná autobusová doprava je zabezpečovaná SAD Sobrance. Priamo v obci sú zriadené dve autobusové zastávky.

Návrh

Na jestvujúcich komunikáciách sa navrhuje realizovať povrchovú úpravu vozoviek a kde je možné upraviť oblúky (body dopravnej kolízie). Smerové pomery týchto komunikácií sú nevyhovujúce. Vyskytuje sa niekoľko bodových závad spočívajúcich v malých polomeroch oblúkov, ktoré bude možné pri rekonštrukcii cesty a pri úprave toku odstrániť.

V územnom pláne je navrhovaná kategória obslužných a prístupových komunikácií nasledovne:

- jestvujúce komunikácie ponechať v kategórii C3 MOK 7,0/30. Komunikácie si vyžadujú povrchovú úpravu.

V novonavrhovaných lokalitách bývania navrhujeme obslužné komunikácie v kategórii C3 MOK 7,0/30 so šírkou vozovky 6,0 m v zmysle STN 73 6110. Požadovaná šírka uličného priestoru je min. 10,0 m so zabezpečením rozhľadových pásiem v križovatkách.

10.1.4 Osobná hromadná doprava (autobusová doprava)

Obec je obsluhovaná autobusovou linkou so smerom Sobrance, Porostov, Kristy, Bežovce, Pavlovce n/U, V. Kapušany, Vojany a späť. Priamo v obci sú zriadené dve zastávky. Jedna je pri pošte a pri dome č.11. Zastávky majú prístrešky.

Návrh

V územnom pláne navrhujeme:

- ponechať jestvujúce situovanie autobusových zastávok SAD aj pre návrhové obdobie, nakoľko pešia dostupnosť na zastávky nepresahuje vzdialenosť 500 m,
- navrhujeme zrealizovať obojstranné samostatné zastavovacie pruhy pre linky aj s prístreškom v súlade s STN 73 6110

10.1.5 Parkoviská a odstavné plochy

Garážové státi v rodinnej zástavbe sa budujú individuálne podľa potreby na vlastných pozemkoch.

Parkovacie státi pre potreby občianskej vybavenosti, ktorých parametre sú v súlade s STN 736056 nie sú v obci vybudované. Na tento účel sa využívajú obecné komunikácie – plochy pri gréckokatolíckom chráme a rímskokatolíckom kostole, hasičskej zbrojnici.

Návrh

Pre obyvateľov a pre objekty občianskeho vybavenia sú navrhnuté odstavné a parkovacie plochy podľa STN 73 61 10, pre stupeň motorizácie 1 : 3,5 a pre pomer dĺžby dopravnej práce individuálnej dopravy k automobilovej doprave 25 :75, pre veľkosť sídelného útvaru do 20 000 obyvateľov a pre obytnú zónu miestneho významu. Výsledný redukčný koeficient $k = 0,24$.

Odstavné státi v obytnej zástavbe, vzhľadom na charakter zástavby BV, sa zabezpečia výstavbou garáží na vlastnom pozemku.

Parkoviská navrhujeme vybudovať pri týchto zariadeniach občianskej vybavenosti:

- obecný úrad a kultúrny dom, plocha 300 m² (30 m²/1 státi) – 5 státí
- občianska vybav, predaj. plocha 10 m² (30m²/1 státi) – návrh 2 státí
- športový areál – športovorekreačné plochy (cca 100 návštevníkov – 4 návšť/1 státi) – 10 státí + 1
- obecný cintorín - 7 státí
- pri nových podnikateľských aktivitách, alebo pri zmene funkčného využitia už existujúcich objektov je potrebné požadovať zabezpečenie potrieb statickej dopravy v zmysle ukazovateľov STN 73 6110 na vlastnom pozemku. Takto sa zabráni parkovaniu vozidiel na verejných komunikáciách.

10.1.6 Pešie a cyklistické komunikácie

V zastavanom území sú vybudované jednostranné pešie komunikácie v severnej a južnej časti obce. Obojstranné pešie komunikácie sú vybudované pozdĺž cesty tr. III od domu č. 55 po dom č. 101.

Návrh

V územnom pláne sú navrhované jestvujúce pešie komunikácie na rekonštrukciu. Navrhuje sa nová jednostranná pešia komunikácia pozdĺž cesty III/552 032 od farského úradu po futbalové ihrisko v šírke min. 1,25m.

Pešia a cyklistická trasa v obci je navrhovaná v okruhu:

- Sobrance – Porostov – Kristy – Sejkov – Tibava – Sobrance.
- Sobrance – Porostov – Kristy – Svätuš – B.Polianka – B.Remety – (Senianské Rybníky) – Bunkovce – N.Rybnica - Sobrance

10.1.7 Základný dopravný systém obce Kristy

Obec Kristy je na nadriadenu cestnú sieť napojená cestou III. triedy 050 232 Sobrance – Kristy – Jenkovce a cestou tr. III/ 050 224 V. Revišťa – B. Polianka – Kristy. Cesta tr. III/050 232 je napojená v meste Sobrance na nadriadenu cestu I/50 Košice – Michalovce – Sobrance – št. hr. Ukrajina. Ide o cestu I/50 so smerom Košice – Michalovce – št. hr. SR/UA, ktorá je hlavnou európskou cestou E50 v trase Košice-Michalovce-štátna hranica SR/UA a je zaradená do siete transeurópskych magistrál „TEM“ úsek TEM4.

Na území obce plnia funkciu obecnej zbernej komunikácie MZ 8,0/50. Na túto komunikáciu sa pripájajú obslužné komunikácie funkčnej skupiny C3 kategórie MOK 7,0/30. Prevažná časť ciest v zastavanom území obce Kristy, ktoré preberajú funkciu obslužných komunikácií, má nevyhovujúce šírkové pomery.

Celková dĺžka miestnych komunikácií je 1,300 km.

Parkovacie plochy nie sú vybudované. Pred obecným úradom a malobchodnými zariadeniami je rozšírená komunikácia pre odstavenie automobilov. Pri cirkevných objektoch sa využíva pre odstavenie áut rozptýlna plocha pred samotnými objektmi.

V zastavanom území sú vybudované obojstranné pešie komunikácie.

Verejná autobusová doprava je zabezpečovaná SAD Sobrance. Priamo v obci sú zriadené dve autobusové zastávky.

Návrh

Na jestvujúcich komunikáciách sa navrhuje realizovať povrchovú úpravu vozoviek a kde je možné upraviť oblúky (body dopravnej kolízie). Smerové pomery týchto komunikácií sú nevyhovujúce. Vyskytuje sa niekoľko bodových závad spočívajúcich v malých polomeroch oblúkov, ktoré bude možné pri rekonštrukcii cesty a pri úprave toku odstrániť.

V územnom pláne je navrhovaná kategória obslužných a prístupových komunikácií nasledovne:

- jestvujúce komunikácie upraviť na požadovanú kategóriu C2 MOK 7,5/40 resp. C3 kategórie MOK 7,0/30
- ostatné komunikácie upraviť na požadovanú kategóriu C3 MOK 7,0/30 resp. MOK 6,5/30

10.1.8 Osobná hromadná doprava (autobusová doprava)

Obec je obsluhovaná autobusovou linkou so smerom Sobrance, Porostov, Kristy, Bežovce, Pavlovce n/U, V. Kapušany, Vojany a späť. Bežovce, Kristy, Svätuš – Veľké Revišťa – Michalovce a späť. Priamo v obci sú zriadené dve zastávky. Jedna je na rázcestí ciest III/050224 a III/050232 a druhá zastávka je pri dome č. 12. Zastávky sú s prístreškom. Zastávka je zriadená aj pri dome č. 105, ktorý je lokalizovaný oproti areálu družstva. Táto zastávka je bez prístreška.

Návrh

V územnom pláne navrhujeme:

- ponechať jestvujúce situovanie autobusových zastávok SAD aj pre návrhové obdobie, nakoľko pešia dostupnosť na zastávky nepresahuje vzdialenosť 500 m,
- navrhujeme zrealizovať obojstranné samostatné zastavovacie pruhy pre linky aj s prístreškom v súlade s STN 73 6110

10.1.9 Parkoviská a odstavné plochy

Garážové státi v rodinnej zástavbe sa budujú individuálne podľa potreby na vlastných pozemkoch.

Parkovacie státi pre potreby občianskej vybavenosti, ktorých parametre sú v súlade s STN 736056 nie sú v obci vybudované. Na tento účel sa využívajú obecné komunikácie – plochy pri kostole reformovanej cirkvi, hasičskej zbrojnici.

Návrh

Pre obyvateľov a pre objekty občianskeho vybavenia sú navrhnuté odstavné a parkovacie plochy podľa STN 73 61 10, pre stupeň motorizácie 1 : 3,5 a pre pomer dĺžby dopravnej práce individuálnej dopravy k automobilovej doprave 25 :75, pre veľkosť sídelného útvaru do 20 000 obyvateľov a pre obytnú zónu miestneho významu. Výsledný redukčný koeficient $k = 0,24$.

Odstavné státi v obytnej zástavbe, vzhľadom na charakter zástavby BV, sa zabezpečia výstavbou garáží na vlastnom pozemku.

Parkoviská navrhujeme vybudovať pri týchto zariadeniach občianskej vybavenosti:

- obecný úrad a kultúrny dom – 4státí
- občianska vybavenosť – návrh 2 státí
- športový areál – športovorekreačné plochy (cca 100 návštevníkov – 4 návšť/1 státie) – 10 státí + 1
- obecný cintorín - 10 státí
- pri nových podnikateľských aktivitách, alebo pri zmene funkčného využitia už existujúcich objektov je potrebné požadovať zabezpečenie potrieb statickej dopravy v zmysle ukazovateľov STN 73 6110 na vlastnom pozemku. Takto sa zabráni parkovaniu vozidiel na verejných komunikáciách.

10.1.10 Pešie a cyklistické komunikácie

V zastavanom území sú čiastočne vybudované jedno a obojsmerné pešie komunikácie.

Návrh

V územnom pláne sú navrhované jestvujúce pešie komunikácie na rekonštrukciu. Navrhuje sa nová jednostranná pešia komunikácia pozdĺž cesty III/050 224 až obecnému cintorínu v šírke min. 1,25m.

Pešia a cyklistická trasa v obci je navrhovaná v okruhu:

- Sobrance – Porostov – Kristy – Sejkov – Tibava – Sobrance.
- Sobrance – Porostov – Kristy – Svätuš – B.Polianska – B.Remety – (Senianské Rybníky) – Bunkovce – N.Rybnica - Sobrance

10.1.11 Návrh eliminácie nadmerného hluku vyplývajúceho z riešenia dopravy

Vyhodnotenie očakávanej hlukovej situácie na návrhové obdobie (do r.2020) na ceste III/ 050225 bol prevedený podľa „Metodických pokynov pre znižovanie účinkov hluku v osídlení /SK - VTIR BA - 1984/ pre úroveň ÚPD obce s porovnaním k limitom podľa Vyhlášky MZ-SR č.14/1977 Zb.

Podkladom pre výpočet hlukovej záťaže boli údaje z dopravného sčítania cestnej dopravy Slov. Správy ciest z roku 2005.

VÝPOČET VZDIALENOSTI IZOFONY NA DOPRAVNOM ÚSEKU Č. MI - III/050232
od účinkov cestnej dopravy podľa metod. pokynov min. dopravy
sčítací úsek 03310

hladina hluku	$L_A =$	50,0	55,0	60,0	65,0	dB(A)
intenzita dopravy	$M =$	1035	1035	1035	1035	voz./24h
podiel voz. > 5t	$N =$	11,35	11,35	11,35	11,35	%
maximálna návrhová rýchlosť	$v_{max} =$	50	50	50	50	km/h
sklon nivelety	$s =$	2	2	2	2	%
Faktor povrchu vozovky	$F3 =$	1	1	1	1	živičný
výpočtová rýchlosť	$v =$	45	45	45	45	km/h
priemer. hodinová intenzita	$n =$	61,45	61,45	61,45	61,45	voz./h
Faktor sklonu	$F2 =$	1,15	1,15	1,15	1,15	
Faktor rýchlosti	$F1 =$	1,33	1,33	1,33	1,33	
$F1 \cdot F2 \cdot F3 \cdot n$	$X =$	93,78	93,78	93,78	93,78	
Základná ekvivalentná hladina hluku	$L_{aeq} =$	50,1	55,1	60,1	65,1	dB(A)
Vzdialenosť izofony	$d =$	116	41	13	4	m

Uvedený výpočet hlukových izofón zodpovedá prognóznemu očakávaniu nárastu dopravy na r. 2025. Návrh dopravy preukazuje, že nadmerným hlukom nad 60 dB(A) nebudú zasiahnuté ani priečelia rodinných domov na úseku III/050 224 a cesty III/050 232.

Objekty rodinných domov, vybavenosti ležia v pásme pod úrovňou hladiny 60-55 dB(A).

10.2 TECHNICKÉ VYBAVENIE – VODNÉ HOSPODÁRSTVO

10.2.1 Zásobovanie pitnou vodou

Obce Porostov a Kristy nie sú zásobované pitnou vodou. Vodu obyvatelia obce používajú z vlastných zdrojov (vrtaných studní).

Návrh

Zo šachty v Komarovciach je v zmysle štúdie spracovanej VVaK Košice v roku 1995 pripravovaný okruhový skupinový vodovod združenia obci rozdelených do dvoch vetiev, a to vetvy „A“ /Ostrov, Porostov, Kristy, Svätuš, Blatná Polianka/ a vetvy „B“ /Bunkovce, Nižná Rybnica, Veľké Revišťa + časť Gajdoš, Blatné Revišťa a Blatné Remety/. Z vyššie uvedených prívodných vodovodných radov je zrealizovaný úsek vetvy „B“ z Komaroviec do Bunkoviec s prepojovacou armaturnou šachtou s vetvou „A“ v obci Ostrov. Súčasne je zrealizovaný úsek vetvy „A“ od vyššie uvedenej prepojovacej armaturnej šachty po južný koniec obce Ostrov. Ukončenie vetvy „A“ za obcou Ostrov bude vo vodomernej šachte, ktorá je zároveň napajacím bodom pokračujúcej vetvy „A“ do obce Porostov.

Zdrojom vody pre pripravovaný okruhový skupinový vodovod budú vodojemy Orechová (2x250 m³+2x400 m³). Uvažovaný vodovodný rad od vodojemov Orechová po napajaciu armaturnú šachtu situovanú na okraji intravilánu Komaroviec v dĺžke 6510 m je z PVC rúr D 225x10,8 mm. Prívodný vodovodný rad z Komaroviec do prepojovacej armaturnej šachty v obci Ostrov v dĺžke 2750 m je z PVC rúr D 225x10,8 mm. Prívodný vodovodný rad z prepojovacej šachty v obci Ostrov po napajaciu vodomernú šachtu na južnom okraji obce Ostrov dĺžky 2320 m je z PVC rúr D 225x10,8 mm.

Zásobovanie obce Porostov pitnou vodou je navrhované prostredníctvom gravitačného skupinového vodovodu, s napojením na obecný vodovod v obci Ostrov a pokračovaním prívodného vodovodného radu do

Porostova. Technické riešenie obecného vodovodu Porostov umožňuje následné napojenie obce Kristy na prírodný vodovodný rad.

Z hľadiska technického riešenia je napojovací bod pre prírodný rad do obce Porostov daný z vodomernej šachty situovanej z južnej strany obce Ostrov, od ktorej bude trasovaný prírodný vodovodný rad do obce Porostov z PVC D 225x10,8 mm až po okraj obce Porostov. V severnej časti na 1,77 km je navrhovaná vodomerná šachta VŠ1 pre možnosť merania prietoku na vstupe do obce. Za šachtou pokračuje prírodný rad na druhú stranu miestnej komunikácie do centra obce.

Distribúcia pitnej vody k jednotlivým odberateľom v obci je navrhnutá z PVC D 225x10,8 a D 90x4,3 mm prostredníctvom vetvovej siete jedného tlakového pásma. Množstvo pitnej vody privedenej do obce bude merané centrálne vo vodomernej šachte VŠ1 na začiatku obce. Keďže na konci Obce Porostov je uvažovaný napojovací bod pre následné pripojenie obce Kristy, na konci obce Porostov v šachte VŠ2 je riešené ďalšie meranie množstva vody.

Vo vodomernej šachte VŠ3 na odbočke rozvodného radu je meranie spotreby vody odberateľmi v rámci samotnej obce Porostov.

Vodovodná sieť v obci Porostov je dimenzovaná s výhľadom do roku 2020. V rámci obecnej vodovodnej siete je možné ďalšie rozšírenie napojením nových uličných radov.

10.2.1.1 Výpočet potreby pitnej vody

Výpočet potreby pitnej vody je spracovaný podľa úpravy Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 477/99-810 z 29.02.2000. Uvedený výpočet potreby vody pre vyššie uvedené združenie obci v počte 10 je vypracovaný s výhľadom do roku 2030 na základe záverov sčítania obyvateľov s rešpektovaním tendencie rozvoja obci a nárastu počtu obyvateľov. Vychádzajúc z týchto údajov potreba pitnej vody pre obyvateľov obci je nasledovná:

Potreba vody pre bytový fond a základnú vybavenosť:

Byty s lokálnou prípravou TUV a vaňový kúpeľ: $q = 135 \text{ l/os/deň}$, pre obce zníženie o 25%

Občianska a tech. Vybavenosť pre obce s počtom do 1000 obyvateľov: $q = 15 \text{ l/os/deň}$

Koeficient dennej nerovnomernosti pre obce (kd): <1000 obyv : $kd = 2,00$

Koeficient hodinovej nerovnomernosti pre obce (kh): <1000 obyv. : $kh = 1,8$

Obec Porostov – 270 obyvateľov

- Priemerná denná potreba vody

$$Q_p = 270 \cdot (135 + 15) = 270 \cdot 150 = 40\,500 \text{ l.deň}^{-1} = 0,47 \text{ l.s}^{-1}$$

- Minimálna potreba vody ($k_{min} = 0,6$)

$$Q_{min} = Q_p \cdot k_{min} = 40\,500 \cdot 0,60 = 24\,300 \text{ l.deň}^{-1} = 0,28 \text{ l.s}^{-1}$$

- Maximálna denná potreba vody ($kd = 2,0$)

$$Q_{max} = Q_p \cdot kd = 40\,500 \cdot 2,00 = 81\,000 \text{ l.deň}^{-1} = 0,94 \text{ l.s}^{-1}$$

- Maximálna hodinová potreba vody ($kh = 1,8$)

$$Q_h = Q_{max} \cdot kh = 81\,000 \cdot 1,80 = 145\,800 \text{ l.deň}^{-1} = 1,70 \text{ l.s}^{-1}$$

- Priemerná ročná potreba vody

$$Q_r = Q_p \cdot 365 = 40,50 \cdot 365 = 14\,782,50 \text{ m}^3 \cdot \text{r}^{-1}$$

Obec Kristy – 370 obyvateľov

- Priemerná denná potreba vody

$$Q_p = 370 \cdot (135 + 15) = 370 \cdot 150 = 55\,500 \text{ l.deň}^{-1} = 0,64 \text{ l.s}^{-1}$$

- Minimálna potreba vody ($k_{min} = 0,6$)

$$Q_{min} = Q_p \cdot k_{min} = 55\,500 \cdot 0,60 = 33\,300 \text{ l.deň}^{-1} = 0,38 \text{ l.s}^{-1}$$

- Maximálna denná potreba vody ($k_d = 2,0$)

$$Q_{max} = Q_p \cdot k_d = 55\,500 \cdot 2,00 = 111\,000 \text{ l.deň}^{-1} = 1,30 \text{ l.s}^{-1}$$

- Maximálna hodinová potreba vody ($k_h = 1,8$)

$$Q_h = Q_{max} \cdot k_h = 111\,000 \cdot 1,80 = 199\,800 \text{ l.deň}^{-1} = 2,31 \text{ l.s}^{-1}$$

- Priemerná ročná potreba vody

$$Q_r = Q_p \cdot 365 = 55,50 \cdot 365 = 20\,257,50 \text{ m}^3 \cdot \text{r}^{-1}$$

10.2.1.2 Prehodnotenie akumulácie vody

Nárast akumulácie pitnej vody po rozšírení vyššie uvedených spotrebisk vetiev „A“ a „B“ /STN 736650–0,6.Qmax/ s výhľadom do roku 2020 je 611 m³.

Kapacita vodojemov VDJ Orechová je:

- Starý VDJ 2x 250 m³ t.j. spolu 500 m³

- Nový VDJ 2x 400 m³ t.j. spolu 800 m³

S p o l u : 1 300 m³

Na základe vyjadrenia Obvodného úradu životného prostredia Michalovce ŠVS-653/1994 k technickému návrhu Sobraneckého skupinového vodovodu má Sobranecký skupinový vodovod dostatočne krytú potrebu a akumuláciu vody .

Nedostatok potreby vody a akumulácie vody sa predpokladá až v roku 2030 za predpokladu dostavby všetkých plánovaných spotrebisk podľa technického návrhu Sobraneckého skupinového vodovodu.

10.2.1.3 2.4 Prehľad tlakových pomerov vodovodnej siete

Vodojem Orechová 2 x 250 m³ + 2 x 400 m³ :

kóta max. hladiny - 182,14 m.n.m.

kóta min. hladiny - 177,14 m.n.m.

Prívodný rad Orechová – Komarovce:

PVC D 225 x 10,80 mm, dĺžka 6 510 m

$$Q_h = 21,22 \text{ l.s}^{-1} \text{ (vetva „A“ + „B“)}$$

$$i = 2,070 \text{ ‰} \quad v = 0,67 \text{ m.s}^{-1} \quad z = 13,50 \text{ m}$$

Armatúrna šachta - Komarovce:

kóta rast. terénu - 121,50 m.n.m.

kóta čiar hydrodynamického tlaku - max. je: 182,14 – 13,50 = 168,64 m.n.m. – pretlak 0,47 MPa

kóta čiar hydrodynamického tlaku - min. je: 177,14 – 13,50 = 163,64 m.n.m. – pretlak 0,42 MPa

Prívodný rad Komárovce – Ostrov:

PVC D 225 x 10,80 mm, dĺžka 2 750 m

$Q_h = 11,61 \text{ l.s}^{-1}$ (vetva „A“)
 $i = 0,70 \text{ ‰}$ $v = 0,37 \text{ m.s}^{-1}$ $z = 1,93 \text{ m}$

kóta rast. terénu - 108,35 m.n.m.
kóta čiar hydrodynamického tlaku - max. je: $168,64 - 1,93 = 166,71 \text{ m.n.m.}$ – pretlak 0,58 MPa
kóta čiar hydrodynamického tlaku - min. je: $163,64 - 1,93 = 161,71 \text{ m.n.m.}$ – pretlak 0,53 MPa

Prívodný rad Ostrov – Porostov (po VŠ3):

PVC D 225 x 10,8 mm, dĺžka 2000 m – po VŠ3
 $Q_h = 9,67 \text{ l.s}^{-1}$ (vetva „A“)
 $i = 0,51 \text{ ‰}$ $v = 0,31 \text{ m.s}^{-1}$ $z = 0,62 \text{ m}$

kóta rast. terénu - 109,95 m.n.m.
kóta čiar hydrodynamického tlaku v mieste napojenia zásobného radu - max. je:
 $166,71 - 0,62 = 166,09 \text{ m.n.m.}$ – pretlak 0,56 MPa
kóta čiar hydrodynamického tlaku v mieste napojenia zásobného radu - min. je:
 $161,71 - 0,62 = 161,09 \text{ m.n.m.}$ – pretlak 0,51 MPa

Prívodný rad Ostrov – Porostov (po VŠ2):

PVC D 225 x 10,8 mm, dĺžka 2969 m – po VŠ2
 $Q_h = 9,67 \text{ l.s}^{-1}$ (vetva „A“)
 $i = 0,51 \text{ ‰}$ $v = 0,31 \text{ m.s}^{-1}$ $z = 1,51 \text{ m}$

kóta rast. terénu - 109,95 m.n.m.
kóta čiar hydrodynamického tlaku v mieste napojenia obce Kristy - max. je:
 $166,71 - 1,51 = 165,20 \text{ m.n.m.}$ – pretlak 0,55 MPa
kóta čiar hydrodynamického tlaku v mieste napojenia obce Kristy - min. je:
 $161,71 - 1,51 = 160,20 \text{ m.n.m.}$ – pretlak 0,50 MPa

Koncový bod rozvodnej siete obce Porostov

PVC D 90 x 4,30 mm, dĺžka 922 m
 $Q_h = 2,00 \text{ l.s}^{-1}$
 $i = 2,52 \text{ ‰}$ $v = 0,40 \text{ m.s}^{-1}$ $z = 2,32 \text{ m}$

kóta rast. terénu - 109,95 m.n.m.
kóta čiar hydrodynamického tlaku - max. je: $166,09 - 2,32 = 163,77 \text{ m.n.m.}$ – pretlak 0,54 MPa
kóta čiar hydrodynamického tlaku - min. je: $161,09 - 2,32 = 158,77 \text{ m.n.m.}$ – pretlak 0,49 MPa

Základná koncepcia požiarnej ochrany rešpektuje požiadavky vyplývajúce zo zákona SNR č.126/85 Zb., vyhlášky MV SR č.82/96 Z.z. a jej novely č.86/97 Z.z. Samotná stavba nemá zvláštne požiadavky na PO. Zrealizovanie obecného vodovodu a hydrantov zabezpečí zvýšenú požiarnu bezpečnosť v obciach.

10.2.2 Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

V obciach nie je vybudovaná kanalizácia. V súčasnosti zástavba je vybavená žumpami a septikmi. V starších domoch sa vyskytujú aj suché latríny. Domové žumpy, sú vo väčšine prípadov z technického

hládiska nevyhovujúce, čím sa priesakom ohrozujú spodné vody.

Dažďové vody sa zbierajú v cestných rigoloch a z nich jarkami a stružkami stekajú do potoka, resp. rigolmi do odvodňovacích kanálov.

Návrh

Výhľadovo je uvažované obce Porostov a Kristy odkanalizovať do spoločnej ČOV lokalizovanej v kat. území obce Kristy.

Navrhujeme vybudovanie splaškovej kanalizácie pre cca 640 obyvateľov a odvedenie dažďových vôd rigolmi do otvorených tokov a na priľahlý terén.

Špecifická produkcia odpadových vôd bola zvolená na základe trendu rozvoja a podľa úpravy MP SR 477/99-810 z II/2006, a vyhlášky MŽP SR č.684/2006 zo 14.11.2006.

Výhľadové riešenie odkanalizovania obcí Porostov a Kristy je podľa koncepcie odkanalizovania s napojením do obecnej ČOV v obci Kristy (ČOV 2000 E.O.)

Navrhujeme vybudovať kanalizačné zberače PVC DN/ID300mm v obciach a zároveň nové kanalizačné prípojky k jednotlivým domom PVC DN/ID150mm. V obci Porostov sú navrhované dve čerpacie stanice ČS1-2 a v obci Kristy jedna čerpacia stanica ČS3, na prečerpávanie splaškových vôd do ČOV.

ČOV Kristy

Pre obce Porostov a Kristy je navrhovaná spoločná ČOV v obci Kristy – mechanicko-biologická, s oddelenou aeróbnou stabilizáciou kalu pre 1000 obyvateľov.

Počet ekvivalentných obyvateľov (EO) bol stanovený na priemerný denný prítok odpadových vôd privádzaných na ČOV na $Q_{24} = 95,90 \text{ m}^3/\text{deň} = 1,11 \text{ l/s}$,

Priemerný bezdažďový prítok $Q_{24} = Q_{24} + Q_s = 95,9 * 1,08 = 103,57 \text{ m}^3/\text{deň}$.

Maximálny bezdažďový hodinový prítok $Q_h = (95,9 * 1,5 + 95,9 * 0,08) / 24 = 6,31 \text{ m}^3/\text{deň}$

Predpokladaný počet pripojených obyvateľov je 640.

Recipient pre vypúšťanie vyčistených vôd bude kanál Veľké Revištia – Bežovce. Znečistenie ČOV je BSK₅ 3,9 mg/l. Výsledné znečistenie bude: $BSK_5 = (6,31 * 3,9 + 1,94 * 10) / (6,31 + 1,94) = 5,334 \text{ mg/l}$.

10.2.3 Hydromelioračné zariadenia

10.2.3.1 Obec Porostov

V katastrálnom území obce sa nachádzajú hydromelioračné stavby v správe Hydromeliorácie š.p.Bratislava – závlahové, odvodňovacie kanály a drenážny systém stavieb:

- kanál „036 (evid.č. 5405 003 005 z r.1976 o dĺžke 9,950 km), 041 (evid.č. 5405 003 044 z r.1969 o dĺžke 3,867 km), 042 (evid.č. 5405 003 045 z r.1969) o dĺžke 1,508 km, 044 (evid.č. 5405 003 047 z r.1976 o dĺžke 2,066 km), 045 (evid.č. 5405 003 048 z r.1976 o dĺžke 1,515 km), 048A (evid.č. 5405 003 050 z r.1969 o dĺžke 0,320 km), 36A (evid.č. 5405 003 083 z r.1973 o dĺžke 0,503 km),“ v rámci stavby „OP a ÚT VSN 201,
- kanál „A Kristy 2“ (evid.č. 5405 023 001 z r.1960 o dĺžke 1,960 km),“v rámci stavby „Odvodnenie pozemkov Kristy II“,
- kanál krytý „B1 (evid.č. 5405 005 001 z r.1974 o dĺžke 0,895 km),“, B (evid.č. 5405 005 003 z r.1975 o dĺžke 2,195 km),“, ochranný Kristý (evid.č. 5405 005 023 z r.1976 o dĺžke 0,492 km),““ v rámci

stavby „Odvodnenie pozemkov VSN II/3“.

10.2.3.2 Obec Kristy

V katastrálnom území obce sa nachádzajú hydromelioračné stavby v správe Hydromeliorácie š.p.Bratislava – závlahové, odvodňovacie kanály a drenážny systém stavieb:

- kanál „B (evid.č. 5405 023 002 z r.1960 o dĺžke 1,705 km), G (evid.č. 5405 023 007 z r.1960 o dĺžke 0,155 km), H (evid.č. 5405 023 008 z r.1960 o dĺžke 0,170 km), I (evid.č. 5405 023 009 z r.1960 o dĺžke 1,070 km), J (evid.č. 5405 023 010 z r.1960 o dĺžke 0,214 km), K (evid.č. 5405 023 011 z r.1960 o dĺžke 0,200 km), L (evid.č. 5405 023 012 z r.1960 o dĺžke 0,200 km), M (evid.č. 5405 023 013 z r.1960 o dĺžke 0,270 km), N (evid.č. 5405 023 014 z r.1960 o dĺžke 0,230 km), O (evid.č. 5405 023 015 z r.1960 o dĺžke 0,240 km), P (evid.č. 5405 023 016 z r.1960 o dĺžke 0,252 km), v rámci stavby „Odvodnenie pozemkov VSN II/3“,
- kanál „B1“ v rámci stavby „OP VSN II/3“,
- kanál krytý „B1 (evid.č. 5405 005 001 z r.1974 o dĺžke 0,895 km), B (evid.č. 5405 005 003 z r.1975 o dĺžke 2,195 km), kanál krytý Kristy (evid.č. 5405 005 022 z r.1976 o dĺžke 1,420 km), ochranný Kristy (evid.č. 5405 005 023 z r.1976 o dĺžke 0,495 km), v rámci stavby „Odvodnenie pozemkov VSN II/3“.
- kanál „021 (evid.č. 5405 003 025 z r.1969 o dĺžke 0,974 km), 022 (evid.č. 5405 003 026 z r.1969 o dĺžke 0,508 km), 068 (evid.č. 5405 003 030 z r.1969 o dĺžke 0,744 km), 040 (evid.č. 5405 003 038 z r.1969 o dĺžke 0,750 km) v rámci stavby „OP a ÚT VSN 201“,
- kanál „Orechová (evid.č. 5405 008 013 z r.1978 o dĺžke 1,466km), Lomený (evid.č. 5405 008 026 z r.1978 o dĺžke 0,960 km), Cestný (evid.č. 5405 008 027 z r.1978 o dĺžke 0,645 km), Lapište (evid.č. 5405 008 028 z r.1978 o dĺžke 0,350 km), Konopianka (evid.č. 5405 008 029 z r.1978 o dĺžke 0,660 km), v rámci stavby „Odvodnenie pozemkov VSNII/6“,
- kanál „Viničky (evid.č. 5405 011 038 z r.1978 o dĺžke 1,543 km), Pri Lipovci (evid.č. 5405 010 016 z r.1977 o dĺžke 0,696 km), Dolište (evid.č. 5405 010 025 z r.1978 o dĺžke 1,410 km) v rámci stavby „OP VSN II/8“,
- kanál „Kristy I“ (evid.č. 5405 022 001 z r.1960 o dĺžke 1,400 km v rámci stavby „OP Kristy I“.

Návrh

Do budúcnosti sa neuvažuje s novými odvodneniami, preto bude potrebné venovať pozornosť údržbe a rekonštrukcii existujúcich.

Pri otvorených odvodňovacích kanáloch navrhujeme dodržiavať ochranné pásmo min. 5 m od brehovej čiary kanálov.

Výstavbu rodinných a bytových domov v lokalitách, na ktorých sa nachádzajú hydromelioračné zariadenia, podmieniť splnením týchto regulatívov:

- rešpektovať hydromelioračné zariadenia (závlahové zariadenie a odvodňovacie kanály) a nezasahovať do nich stavebnou činnosťou. Dodržať ochranné pásmo od osi závlahového potrubia min. 5m. V uvedenej vzdialenosti neumiestňovať stavby trvalého charakteru, vysádzať stromy a kríky.
- v prípade prevýšenia spoločenského záujmu vlastníkov parcely, zaviazat' investora stavby k prekládke časti podzemnej rúrovej siete tak, aby vodná stavba zostala naďalej funkčná a prevádzkyschopná.

10.3 TECHNICKÁ VYBAVENOSŤ

10.3.1 Zásobovanie elektrickou energiou

Primárne rozvody v obciach

Obce sú zásobované elektrickou energiou z elektrickej stanice 35/22 kV Sobrance s inštalovaným transformátorom o výkone 10 MVA. Pre napájanie odberných elektrických zariadení na území a v kat. území obce sú využívané ako zdroje el. energie transformačné stanice primárne napájané 22 kV VN prípojkami z VN vedenia č. 528. VN vedenie je na stožiaroch i betónových stĺpoch.

Z distribučných transformačných staníc sa na území obce Porostov nachádzajú dve transformačné stanice v majetku VSE a.s. Košice a jedna transformačná stanica v majetku PD Agroqinta s.r.o. Ostrov.

Z distribučných transformačných staníc sa na území obce Kristy nachádzajú dve transformačné stanice v majetku VSE a.s. Košice a jedna transformačná stanica v majetku PD Agroqinta s.r.o. Ostrov. - nefunkčná.

Tabuľka distribučných trafostaníc

Obec	Označenie TS	Umiestnenie TS	Jestvujúci výkon traťa	Vlastník
Porostov	TS 1/429	Stožiarová typ PTS	160 kVA	VSE
	TS 2/428	bet. stĺpová C/2	100 kVA	VSE
	TS 3/921	betónová stĺpová typ C/2	100 kVA	Cudzia
Kristy	TS 1/426	Stožiarová mrežová	160 kVA	VSE
	TS 2/427	betónová stĺpová typ C/2	160 kVA	VSE
	TS 3/920	Stožiarová - demoloovaná		Cudzia

Návrh

V nových navrhovaných lokalitách pre výstavbu budú rozvody NN prevedené zemnými káblami a rozpojovacími a istiacimi skriňami inštalovanými v spoločných pilieroch s elektromerovými rozvádzačmi jednotlivých odberateľov. Piliere situovať na hranice pozemkov v oplotení systémom takým, že pre dvoch odberateľov bude v spoločnom pilieri jedna rozpojovacia a istiacia skriňa a dva elektromerové rozvádzače. Káble budú dimenzované s ohľadom na maximálne prúdové zaťaženie a dovolený úbytok napätia, budú uložené v zemi v predpísanej hĺbke v pieskovom lôžku. Výkop bude opatrený výstražnou fóliou z PVC.

Všetky objekty budú chránené pred atmosférickými vplyvmi bleskozvodovou sústavou, ktorá bude navrhnutá v zmysle STN 34 1390.

Stanovenie elektrického príkonu:

Merné zaťaženie na jednu bytovú jednotku bolo stanovené podľa Metodického pokynu riaditeľa divízie č. 2006001 – Zásady plánovania výstavby a rekonštrukcií siete vysokého a nízkeho napätia, kde v bode 4.1 je uvedené (pre plynofikované sídlo):

príkon bytových jednotiek:

1,500 kVA byty v bytových domoch s ústredným vykurovaním
2,000 kVA domy v oblastiach so zásobovaním plynom
5,000 kVA domy v oblastiach bez zásobovania plynom

Bytová výstavba a občianska vybavenosť:

S elektrickou energiou sa vo všetkých riešených lokalitách uvažuje pre potreby osvetlenia a pre domáce spotrebiče, s vykurovaním el. energiou sa neuvažuje.

OBEC POROSTOV:

Návrh riešenia:

Terajší výpočtový el. príkon: $S_{b.j.} = 1,20 + (4,80 : n) = 1,20 + (4,8 : 65) = 1,274 \text{ kVA}$

n – počet jestvujúcich bytových jednotiek

n = 65 (obývaných domov)

Celkový súčasný príkon: $S_{b.j. \text{ celk.}} = 1,274 \times 65 = \underline{82,81 \text{ kVA}}$

n – počet bytových jednotiek

n = 23 (neobývaných domov) rezerva pre prípad užívania

Celkový súčasný príkon: $S_{b.j. \text{ celk.}} = 1,274 \times 23 = \underline{29,302 \text{ kVA}}$

Merné zaťaženie na b.j.: $S_{b.j.} = 2,000 \text{ kVA}$

n – počet bytových jednotiek

n = 16 (navrhovaných rodinných domov do roku 2020)

Celkový súčasný príkon: $S_{b.j. \text{ celk.}} = 2,000 \times 16 = \underline{32,000 \text{ kVA}}$

+30% na občiansku vybavenosť:

$S_{o.v.} = \underline{45,000 \text{ kVA}}$

Požadovaný celkový príkon:

$S_{\text{celk}} = \underline{189,000 \text{ kVA}}$

Celkový inštalovaný výkon jestvujúcich trafostaníc je 260 kVA. Rozdiel $260 - 189 = 71 \text{ kVA}$ predstavuje prebytočný transformačný výkon, ktorá môže byť využitý na pripájanie ďalšej navrhovanej zástavby v obci. Napriek tejto skutočnosti, navrhujeme jestvujúce transformačné stanice nahradiť novými do výkonu 250kVA.

OBEC KRISTY:

Návrh riešenia:

Terajší výpočtový el. príkon: $S_{b.j.} = 1,20 + (4,80 : n) = 1,20 + (4,8 : 76) = 1,263 \text{ kVA}$

n – počet bytových jednotiek

n = 76 (v rodinných domoch 72 byty a bytových domoch 4 byty)

Celkový súčasný príkon: $S_{b.j. \text{ celk.}} = 1,263 \times 76 = \underline{95,988 \text{ kVA}}$

n – počet bytových jednotiek

n = 9 (neobývaných domov) rezerva pre prípad užívania

Celkový súčasný príkon: $S_{b.j. \text{ celk.}} = 1,263 \times 9 = \underline{11,367 \text{ kVA}}$

Merné zaťaženie na b.j.: $S_{b.j.} = 2,000 \text{ kVA}$

n – počet bytových jednotiek

$n = 21$ (navrhovaných rodinných domov do roku 2020)

Celkový súčasný príkon: $S_{b.j. celk.} = 2,000 \times 21 = \underline{\underline{42,000 \text{ kVA}}}$

+30% na občiansku vybavenosť $S_{o.v.} = \underline{\underline{178,000 \text{ kVA}}}$

Požadovaný celkový príkon: $S_{celk} = \underline{\underline{195,000 \text{ kVA}}}$

Celkový inštalovaný výkon jestvujúcich trafostaníc je 260 kVA. Rozdiel $320 - 195 = 125 \text{ kVA}$ predstavuje prebytočný transformačný výkon, ktorá môže byť využitý na pripájanie ďalšej navrhovanej zástavby v obci. Napriek tejto skutočnosti, navrhujeme jestvujúce transformačné stanice nahradiť novými do výkonu 250kVA. Pri navrhovanej ČOV v južnej časti obce je navrhovaná kiosková trafostanica výkonu 160kVA.

Tabuľka distribučných trafostaníc – návrh

Obec	Označenie TS	Umiestnenie TS	Jestvujúci výkon trafo	Navrhovaný výkon trafo	Vlastník
Porostov	TS 1/429	Stožiarová typ PTS	160 kVA	250 kVA	VSE
	TS 2/428	bet. stĺpová C/2	100 kVA	250 kVA	VSE
	TS 3/921	betónová stĺpová typ C/2	100 kVA		Cudzia
Kristy	TS 1/426	Stožiarová mrežová	160 kVA	250 kVA	VSE
	TS 2/427	betónová stĺpová typ C/2	160 kVA	250 kVA	VSE
	TS 3/920	Stožiarová - demolovaná			Cudzia
	TS 4	Kioskova		160 kVA	ČOV

Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie (VO) v obciach je umiestnené ako súčasť nn siete. Rozvod VO je realizovaný vodičom AlFe, upevneným na spodnej strane konzol NN siete. V rámci cca 50 % sú svietidlá reparované a nahradené novými svietidlami s použitím šetriacich žiaroviek 35 W. Poškodené svietidlá je potrebné nahradiť.

Pri navrhovanom riešení v nových lokalitách, kde bude vedenie NN uložené v zemi, bude vonkajšie osvetlenie ulíc prevedené osvetľovacími telesami inštalovanými na sadových stožiaroch na okraji cesty resp. chodníka. Navrhované riešenie poskytuje zjednodušenie údržby a nemalou mierou prispieja aj k celkovému vzhľadu ulice.

Ochranné pásma

Na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy sa zriaďujú ochranné pásma:

Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia elektrizačnej sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného vedenia od 1 kV do 35 kV je v zmysle zákona č. 656 / 2004 Zb. o energetike 10 m od krajného vodiča na každú stranu vedenia.

Vonkajšie vzdušné vedenie NN sa nechráni ochrannými pásmami.

Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného vedenia je 1 m pri napätí do 110 kV na každú stranu vedenia.

Pre elektrické stanice vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 100 kV je ochranné pásmo vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice.

Výnimky z ochranných pásiem môže v odôvodnených prípadoch povoliť stavebný úrad na základe stanoviska prevádzkovateľa prenosovej alebo distribučnej sústavy.

10.3.2 Telekomunikačné zariadenia

Telekomunikačne sú obce súčasťou Regionálneho technického centra Východ. Telefónni účastníci obce Porostov a Kristy sú pripojení na telefónnu ústredňu Sobrance po prípojných kábloch.

V obci Porostov je telef. ústredňa umiestnená priamo v obci, v budove Pošty. Pre obec Kristy je telef. ústredňa v obci Jenkovce.

V kat. území obce Porostov a Kristy prechádza miestny telekomunikačný kábel a pripokládka diaľkového kábla (Porostov – št. hr. N. Nemecké a diaľkový kábel Sobrance - Porostov).

Do obce Porostov prichádza zo severozápadu diaľkový kábel (DK) Porostov – št. hr. N. Nemecké. Kábel prechádza popri cintoríne a pokračuje k ceste III/050232. Od gréckokatolíckeho chrámu pokračuje pozdĺž cesty III/050232 po ľavej strane v jednej ryhe s miestnym káblom (MK) v smere do obce Kristy a diaľkovým káblom, ktorý prichádza od mesta Sobrance.

Do obce Kristy prichádza zo severozápadu od obce Porostov diaľkový kábel (DK) Porostov – št. hr. N. Nemecké a miestny kábel (MK). Kábel prichádza do obce popri ceste III/050232 až po križovatku s cestou III/050224. Na križovatke sa trasa odkláňa a prechádza poza súkromné záhrady až pozemku (parku) rímskokatolíckej cirkvi. Kábel pokračuje pozdĺž cesty III/050232 po pravej strane v smere k obci Jenkovce.

Návrh

V navrhovanom období bude podľa potreby - v závislosti na záujme zákazníkov dobudovávaná hlavne miestna telefónna sieť v obci tak, aby spĺňala kvalitatívne parametre pre poskytovanie už spomínaných širokopásmových služieb.

Závesné káble rozvodov majú značný previs, pôsobia rušivo a neesteticky na celkový vzhľad obce, preto bude miestna telefónna sieť k jednotlivým účastníkom telekomunikačnej siete riešená zemnými úložnými káblami.

Potrebné telefónne prípojky pre navrhovanú bytovú výstavbu budú zabezpečené podľa jednotlivých požiadaviek užívateľov na telefónne prípojky a požadované telekomunikačné služby v rámci inštalovaných rezerv jednotlivých RSU.

Rozvoj služieb bude zabezpečovaný prostredníctvom organizácie Slovak Telecom a.s. v súlade so zámermi telekomunikačného projektu.

10.3.3 Mobilní operátori

Mobilnú telekomunikačnú sieť na území obcí zabezpečuje spoločnosť Orange Slovensko, a.s. a T-mobile Slovensko, a.s. Tieto spoločnosti nemajú svoje zariadenie priamo v kat. území riešených obcí.

T-mobile v horizonte 5 rokov plánuje v katastrálnom území obce Porostov a Kristy umiestniť základňovú stanicu na zlepšenie pokrytia signálom verejnej rádiotelefónnej siete. Bude sa jednať o oceľový stožiar osadený na prenajatom obecnom pozemku s plochou cca 100 m² o výške 30 – 40 m s napojením na verejný rozvod elektrickej energie s umiestnením v extraviláne, alebo intraviláne obce. Konkrétna lokalita

bude spoločnosťou oznámená až po zistení všetkých skutočností, potrebných pri výbere vhodného miesta na umiestnenie.

10.3.4 Televízne a rozhlasové vysielanie

Televízne a rozhlasové vysielanie - Príjem je cez televízne vykryvače a cez parabolické antény na príjem digitálneho a satelitného vysielania. Príjem rozhlasového a TV signálu v súčasnosti sa zabezpečuje prostredníctvom individuálnych antén.

Návrh

Perspektívne navrhujeme vybudovať káblovú televíziu výstavbou spoločnej antény na objekte obecného úradu so spoločným káblovým rozvodom pre príjem dostupných TV signálov prenášaných družicami a programu CABLE PLUS. Uvedené rozvody je možné, pri dodržaní platných noriem viesť v spoločných káblových trasách s rozvodom telefónu.

10.3.5 Slovenská pošta

Poštová prevádzka má svoje služby sústredené v účelovom objekte pošty v obci Porostov. Priestory kapacitne a prevádzkovo vyhovujú.

10.3.6 Miestny rozhlas

Rozvod miestneho rozhlasu v obciach je prevedený na ocelových stožiaroch, ústredňa rozhlasu je situovaná v budove obecného úradu.

Návrh

Pre nasledujúce roky navrhujeme inštalovať reproduktory miestneho rozhlasu na stožiare vzdušného NN vedenia (po dohode s VSE) a prenos zvuku realizovať bezdrôtovým spôsobom.

10.4 ZÁSOBOVANIE TEPLOM, PLYNOM

10.4.1 Zásobovanie plynom

Súčasný stav

Obce Porostov a Kristy sú napojené na zokruhované regulačné stanice plynu, ktoré sa nachádzajú v obci Úbrež RS 5 000 - 2/2/1 – 440 , v meste Sobrance RS 3 000 - 2/2/ - 440 a RS 1 200 - 2/1 - 440, v obci Fekišovce 1 200 - 2/1 – 440 a v obci Tibava RS 3 000- 2/2 - 440. Regulačná stanica plynu sú napojené na VTL distribučné plynovody o prevádzkovom tlaku , PN 4 MPa. Z regulačných staníc plynu sú STL rozvodmi plynu o prevádzkovom tlaku 300 kPa a v samotných obciach aj NTL rozvodmi o prevádzkovom tlaku 2,1 kPa zásobovaní odberatelia zemného plynu v obciach Porostov a Kristy.

Zásobovanie plynom pre odbery vykurovania, prípravu teplej úžitkovej vody a varenie je zabezpečené na 80 %.

Správu plynových rozvodov a zariadení na území jednotlivých obcí zabezpečuje: Slovenský plynárenský priemysel - distribúcia a.s. Bratislava RC Východ Košice, LC Michalovce.

Obec je plynofikovaná. Má vybudované plynárenské zariadenia pre dodávku a preprav zemného plynu, ktoré zabezpečujú jeho využitie pre komerčné účely – pre vykurovanie s ohrevom teplej úžitkovej

vody, pre technologické účely a pre varenie v objektoch rodinných domov, v objektoch občianskej vybavenosti ,resp. iných objektov areálov nachádzajúcich sa v obci.

Návrh

Pri návrhu a projektovej príprave investičných zámerov vybudovanie distribučnej siete pre dodávku zemného plynu z jestvujúcich plynárenských zariadení je potrebné rešpektovať možnosti a podmienky určené SPP – distribúcia a.s. Bratislava ,RC Košice , LC Michalovce po posúdení prepravnej kapacity a hydraulických tlakových pomerov v sieti v zmysle platnej metodiky , ktoré preukážu technické možnosti a požiadavky na riešenie , predpokladané investičné náklady a ekonomickú efektívnosť uvažovanej výstavby plynárenských zariadení.

Návrh na zásobovanie zemným plynom musí zohľadňovať ustanovenia určené platnou legislatívou STN , vrátane ostatných záväzných predpisov a vyhlášok.

Musia byť tiež rešpektované dané skutočnosti , ako sú komunikácie ,zástavba, terénne úpravy ,spády terénu a podobne, pri dodržaní bezpečnostných predpisov a ochranných a bezpečnostných pásiem uvedených v Zákone o energetike č. 656/ 2 004 Z. z .

Koncepcné musí nadväzovať na doposiaľ splynofikovanú časť v obciach Porostov a Kristy.

Zásady z ktorých vychádzame pri návrhu technického riešenia plynofikácie nových lokalít v obciach môžeme formulovať nasledovné :

- Pri výpočte odberných množstiev zemného plynu vychádzame z priemerných hodinových a ročných odberov v danom teplotnom pásme - 15 C ,stanovujú smerné odbery pre domácnosť (IBV).

Max. hod. odberQ_{hmax}..... 1,5 m³/hod

Max. ročný odber Q_r4 400 m³/rok

- Požiadavky na zásobovanie zemným plynom v obciach Porostov a Krsity sú vypracované ako informatívny podklad pre uvažovanú novú výstavbu :

- v obci Porostov**
- jestvujúci stav b.j. 65
 - navrhovaný stav +16 b.j
- v obci Kristy**
- jestvujúci stav b.j. 76
 - navrhovaný stav +21 b.j

Napojenie nových lokalít na jestvujúcu plynovodnú sieť bude možné previesť nasledovné :

Pre jestvujúcu zástavbu použijeme dlhodobu vykazovanú a rozborom preukázateľný priemer 3000 m³/rok zvýšený o 20% = 3600 m³/rok pre 85 % všetkých z 86 terajších domácností v obciach.

Počet nových rodinných domov do roku 2020 je:

Obec Porostov

Počet jestvujúcich byt. jednotiek	Max. hodinový odber	Q _{max} m ³ /hod
65 byt : 85% =95 m ³ /hod	1,5 m ³ /hod	65 x 1,5 =97,50 m ³ /hod
Počet byt. jednotiek do r. 2025	Max. hodinový odber	Q _{max} m ³ /hod
16 byt.	1,5 m ³ /hod	16 x 1,5 = 24,0 m ³ /hod
Počet maloodberateľov do r. 2025	Max. hodinový odber	Q _{max} m ³ /hod
2 byt.	1,5 m ³ /hod	2 x 1,5 = 3,0 m ³ /hod

spolu		124,50 m³/rok
--------------	--	----------------------

Počet jestvujúcich byt. jednotiek	Max. ročný odber	Qmax. m³/rok
65 byt : 85% =95 m³/hod	3600 m³/rok	65 x 3600 = 234 000 m³/rok
Počet byt. jednotiek do r. 2025	Max. ročný odber	Qmax m³/rok
16 byt.	4400 m³/rok	16 x 4400 = 70 400 m³/rok
Počet maloodberateľov do r.2025	Max. ročný odber	Qmax m³/rok
2	5870 m³/rok	2 x 5870 = 11 740 m³/rok
spolu		316 140,00 m³/rok

Obec Kristy

Počet jestvujúcich byt. jednotiek	Max. hodinový odber	Qmax m³/hod
76 byt : 85% =95 m³/hod	1,5 m³/hod	56 x 1,5 = 84,0 m³/hod
Počet byt. jednotiek do r. 2025	Max. hodinový odber	Qmax m³/hod
21 byt.	1,5 m³/hod	21 x 1,5 = 31,50 m³/hod
Počet maloodberateľov do r. 2025	Max. hodinový odber	Qmax m³/hod
3 byt.	1,5 m³/hod	3 x 1,5 = 4,5 m³/hod
spolu		120,00 m³/rok

Počet jestvujúcich byt. jednotiek	Max. ročný odber	Qmax. m³/rok
76 byt : 85% =95 m³/hod	3600 m³/rok	76 x 3600 = 273 600 m³/rok
Počet byt. jednotiek do r. 2025	Max. ročný odber	Qmax m³/rok
21 byt.	4400 m³/rok	21 x 4400 = 92 400 m³/rok
Počet maloodberateľov do r.2025	Max. ročný odber	Qmax m³/rok
3	5870 m³/rok	3 x 5870 = 17 610 m³/rok
spolu		383 610,00 m³/rok

Bytovú výstavbu v uvedených lokalitách riešiť výstavbou nových stredotlakových plynovodov D 63 (50) z materiálu PE (návrh svetlosti potrubia po preverení hydraulického prepočtu miestnych plynovodných sietí). Napojenie jednotlivých rodinných domov riešiť samostatnými STL plynovými prípojkami so samostatnou reguláciou plynu, osadením vhodných typov domových regulátorov tlaku zemného plynu.

Rodinné domy realizované v prielukách jednotlivých obciach riešiť samostatnými STL plynovými prípojkami so samostatnou reguláciou plynu, osadením vhodných typov domových regulátorov tlaku zemného plynu.

10.4.2 Zásobovanie teplom

Teplu vykurovanie, na varenie a prípravu teplej úžitkovej vody sa získava niekoľkými spôsobmi:

- individuálne v rodinných domoch z kotlov na zemný plyn a v niektorých starých domoch ešte z pecí a šporákov na drevo a uhlie
- objekty občianskeho vybavenia z kotlov ústredného vykurovania

Z celkovej spotreby pripadá na obyvateľstvom obci Porostov 2275 GJ a v obci Kristy 2660 GJ, čo v priemere na 1 domácnosť činí 35 GJ/byt. Je to veľmi nízky podiel v porovnaní s urbanistickým ukazovateľom 100 - 120 GJ/byt na rodinný dom, ak má byť dosiahnutá optimálna pohoda v bývaní. Nízka spotreba tepla svedčí o úspornom vykurovaní, lepšej tepelnej izolácii nových a rekonštruovaných budov.

Návrh

Zásobovanie teplom v obciach Porostov a Kristy navrhujeme do roku 2020 zabezpečiť na báze ekologických zdrojov (elektrika, tepelné čerpadlá, kolektory a iné).

Predpokladaná ročná spotreba tepla – obec Porostov

Rodinné domy – súčasný stav

Počet RD: 65

Priemerná ročná spotreba tepla (ÚK+TÚV) na 1 RD: 100 GJ/rok

Ročná spotreba tepla pre všetky RD: $65 \times 100 \text{ GJ/rok} = 6500 \text{ GJ/rok}$

Rodinné domy – navrhovaná výstavba do roku 2025

Počet RD: 16

Priemerná ročná spotreba tepla (ÚK+TÚV) na 1 RD: 40 GJ/rok

Ročná spotreba tepla pre všetky RD: $16 \times 40 \text{ GJ/rok} = 640 \text{ GJ/rok}$

Rodinné domy: súčasný stav + navrhovaná výstavba do roku 2020

predpokladaná výstavba 16 RD do r. 2025 : $6500 + 640 = 7140 \text{ GJ/rok}$

Predpokladaná ročná spotreba tepla – obec Kristy

Rodinné domy – súčasný stav

Počet RD: 76

Priemerná ročná spotreba tepla (ÚK+TÚV) na 1 RD: 100 GJ/rok

Ročná spotreba tepla pre všetky RD: $76 \times 100 \text{ GJ/rok} = 7600 \text{ GJ/rok}$

Rodinné domy – navrhovaná výstavba do roku 2020

Počet RD: 21

Priemerná ročná spotreba tepla (ÚK+TÚV) na 1 RD: 40 GJ/rok

Ročná spotreba tepla pre všetky RD: $21 \times 40 \text{ GJ/rok} = 840 \text{ GJ/rok}$

Rodinné domy: súčasný stav + navrhovaná výstavba do roku 2020

predpokladaná výstavba 21 RD do r. 2025 : $7600 + 840 = 8440 \text{ GJ/rok}$

Občianska vybavenosť – navrhovaná výstavba

Pre objekty občianskej vybavenosti možno zobrať priemernú hodnotu **100 kWh / m²** a rok podlahovej vykurovanej plochy objektu. V tejto hodnote je zahrnutá potreba tepla na ÚK aj TÚV.

Pozn.: $100 \text{ kWh / m}^2 \text{ a rok} = 0,36 \text{ GJ / m}^2 \text{ a rok}$

Ochranné pásma

Pre plynovody je stanovené podľa zákona o energetike č. 656/2004 Z.z.:

- 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm
- 8 m pre technologické objekty (regulačné stanice)
- 1m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavané územie obce s prevádzkovým tlakom nižším ako 0,4 MPa.

10.5 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

10.5.1 Ovzdušie – ochrana čistoty ovzdušia

10.5.1.1 Veľké zdroje znečistenia:

Na Kvalitu ovzdušia majú podstatný vplyv predovšetkým emisná záťaž a rozptylové podmienky. Na riešenom území vzhľadom na rovinný charakter sú rozptylové podmienky veľmi dobré, ale dochádza k prenosu znečistenia na väčšie vzdialenosti v dôsledku vyššej veternosti.

Na najväčší podiel znečistení ovzdušia majú prášnosť a oxid dusíka. Za výrazného znečisťovateľa ovzdušia sa považujú Elektrárne EVO Vojany.

10.5.1.2 Stredné zdroje znečistenia (stacionárne zdroje):

Stav ovzdušia v obciach Porostov a Kristy je ovplyvnený strednými a malými zdrojmi emisií umiestnenými na území obcí, automobilovou dopravou ale aj prenosmi emisií zo vzdialených zdrojov, predovšetkým vplyvom prevládajúcich severovýchodných vetrov. K stredným zdrojom emisií môžeme zaradiť PD B. Revišťa a Dona V. Revišťa.

Najbližšia oblasť, kde sa monitoruje znečistenie ovzdušia je mimo okresu Sobrance, v meste Strážske. Stanica sa nachádza na voľnom priestranstve na západnom okraji mesta na sídlisku s lokálnou kotolňou, asi 1 km juhovýchodne od závodu Chemko Strážske.

V súčasnosti sú na Slovensku rozhodujúcimi lokálnymi zdrojmi prašného znečistenia ovzdušia tieto faktory, ktoré platia aj pre obec:

- Výfuky z automobilov (vysoký podiel dieselových motorov, nevyhovujúci technický stav vozidiel).
- Resuspenzia tuhých častíc z povrchov ciest (nedostatočné čistenie ulíc, nedostatočné čistenie vozidiel). Do tejto skupiny patrí aj zimné zaprášenie ciest.
- Suspenzia tuhých častíc z dopravy (napr. oder pneumatík a povrchov ciest, doprava a manipulácia so sypkými materiálmi).
- Minerálny prach zo stavenísk.
- Veterná erózia z neupravených obecných priestorov a skládok sypkých materiálov.
- Vzhľadom na nárast cien zemného plynu začal návrat k používaniu tuhých palív u lokálneho vykurovania. Očakáva sa, že tento zdroj bude v najbližších rokoch významne narastať.

Realizáciou nových zdrojov a úpravou, rekonštrukciou a zmenou vykurovacích médií za ušľachtilé palivá u existujúcich zdrojov tak, aby zodpovedali požiadavkám uvedených legislatívnych noriem sa naplnia ciele podľa medzinárodných záväzkov:

- zníženie prekračovania kritických záťaží a depozícií síry a oxidov dusíka,
- zníženie emisií oxidov síry, oxidov dusíka, prchavých organických látok, ťažkých kovov a perzistentných látok,
- zníženie emisií znečisťujúcich látok z malých zdrojov a dopravy, spôsobujúcich lokálne znečistenie ovzdušia,
- ochrana ozónovej vrstvy Zeme – príspevok Slovenskej republiky.

10.5.1.3 Kvalita ovzdušia – imisná situácia na území obcí

V obciach ani v okresnom meste Sobrance sa nemonitoruje kvalita ovzdušia. Nie je tu inštalovaná žiadna automatická stanica merania množstva imisii.

10.5.1.4 Zdroje znečistenia vôd

Súčasný stav

Problematika zdrojov znečistenia je kľúčovou záležitosťou ochrany vôd. Zdroje znečistenia, ktoré negatívne ovplyvňujú akosť vôd delíme podľa ich charakteru a pôsobenia v zásade na dve kategórie:

- bodové zdroje znečistenia, majú sústredené vypúšťanie odpadových vôd do recipientov (verejné kanalizácie). Pri týchto zdrojoch znečistenia je možná identifikácia pôvodcu, určenie jeho základných charakteristík ako režim vypúšťania, množstvo a akosť vypúšťaných vôd v časových reláciách atď.

Údaje o bodových zdrojoch znečistenia nemajú trvalú platnosť. Na množstvách odpadových vôd a ich znečistení sa prejavujú spoločensko-hospodárske zmeny a klimatické pomery. Väčšinou ide o zníženie množstva produkovaného a vypúšťaného znečistenia obmedzením výroby, zvýšením ceny vody, zmenou technológie vo výrobe atď.

- plošné zdroje znečistenia, podľa ich pôvodu pôsobia trvalo, alebo občas a ich veľkosť a vplyv na akosť vôd je podmienená radom spolupôsobiacich faktorov. Zdrojmi plošného znečistenia sú predovšetkým: poľnohospodárstvo, skládky a splachy zo spevnených plôch, splachy z komunikácií, znečistené zrážkové vody, znečistené závlahové vody. Okrem týchto zdrojov plošného znečistenia sa na kontaminácii vôd významnou mierou podieľajú i tzv. difúzne priestorové rozptýlené bodové zdroje znečistenia, ktoré nie sú zahrnuté medzi evidované zdroje znečistenia.

Na rozdiel od pomerne ľahko identifikovateľných, lokalizovateľných a merateľných bodových zdrojov znečistenia priemyselnej a komunálnej povahy sú plošné a difúzne zdroje znečistenia menej adresné, evidenčne náročnejšie a problematicky merateľné. Ich sumárny účinok je dosiaľ iba odhadovaný.

V katastrálnom území obcí, resp. s dopadom na k.ú. môžeme za plošné zdroje znečistenia považovať :

- Poľnohospodárske družstvá
- Drevozárstvo v Porostove

Návrh

V ÚPN navrhované opatrenia súvisia s ochranou vôd a užívaním vôd v zmysle zákona č.364/2004 Z.z. (vodný zákon).

Eliminácia plošných zdrojov znečistenia si vyžaduje právne a ekologické myslenie ľudí pri nakladaní s vodami.

10.5.2 Vodné toky a nádrže, čistota vody, podzemné a povrchové vody

Základným právnym dokumentom ochrany podzemných a povrchových vôd je zákon č.364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon).

Obec Porostov

Slovenský vodohospodársky podnik spravuje v katastrálnom území obce Porostov spravuje toky: Sobranecký kanál. Sobranecký kanál – koryto kanála je jednoduchého lichobežníka so šírkou v dne $b=1,2$ m, s pozdĺžnym sklonom $I=0,8$ ‰ a s projektovanou kapacitou koryta $Q=16,0$ m³.s⁻¹. Celková dĺžka úpravy Sobraneckého kanála je 8,5 km.

Obec Kristy

Slovenský vodohospodársky podnik spravuje v katastrálnom území obce Kristy spravuje kanál: kanál Veľké Revišťa – Bežovce (Záchytný kanál), Olšínsky kanál, Kristský kanál a Jenkovský kanál.

Kanál Veľké Revišťa – Bežovce (Záchytný kanál) odvádza zo zberného územia vody do rieky Uh. V rkm 0,000 – 20,250 má koryto kanála tvar dvojitého lichobežníka so šírkou v dne $b = 15,0 - 6,0$ m, s pozdĺžnym sklonom 1:2, šírkou bermy 4,0 m, pozdĺžnym sklonom nivelety dna $I = 0,16 - 1,25$ ‰. Kapacita koryta bola v čase výstavby $Q = 46,0 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$.

Oľšinská kanál je súčasťou odvodňovacej sústavy Stretávka so zaústením do Okny. Celková dĺžka úpravy je 8,108 km, koryto kanála má tvar jednoduchého lichobežníka so šírkou v dne $b = 2,0 - 1,2$ m, s pozdĺžnym sklonom nivelety dna $I = 0,4 - 0,8$ ‰. Kapacita koryta bola v čase výstavby $Q = 4,6 - 2,4 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$.

Do odvodňovacej sústavy Stretávka patrí aj Jenkovský a Kristský kanál. Jenkovský kanál ústi do Oľšinského kanála v rkm 5,6. Celková dĺžka úpravy je 3,8 km, koryto kanála má tvar jednoduchého lichobežníka so šírkou v dne $b = 1,0$ m, s pozdĺžnym sklonom nivelety dna $I = 0,5$ ‰. Kapacita koryta bola v čase výstavby $Q = 1,5 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$.

Kristský kanál ústi do Oľšinského kanála v rkm 7,61. Celková dĺžka úpravy je 4,204 km, koryto kanála má tvar jednoduchého lichobežníka so šírkou v dne $b = 1,0$ m, s pozdĺžnym sklonom nivelety dna $I = 0,4$ ‰. Kapacita koryta bola v čase výstavby $Q = 0,56 - 1,1 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$.

Návrh

Pre potreby opráv a údržby navrhujeme ponechať pozdĺž vodohospodársky významných vodných tokov voľný nezastavaný pás šírky 10,0 m, pozdĺž ostatných vodných tokov 5,0 m v zmysle §49 ods. 2 zák. č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov.

Kvalita podzemných vôd

Podzemné vody sú viazané predovšetkým na štrky a piesky riečnych nív, terás náplavových kužeľov. Veľké množstvo podzemnej vody v týchto sedimentoch podmieňuje ich dobrú priepustnosť, značný roysah a mocnosť. Kvalita podzemných vôd je sledovaná vo vodohospodársky významných oblastiach (aluviálne náplavy riek, mezozoiká a neovulkanické komplexy). Prirodzený chemizmus podzemných vôd v území je v súčasnosti pravdepodobne ovplyvnený hlavne poľnohospodárskou výrobou. Intenzívne poľnohospodárstvo pôsobí ako plošný zdroj znečisťovania a podpisuje sa predovšetkým na plošnom znečistení podzemných vôd rôznymi formami dusíka.

Kvalita povrchových a podzemných vôd

Kvalita povrchových a podzemných vôd vyplýva z charakteru prostredia. Zdrojmi znečistenia povrchových a podzemných vôd v rámci riešeného územia sú najmä:

- komunálne odpadové vody
- skládky odpadov
- poľnohospodárska činnosť

10.5.3 Pôda – ochrana pôdneho fondu

Problematika týkajúca sa ochrany a využívania pôdy ako základnej zložky životného prostredia bola riešená vo vzťahu k jeho multifunkčnosti t.j. vo vzťahu k produkcii biomasy, filtrácii, pufrácii a transformácii látok v prírode, ochrane diverzity živých organizmov, priestorovej základni pre socioekonomické aktivity – poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a územný rozvoj.

Oporúčané opatrenia na ochranu pôdy sú z hľadiska relevantnosti ovplyvniteľnej koncepciou územného plánu zamerané na optimalizáciu priestorového usporiadania v kategóriách zodpovedajúcich potenciálu pôd a využívanie v ekologicky únosnej zaťažiteľnosti pre zabezpečenie ekologicky stabilnej krajiny. Sú to :

- prispôsobovanie využívania lesov pri hospodárskych a obnovných postupoch funkčnosti priestorov krajinné-ekologických zón podľa zásad funkčne integrovaného lesného hospodárstva, akceptovanie územného rozsahu poľnohospodárskej pôdy a využívanie v kategóriách podľa typologicko-produkčnej kategorizácii agroekosystémov,
- zabezpečovanie výživy rastlín je potrebné riešiť predovšetkým organickými hnojivami, aplikáciu anorganických hnojív riešiť podľa zásoby živín v pôde a vo vzťahu k pestovanej plodine (plán hnojenia), postupy na aplikovanie riešiť tak, aby transport živín z pôdy do vody bol na prijateľnej úrovni (ochrana podzemných vôd),
- zabezpečovanie ochrany rastlín proti škodcom a chemické ničenie burín riešiť dôsledným dodržiavaním technologickej aplikácie stanovenej výrobcom ochranných prostriedkov bez ohrozenia kvality pôdy a podzemnej vody,
- akceptovanie, že pôda je aj priestorom pre uspokojovanie potrieb ľudskej spoločnosti formou novej výstavby t.z. výhľadový územný rozvoj zabezpečovať v rozsahu a lokalizácii navrhovanej územným plánom,
- akceptovať na území mesta tieto bonitované pôdno-ekologické jednotky:

Zastúpenie pôdno-ekologických jednotiek (PEJ):

Katastrálne územie	PEJ 7. miest. kód
Porostov	0312003 (6), 0357002 (6),
Kristy	0311002 (5), 0356002 (5), 0312003 (6), 0357002 (6), 0313004 (7), 0394003 (8),

V širšom záujmovom území obcí prevládajú pôdy nívnych oblasti – prevážne nívne pôdy glejové a oglejené na nekarbonátových aluviálnych sedimentoch, fluvizeme taktiež terestrické ilimerizované pôdy až oglejené pôdy na sprašových a iných hlinách a terestrické hnedozeme ilimerizované a oglejené na sprašových a iných hlinách s nízkym obsahom humusu 2 až 3 %. Pôdotvorný substrát – sprašové hliny a nevápnité nívne uloženiny. Pri charakterizovaní prevládajúcich pôd ide o pôdy zrnitostne stredne ťažké až ľahké, pôdna reakcia slabokyslá s prevažne hlbokými pôdami vyskytujúce sa v nivách vodných tokov. Ich využitie je hlavne ako orné pôdy s prevahou pestovania obilnín, kukurice, strukovín a krmovín. Náchylnosť na kontamináciu pôd je v možnosti translokácie kontaminovaných látok do hlbších častí pôd profilu a do podzemných vôd.

Pôdy: Prevládajú nívne pôdy glejové a oglejené (pelitické) na veľmi ťažkých nívnych sedimentoch a podľa druhu prevládajú pôdy ílovité.

Porostov	V zastavanom území - celkom 1.-2.etapa (ha)	Mimo hranice zast. územia - celkom 1.-2.etapa(ha)	Záber celkom (ha)
Pôdny fond celkom	2,6855	3,9734	6,6589
z toho: PP	2,5192	3,9734	6,4926
z toho:			
orná pôda	1,4277	3,5077	4,9354
záhrady	0,5794	0,0000	0,5794
TTP	0,5121	0,4657	0,9778
z toho: chránenej pôdy	0,0000	3,6993	3,6993
nepoľnohospodárska pôda	0,1663	0,0000	0,1663

	Záber v zastavanom území	Záber mimo hranice súčasne zastav. území	Spolu (ha)
Celkový záber LP:	0,0000	0,0000	0,0000

KRISTY	V zastavanom území - celkom 1.-2.etapa (ha)	Mimo hranice zast. územia - celkom 1.-2.etapa(ha)	Záber celkom (ha)
Pôdny fond celkom	5,9337	4,2434	10,1771
z toho: PP	4,9649	1,1596	6,1245
z toho:			
orna pôda	2,4408	1,1596	3,6004
záhrady	2,5241	0,0000	2,5241
TTP	0,0000	0,0000	0,0000
z toho: chránenej pôdy	0,0000	1,3496	1,3496
nepoľnohospodárska pôda	0,9688	3,0838	4,0526
	Záber v zastavanom území	Záber mimo hranice súčasne zastav. území	Spolu (ha)
Celkový záber LP:	0,0000	0,0000	0,0000

10.5.4 Biota

Ochrana bioty ako zložky životného prostredia je riešená vo vzťahu k charakteru a jej významu. V riešenom území sa vyskytuje lesná stromová a bylinná vegetácia, nelesná stromová a krovinná vegetácie, trávo-bylinná vegetácia, vegetácia záhrad tvoriaca súčasť stavebných pozemkov a vegetácia mestského prostredia. Odporúčané opatrenia na ochranu sú zamerané na :

- ochranu stromovej a krovinej vegetácie brehových porastov vodných tokov (ochrana stromovej a krovinej vegetácie je podmienená dodržaním § 48 odst.3 bod c) zákona č. 364/2004 o vodách (vodný zákon),
- výber druhov tráv pri zmene kultúry z ornej pôdy na trvalý trávny porast zodpovedajúci daným pôdnym podmienkam a klimaxovej jednotke,
- postupnú premenu produkčných záhrad na záhrady oddychu a relaxu, pri sadovníckych úpravách verejných priestranstiev, obytných území a území vybavenosti maximálne využívať miestne druhy a obmedziť introdukované druhy,
- výber druhov drevín pri výsadbe verejnej a krajinnej vegetácie zodpovedajúci pôdnym a klimatickým podmienkam,
- pravidelné a mechanické odstraňovanie buriny a ničenie inváznych druhov drevín,
- odstránenie nežiaducich skládok rôzneho odpadu z území špecifikovaných ako ekologicky významný krajinný prvok a zabránenie vytvárania nelegálnych skládok odpadu na celom riešenom
- území realizovať rekultiváciu všetkých neriadených skládok v k.ú. obcí – viacvrstvovým zásypom s vhodnou zeminou, príp. štrkom a následnou úpravou plôch výsevom trávnatého semena.
- pre náhradu výsadbu zelene sú určené tieto plochy:

Porostov:

- Lokalita - pri športovej ploche
- Lokalita - obecný cintorín
- Lokalita – areál poľnohospodárskeho družstva
- Lokalita – areál drevovýroby

Kristy:

- Lokalita – plocha parku pri kostole
- Lokalita – plocha pri domu smútku
- Lokalita – športová plocha – pri sýpke a hasičskej zbrojnici
- Lokalita – športová plocha – pri bytových domoch
- Lokalita – obecný cintorín
- Lokalita – areál poľnohospodárskych podnikov

10.5.5 Návrh zásad a opatrení na nakladanie s odpadmi

Použité údaje:

Program odpadového hospodárstva obcí Porostov a Kristy do roku 2005. Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na zákone č. 409/2006 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zákon upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi zodpovednosť za porušenie povinnosti na úseku odpadového hospodárstva a zriadenie recyklačného fondu.

10.5.5.1 Separovaný zber odpadov

Zhodnocovanie odpadov je podmienené účinným separovaným zberom, systémom zberu a zberných miest so zabezpečením dotriedňovania odpadov a zložiek komunálnych odpadov. Umiestnenie nových zariadení sa bude riadiť princípom blízkosti a sebestačnosti vo väzbe na ekonomickú efektívnosť.

Zvoz komunálneho odpadu z územia obce Porostov a Kristy zabezpečuje zmluvný odberateľ KO. Vývoz odpadu je na regionálnu povolenú skládku komunálneho odpadu.

V obciach sa s realizáciou separovaného zberu začalo v roku 2005. V obciach doposiaľ nie je vyriešené spracovanie biologicky rozložiteľného odpadu (ide o odpad zo záhrad, parkov, cintorínov a z ďalšej zelene nachádzajúcej sa na pozemkoch právnických osôb, fyzických osôb a občianskych združení, ktorý je súčasťou komunálneho odpadu).

10.5.5.2 Zariadenia na zhodnocovanie odpadov

Umiestňovanie nových zariadení na zhodnocovanie odpadov sa bude riadiť princípom blízkosti a sebestačnosti vo väzbe na ekonomickú efektívnosť. Počet zariadení bude závisieť na ich kapacite tak, aby spolu mali dostatočnú kapacitu na zhodnocovanie všetkých uvedených odpadov na území obcí Porostov a Kristy.

Návrh

V rámci obcí Porostov a Kristy bude potrebné:

Zrealizovať v súlade s legislatívou kompostáreň na materiálové zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov:

V obciach sú navrhované malé kompostárne na lokalitách:

- Porostov - pri obecnom úrade
- Kristy - pri obecnom úrade

Kompostárne vybudovať, resp. prevádzkovať v súlade s legislatívou existujúce zariadenia na energetické zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov, napr. odpadov z dreva vo výrobnnej sfére vybudovať, resp. prevádzkovať v súlade s legislatívou existujúce zariadenia na energetické zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov, napr. odpadov z dreva vo výrobnnej sfére.

Realizovať rekultiváciu všetkých neriadených skládok v k.ú. obcí – viacvrstvovým zásypom s vhodnou zemínou, príp. štrkom a následnou úpravou plôch výsevom trávnatého semena.

10.5.5.3 Zloženie a produkcia odpadov

Produkcia komunálneho odpadu v meste Michalovce v roku 2005 - 2006

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu N/O		Množstvo v t / rok 2006
Porostov				
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	0		22,,42
160214	Vyradené zariadenie iné ako uvedené v 160209 až 160213.	0		0,051
20 01 01	Papier a lepenka	0		0,149
20 01 02	Sklo	0		0,501
20 01 39	Plasty	0		0,142
15 01 05	Kompozitné obaly	0		0,002
16 01 03	Opatrebované pneumatiky	0		0,078
Celkom				23,343
Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu N/O	Množstvo v t / rok 2005	Množstvo v t / rok 2006
Kristy				
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	0	25,570	31,68
200304	Kal zo septikov	0	4,950	0,00
160214	Vyradené zariadenie iné ako uvedené v 160209 až 160213.	0	0,027	0,00
20 01 01	Papier a lepenka	0	0,315	0,777
20 01 02	Sklo	0	0,084	0,591
20 01 39	Plasty	0	0,034	0,122
15 01 05	Kompozitné obaly	0	0,009	0,012
16 01 03	Opatrebované pneumatiky	0	0,022	0,067
Celkom			31,011	33,378

11. VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

11.1.1 Ťažba nerastných surovín

V riešenom území sa nenachádzajú.

11.1.2 Chránené ložiskové územie, dobývacie priestory, zosuvy pôdy

V riešenom území sa nenachádzajú.

12. VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

V riešenom území sa nenachádzajú plochy, ktoré si vyžadujú zvýšenú ochranu v zmysle zákona č.543/2002 Z.z. Pre celé územie platí 1.stupeň územnej ochrany v zmysle vyššie citovaného zákona. Prvky miestneho ÚSES sú uvedené v kapitole 9.

13. NÁVRH NA OBSTARANIE ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH PODKLADOV, ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE A INEJ DOKUMENTÁCIE PRE ČASTI RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Pre stanovenie podrobnejších zásad a regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania pozemkov, umiestnenia stavieb na pozemkoch a zastavovacích podmienok jednotlivých stavebných pozemkov navrhuje sa zabezpečiť vypracovanie územného plánu zóny, resp. územnoplánovacích podkladov a inej dokumentácie pre tieto časti riešeného územia:

Obec Porostov:

- všetky navrhované obytné súbory
- pešie a cyklistické komunikácie,

Obec Kristy:

- občianska vybavenosť a športovo rekreačná zóna – južná časť zast. územia (pri hasičskej zbrojnici)
- športovo rekreačná zóna – západná časť zast. územia (za bytovými domami),
- všetky navrhované obytné súbory,
- pešie a cyklistické komunikácie,

Navrhnutá podrobnejšia dokumentácia bude vypracovaná v poradí podľa lokalizácie rozvojových zámerov obcí. Pre dosiahnutie požadovanej presnosti výstupov z vyššie uvedenej dokumentácie je potrebné zabezpečiť aktuálny geometrický plán, zameranie inžinierskych sietí a výškopis územia obytných súborov v príslušnej mierke.

14. HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Návrh územného plánu obsahuje urbanistickú koncepciu, ktorá označuje spoločnú myšlienku a zámer ako usporiadať dedinu a stavať v nej tak, aby to nebolo len účelné ale aj pekné. Urbanistická koncepcia

určila jednotný zámer zástavby, vymedzila ťažiská či centrum obce. Urbanistická koncepcia nemá na mysli len individuálne záujmy stavebníkov domov, ale sa zamerala na spoločné vybavenie obce.

Územný plán má pripravenú koncepciu spoločensko-kultúrneho významu, určuje kde, čo a ako stavať s predvídavosťou potrieb budúcnosti. Nebudú to len nové stavebné pozemky pre rodinné domy, budú to hlavne pozemky pre stavby zabezpečujúce novú prosperitu a spoločenský život obce. Návrh ÚPN O vymedzil územie s týmto poslaním, očakáva od občanov pochopenie pre stavby verejného záujmu.

Urbanistická koncepcia nastolila nový územný rozvoj sídelného útvaru. V návrhu sa uvažuje s rozšírením funkcií riešeného územia, hlavne vidieckej turistiky.

Návrh ÚPNO výrazne stavia územný rozvoj obcí na ochrane a využití potenciálu krajiny. Ekostabilizačný systém je pilierom budúcnosti obce.

Enviromentálne hodnotenie

Územný plán akceptuje limity a obmedzenia vyplývajúce z ochrany prírody. Návrh ÚPN O citlivo rieši ďalší rozvoj obcí s minimálnym zásahom do prírodného prostredia. Pre lepšie životné prostredie obcí navrhujeme výstavbu kanalizácie s čistiarňou odpadových vôd v každej obci.

Ekonomické hodnotenie

Návrh sa sústreďuje na zvýšenie poskytovania služieb v oblasti cestovného resp. vidieckej turistiky ruchu. V ÚPN sa navrhujú podmienky na oživenie ekonomicky v tejto oblasti.

Sociálne dôsledky

Pri zrealizovaní priemyselného parku v meste Sobrance a v obci Bunkovce, budú vytvorené nové pracovné príležitosti, čo bude mať pozitívne sociálne dôsledky pre obyvateľov.

Územno - technické dôsledky

ÚPN Obcí hodnotí a rieši rozvoj technickej vybavenosti celej obce vrátane rekreačných lokalít. Navrhuje spôsob zásobovania vodou, elektrickou energiou, odkanalizovanie a odvedenie splaškovej kanalizácie do ČOV. Dopravnú situáciu navrhujeme riešiť úpravou šírkových pomerov miestnych komunikácií a dobudovaním chodníkov a zastavovacích pruhov SAD a parkovísk pri zariadeniach občianskej vybavenosti.

Koniec sprievodnej správy.

V Michalovciach, 10/2008

Ing. Arch. BOŠKOVÁ Marianna